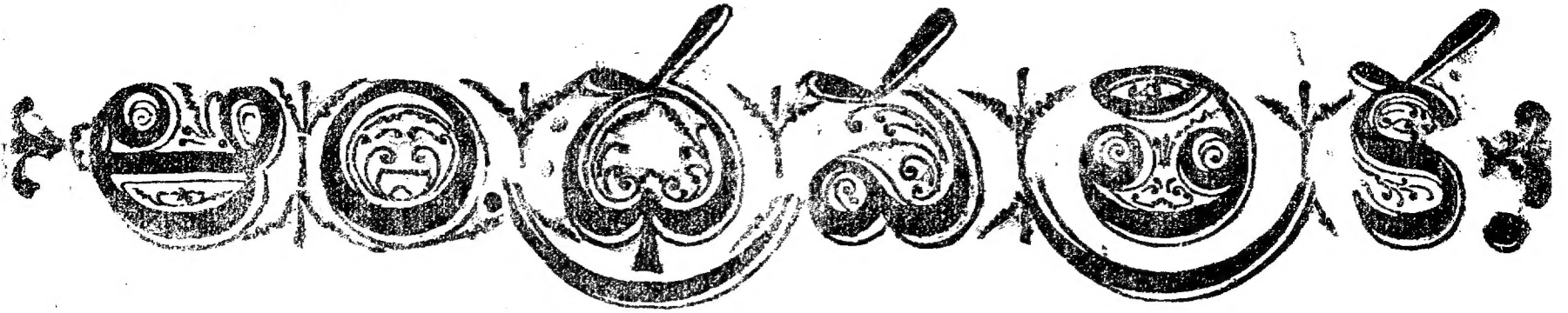


Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

సి డి వ స్రి క 1-3 0-1-6

Telephone No. 544.



౨౦౨౩

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 20-న తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ సప్తమి 2.

No. 145
సంచిక ౧౪౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న క ల వి ద



తలనొప్పుల మాన్పును, బాంబుపువోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును బాపుల రూపుమాఘను.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.



నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును దుద్దగానే చెమట కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడి వాడుచున్నారు.



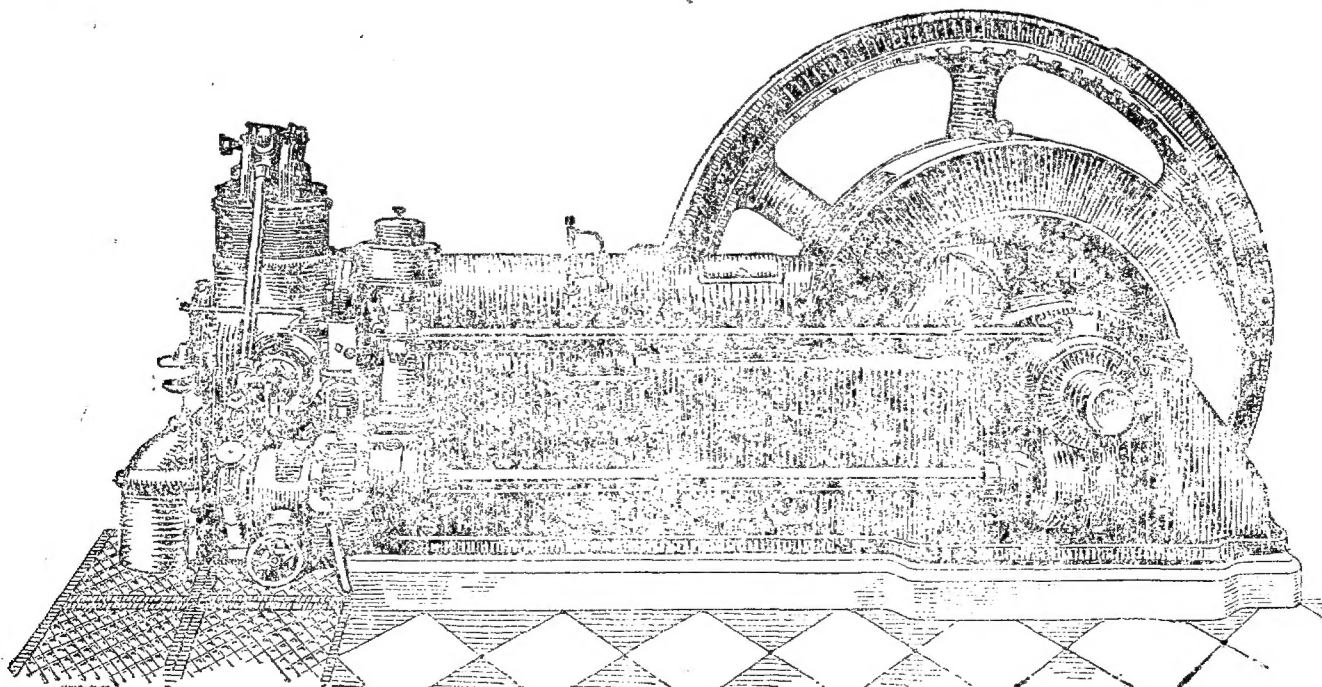
చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ది ర స్టన్ క్రా డ్ ఆ యి ల్ ఎం జి ను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్నిటికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు



పోయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతనీమియు ఉండ
నవసరము లేదు.



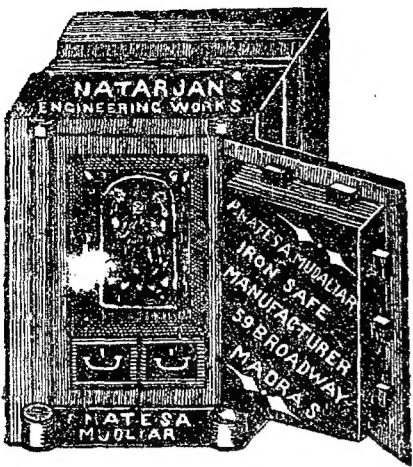
నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యూటలాగును వ్రాయుడు
మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

(388)

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.



యిప్పటిమో ప్రభుత్వకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. టే. శ. మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాప్తి) 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైనుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్లింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయపేట, పెద్దనాయక్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

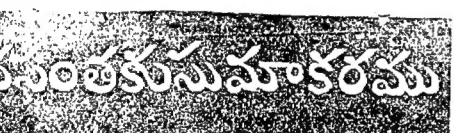
పురమాషీ వనులు పోకరవనులు చేయునట్టి వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి



1842 మొదట తెలిసికొనుడు. బహుమానము నిచ్చుగిన్నెలు, పందెపు లోటాలు ఎట్టి మాదిరిలో వైనా ఆర్డరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారు చేసి యిచ్చెదము నీయెనికి సవరం బంగారుకు పూచీచెచ్చెదము. రూ. 10 ఎత్తు మొదలుకొన రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకు పైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయించబడును. (2) ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

విశ్వాచినివారిజీయనుకలరామండు

ఖ్యాతిపొంది యున్నది. సాధారణముగ గలిగె అన్ని విధములగు విశేష వ్యాధులయందును కుటుంబోపధముగా వాడతగియున్నది. వెల బడ్డీ 1కి రూ. 1-4-0 అన్ని జెండుములకు వి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము. కోరువారికి ఆంగ్ల, ఆంధ్ర క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.



చుట్టమేహము మున్నగు మాత్రవ్యాధులు, తీయం, చిరకాలము నుంచి శ్రీ లక్ష్మణాధిపతి శ్వేతపదరవ్యాధులు, మొదలగువాటిని ఖచ్చితముగ నెరమలక్షిని వృద్ధిచేయునట్టి సుప్రసిద్ధమైన జెండుధరాజము. 20 వాండులుగల బుడ్డి 1-కి ధరరూ. 5-0-0

(3347) ఆయుర్వేదభూషణ నోరీ గానుజాస్త్రి ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంగములందెల్ల కలెక్టును, ఇంద్రియములందెల్ల నయనములను, ప్రధానము ఆన విషయము నర్వజనులకును తెలిసినవిషయమే కదా! ఈ రెండిటియందును కలుగు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాణహాని కలిగింపవచ్చును అవి వ్యాధిగ్రస్తునిజన్మమును నిష్ప్రయోజకముగా చేసి యామరజాంతమును బాధించుచుండును. ఇట్టివ్యాధులకు ఖచ్చితముగ తీసికొనుమందు లోకే మాత్రమోగింపబడుచు వచ్చి నది గాని యిది యావ్యాధులను నివారింప లేక పోవుటయే గాక రసవిషగంధకాయలు చేరినదిగా నుండుటచేత భుజకు శేషరోగ్యము నంతకు చెదదీయునవిగా నుండ నేర్పబడినది. తరువాత వైశ్రాంతిను పట్టును నవనాగరికులచేత మంచివైద్యములుగా తీర్చి నింపబడి యట్టి మందులుకూడ ననేక మిచ్చు భుజయోగింపబడుచున్నవి. గాని అవి నూడనంత ప్రయోజకములుగా గ్రహింపబడుట లేదు.



ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించిచిరకాలము నరీ క్రమచేసి యాయుర్వేదాంగిలేయ యూహనవైద్యముల దారితేరి లోకోపకారార్థమై తమనస్యస్యమును వినియోగించుచున్న డాక్టరు, జి. బి. గారీ సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకమందంతటను వ్యాప్తము చేయబడి సుప్రసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినిగురించి మేము విశేషింతగాఘోషించవలసిన పని లేదు. ఒకసారి యావయోగింపినయెడల దానియంతిష్ట నుణచు నదియే స్థాపింపగలదు. దీనిచే బాధానివృత్తి గాంచి కృతజ్ఞతాభూర్వముగా గొప్పవారును కొందెవారును పంపిన యాగ్రతాక్షరికము మిక్కిలిగానున్నది.

ఈ సుగంధనస్యము నుకయోగించుటనల్ల మొదలు, మాత్రు, కన్నులతో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులను ధమాలముగా నశించును. పీడనము, ఒంటిరలకొప్పి, తలకొనిపోట్లు, జలదోషములు, మొదలైన కంతమునకు వైబడిన గల వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి గుణవివరములు గలిగి యింతసులభముగా విక్రయింపబడు సామగ్రి మిదితప్ప మరెయిదటి లేదు. చిరకాల ముంచినను చెదని సుగంధాభిషేకమునకు, పొడి యభ్యాసము లేనివారికి సహిత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడితేయవార లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు అపయోగింపినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి గం, గలి సాగు అపయోగింపినంత పనిచేయును. కాలరా మెగల సాధారణపు పొగాకు పోడిలో నీ సుగంధనస్యము జోకలిటిక కలిపినయెడల గా పొగాకుంతయును మిక్కిలి పండుగవంత మగును.

బుడ్డి గ కి ల. ర వి. పి. ఖర్చు ల ర డబ్బా గ కి రూ. ౨-౦-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౫-౦

(1189) ఆంగ్ల లేక ఆంధ్రభాషలో విలాసము వివరముగా వ్రాయవలెను.

విలాసము:-గురుబసవ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

ఓ రియంట్

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్

అభ్యారన్న కంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రస్తుతము వి. గు. ఆదాయ కరముగకమిషన్ వరత్తుల నిచ్చుటకు కంపెనీ వారాంభించి యున్నారు.

విజయగంగ, కన్ వాసర్లుగాను

పనిచేయుటకు శక్తిగల పెద్దమనుష్యులు ఉద్యోగిస్తులు దరఖాస్తులను పంపుకొన కోరెదము.

జూలై 1924 బోనసు సంవత్సరము సంవత్సరము

ఈ సం॥ రమునందు కంపెనీకి యిదివరలో వచ్చిన నూతన భీమాసంఖ్య అత్యద్భుతమైయున్నది. హిందూ దేశమునందు ప్రఖ్యాతి చెందినదియు ప్రజల అభిమానము పొందినదియునైన యీ లైఫ్ అభ్యారన్న కంపెనీకి ప్రపోజల్సును సంపాదించుటకు శక్తిగలవారు మాత్రో సంబంధము స్థాపించుకొనగోరెదము. (672)

The Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings Post Box No. 8. Madras. Bangalore Branch:—No 3 South Parade Bangalore. Trivandrum Branch:—Trivandrum. The Silver King Fountain Pen.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

తెలుగులభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గణామధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగడి వైశ్యకాకల మాత్రలు దివ్యావృతము. అజీర్ణము, అరచి, ఆవులింతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలహీనము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రశ్న, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పిలను బోగొట్టి జేహమును మంచి యారోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆనేకవిషయలు చేరినవి. ఆనభవము గల జెండుధనుగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరువామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమెాలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

నూతన ప్రచురములు

బమ్మెర పోతనామాత్యకవితము	
ఆంధ్ర భాగవతము	1-8 6-0-0
డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు	8-0-0
ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము	1-8 5-0-0
ఆనందరంగరాట్టండము	1-8 1-8-0
ఆనందనిభండము	1-8 0-14-0
అర్చకవీయము	1-8 2-8-0
అధర్వణకారికలు, నటిక	1-8 1-0-0
ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మాత్రముగలవు. క్యాటలాగులు చూడబోడినాము. (1487)	
వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్, 292, ఎస్ గ్రేనేడ్, మద్రాసు.	

మంచి తరుణము!

చాలా లాభము

త్వరపడుడు!!

చాలా తగ్గించిన ధరలు నాణ్యమైన బనీనులు.

ముఖ్యముగా వర్తకులకు యిందుమూలమున తెలియజేయునది యేమన?


ఇదివరలో కంటే ప్రస్తుతము మామిల్లుయొక్క బనీనులను చాలామంది జనులు భవయోగపర్చుచు, వాటియొక్క నాణ్యమును గురించి యెక్కువగ స్తుతించుటవల్లను, మరింతగా వెల్లడిచేయు నిమిత్తమై ప్రస్తుతపు మామిల్లువైస లిట్టుమీద 12½ నూటికి రు 12-8-0 కమీషను మామూలు యిండియానూలు బనీనులు కన్నా, (పట్టు, పత్తి) బనీనులకు నూటికి రు 15-0-0 కమీషన్ యున్నా 100 డజన్లు ఒకే తూరి ఖరీదు చేసేవారికి వేరే టరమ్సున్నా యేర్పరచితిమి గనుక తక్షణము కావలసినవారు వ్రాసుకోవచ్చును.

శాంపిలు ప్యాకెట్టు ౧-కి ఖరీదు రూ 6-0-0.

తండ్రిదలాసము:

బనీన్సు. బెజవాడ. మానేజరు:— ఆంధ్రవౌజీరీ విల్సు, బెజవాడ. (దక్షిణ ఇండియా)

ఒక గొప్పతప్పు



బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-8-0

రాత్రులందు నిద్రలేదు.
భుజించిన ఆహారము ఒంటపట్టుటలేదు.
రోజుకు రోజు శరీరము శుష్కించుచున్నది.
ఇంటను ఇరుగు పొరుగువారికిని నిద్రలేదు.

దగ్గు, దగ్గు

ఎల్లప్పుడును ఒకటే దగ్గు మొదటిమోతాదు.

అమృతధృతి

లోనికిపోగానే కఫమును దీసివేయుచున్నది.
వెంటనే మందును ఉపయోగించి
స్వస్థతపడని యెవల మీదే
గొప్ప తప్పు.

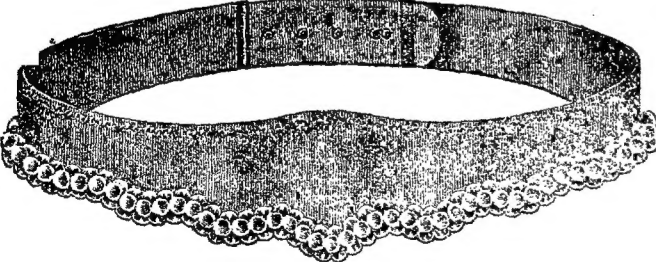
బహుమతి
టిక్కెట్టు నెంబరు
5964
వై నెంబరు టిక్కెట్టు
గలవారు ముందుగా
మాకు
వ్రాయవలయును.

అమృతధృతి

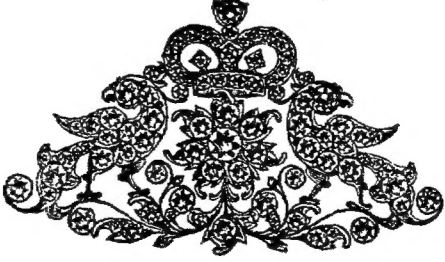
సమస్తవిధములైన రోగములకు బాధలకు
ఒకే మందు.

కానుగో ఆండ్ కో,
పరేల్., బొంబాయి.


గడచిన 30 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కల్తీలేని వెండికి, సవరముబంగారుకు శ్రేష్ఠమైన మణులకు, పూచి యివ్వబడును.



వంకివడ్డ్యాణము 25-45 సవరములవరకు యెత్తుగలదు
కూలి తరుగుతో సహా రు 55-0-0
అన్ని రకముల వెండి, బంగారు, సీమకమలములు, పట్టెకెంపులు, పుష్పరాగములు నగలు, యితర సామానులు గల క్యాటలాగునకు ఉత్తరమువ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.



పుష్పరాగములు, పచ్చలు, పట్టెకెంపులతో చెక్కిన
వడ్డ్యాణము మాపు 1.కి ధర రు 250-350 వరకుగలదు



కాశీమాల
1 కి ధర రు 550-1000 వరకు గలదు

స్థాపితము 1893.

వీకంసి చీబిల్ దాస్ ఆండ్ సన్సు, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యూయలర్లు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 వై నాబాబురోడ్డు నుద్రాసు.

వాణిజ్యముతాక్రరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైందుపనులు, రిబ్బరుష్టాంపులు, సిల్క్, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, శీవనరీ సామానులు. (609)

ఎంకేవింగు

హనుమాన్ సబ్బు

లోకప్రసిద్ధమైనది.

(1277)

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12-బందరువీధి, మదరాసు.

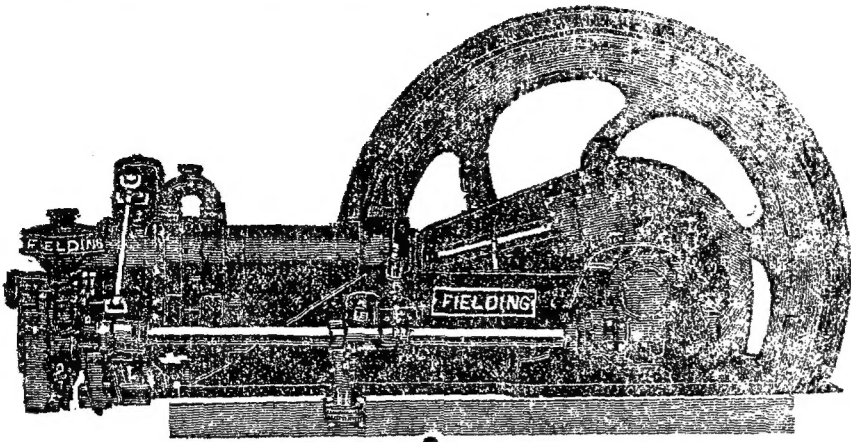
“ ఫీల్డింగు ”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్ స్టార్టింగు

వేటెంటు శమిడిశల్ కూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586



యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే ప్రార్థ కాగలదు.

యెటువంటి కూడు ఆయిలుతో నైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. కూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

ఆలెఖాన్ డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., సోన్బాక్సు నెం 690 రు. 12, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు. నెం 203 రు.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

(1E4)

“యునై టెడ్ ఇండియా లై ఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని ఆభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చ వచ్చును”-“ఇన్సూరన్సు అబ్జర్వర్” లండను.

“స్వదేశి భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇన్సూరన్సు అండు పై నాన్ షియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజెంట్లు కావలెను:—కమిషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంధ్రజిల్లాకు ఈ దినప విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

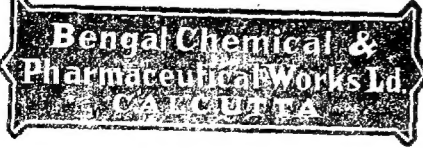
కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాకు ఛీఫ్ ఏజెంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

మ లే రి యా, ఇ త త జ్ఞ ర ము ల కు

వై రె క్కు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన సుఖమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీరును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్క లేనివిగలతే ఈ యోగ్యతాపత్రిక విచ్చియున్నారు. అందువల్లనే **వై రె క్కు అమితముగా**

విక్రయమగుచున్నది. రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములైనానిన పంపబడును. ముద్దీ 1.కి ధర రూ 0.18-0 వి. పి. చార్జితోసహా రూ 1.2-0.



అత్యద్భుతకుఘరోగనివారిణి

సుఖములేదని రుజువుచేయువారికి రూ 16-0-0 లు బహుమాన మివ్వబడును. అష్టాదశ కుఘరోగములుగూర్చిగ కుదుర్చుచును ఒకడబ్బా చల రూ 10.0-0 పేకింగుపోటీకి వేరు. రెడ్డి అండు కో, ప్రొఫ్రయిటరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపాస్టు గోదావరిజిల్లా.

ఉనందా శ్రమ గ్రంథరత్న మాల

విక్రయమునకు సిద్ధముగానుండు గ్రంథముల పట్టిక.	
క్రిమిదృగవర్ణిత సవ్యాఖ్యానము	3 0 0
శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము పద్యకావ్యము 18 పర్వములు 7 సంపుటములు క్యాలికోలైండు గిల్లు	
పేరుగలది	15 12 0
క్రీకృష్ణకర్ణావృతం క్యాలికోలైండు గిల్లుపేరు	1 18 0
సహస్రనామ ప్రబంధం	0 12 0
క్రీగోపాలసహస్రనామస్తోత్ర నామావళిసహితం	0 3 0
శ్రీలక్ష్మీసహస్రనామస్తోత్రం	0 3 0
శ్రీరామసహస్రనామస్తోత్రం	0 3 0
ముకుందమాల టీకాతాత్పర్యసహితం	0 4 0
ధర్మగోవింద స్తోత్రములు	0 2 0
లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం	0 2 0
గజేంద్రమోక్షణము సాదాబైండు	0 8 0
” క్యాలికోలైండు.	0 10 0
వేమన పద్యములు	0 4 0
భోగినీదండకం	0 2 0
అమరకోశము కాలికోలైండు	1 12 0
” సాదాకాకితములు క్యాలికోలైండు	1 8 0
” అట్టబైండు	1 0 0
బల్లజీయం పేపరుబైండు	0 8 0
పారిజాతాపహరీణము	0 8 0

(50) * ఎ కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

యునానీ శరీరారోగ్యసంబంధి

సర్వకాలములందు ఉపయోగించదగిన లేవ్యాము. ఇది రక్తమునుశుద్ధిపరచును. క్రొత్తరక్తమును పుట్టించి మనో యుల్లాసము గల్గించును. దానిచేయైన ఆకలిపుట్టించి కాయ సిద్ధిచేయును. ఆశీర్వదైత్యరోగములను, సర్వమేహములను, నెగ, వాయు దుగ్ధములు, రసపట్టు, వీర్యవృద్ధిములను, సర్వవ్యాధులను, త్వర, శ్వాస, కాస, క్షేమ్య రోగములను, పదివిధముల మూలకంకలు నశింపజేయును. మలాసాగా కాలికోలైండు చేయుచును. స్త్రీల క్షేత్రరక్త కుసుమ ప్రదరరోగములను సర్వబహిష్కరుగృతులను అద్భుతముగా కుదుర్చును. ఇది మెదడు ననుసరించుచుండు సర్వవ్యాధులను నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని సేత్రరోగములను బాగుజేయును. ఈలేవ్యాము పనమూలకలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విష గంధకాదులు వున్నట్లు యోగ్యని రుజువుపరిచేయెడల రు 500లు బహుమతి యివ్వబడును. ధనికులకు వీరలకు అందరకు ఉపయోగపడునట్లుల తక్కువగరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈ లేవ్యాము నేవించిన ప్రతివారును దీని సుఖములు తెలిసికొనిన పిమ్మట 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్ముగలరు. ఈలేవ్యాము ప్రతిబడిపిల్లలకు మిక్కిలి ఆనకల్పమైన దని దృఢముగా నమ్మువలయును. ఇది వాడేటప్పడు ఏ విధమైన పత్త్యములేదు. 24 తులముల లేవ్యాము చల ఖర్చులు సహా రు 2.8-0. వలయువారు:—యం. అజీబుద్దీన్, ప్రొప్రైటరు, పికాపురము. గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

త్వరపడుడు! దీనింగమనింపుడు? త్వరపడుడు!

దీపావళి మహాత్మ్యమునకు బొంబాయి స్వదేశీవాండ్లు క్రొత్తగా తయారుచేయబడినది. ఎల్లవారును చూడవలె. యిది ఒక అద్భుతమైన అంగవస్త్రము. నెం. 1 బొంబాయి స్వదేశీ అనల్ పట్టుఅంగవస్త్రము. పీటికృంగారము చెప్పను నలవిగాదు. మూర్త్యునిప్రకాశ ముగలిగి ధగధగచుని మెరుపు గలిగించును. సోదరులు సోదరీ మూలులు ఎల్లప్పుడున్ను ధరించుకొని ఆనందము బొందవచ్చును. నెం 1 బరు 5 1/2 X 3 1/2 వెడల్పుగలది. 1-కి 8-0-0 నెం 2 బరు 5 X 1 వెడల్పుగలది 1-కి 2-0-0 ఒకలేదపా నెం 1 బరు పట్టుఅంగవస్త్రములు 3 కొనువారికి నెం 2 బరు గడ్డ ఒకటి యినాముగా పంపబడును. చామండీత్వరీ అండు కంపెనీ నెం 19 బరు యోకాకంధప్పమొదలివీధి, పార్కు లైపుస్ పోస్టు మద్రాసు.

సక్సన్ దంతచూరము

సోటిలోని సకలవ్యా. ధరించు మాన్యు. పండ్లనోప్పలు, ఇసుకలో నెత్తురు చీముకాటులు వాచుట దీనిని లన స్వస్థమగును. వాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశీ మూలకలతో తయారుచేయబడిన ఔషధద్రవ్యములతోను చేయబడినది 1 డబ్బీ 0.2-0, డజను 1.4-0. టి.ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి. 1191 నెం. 1 ఎ. అలంగాతా పిక్కిలి తిరువల్లికేటి మద్రాసు.

గుంటూరు మండల ప్రథమ వైశ్యమహాసభ

రెంటుచింకల పల్నాడు తాలూకా

ఈ మహాసభ యీ నెల 10-11-12 తారీఖులందు శ్రీమాన్ దాచేపల్లి రాజబ్రహ్మయ్యగారి యాజమాన్యమున జయప్రద ష్టుగా జరిగియుండెను.

శ్రీ రామ ములు

వైశ్యకులమం దుద్భవించి సర్వశక్తులచేతను సర్వమత కులచేతను అవకాశపురుషుడుగా పూజింపబడుచున్న గంధీయ హాతుకు కార్యాచరణ విముక్తుడై మరల ప్రపంచోద్ధారణ పా టుబడచున్నందుల కీసభవారు వృద్ధహత్యాగ్రముగ ధన్యవాద ము లర్పించుచున్నారు.

2. కృష్ణానందల ప్రధానస్థానముగ బృందావన పురం బున మనవైశ్యసభను దశతరంచి అధికారపదవియం దుండియు స్వాగత్యైర్వాగియై జీర్ణగృహముల పునరుద్ధరించుటకు తన ధనలం బు లర్పించి పలుకట్టముల కొర్ర వేదశాస్త్రముల బరిశీలించి య నేకపేద సంఘమును బ్రకటించి పేదనుతిమును వైశ్యకులము నుద్ధరించి వైశ్యులకు జ్ఞానోదయము కలుగజేసి ననంబున కరిగిన బ్రహ్మశ్రీ ఆత్మార్థి లక్ష్మీనృసింహ పోమయ్యజుల వారిని ప్రతి కార్య ప్రాంధ్యమునందును స్మరించుట వైశ్యు లెల్లకు విధి కు ని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. పట్నాటి వైశ్య సంఘమునకుడై అసహాయాద్యను ధర్మముద్దమున కార్యాచరణమునకు వెల్లివచ్చి స్వల్పవయసునందే పరలోకగతుడైన శ్రీ పెరుమాళ్ళ శాయన్నశ్రీకృష్ణగారి మరణమున కును విద్యావంతుడై యభివృద్ధి గాంచుచున్న గుండా మట్టయ్య గారి యాకస్మిక మరణమునకును యాసభవారు తమచివారమును వెల్లిబుచ్చుచు వారి కుటుంబములకు సానుభూతి తెలియజేయు చున్నారు.

4. వైశ్యబాలకు ౨ వత్సరముల లగాయతు ౧౨ వత్సరములలోపుగ ఉపనయనము జేయుటకున్న అట్లు యేకారణముచేత నెవను తటస్థించనియెడల ౧౬ వత్సరములలోపుగా నైనను ఉపనయనము జేయవలెను యిప్పటి కీకు మిగిలి యున్న ఆనుపవీతులకు ఆశ్చర్యముగ మాసము మొదలు మాస మసాంతములలోపుగ ఉపనయనములను జరుపుకొనుటకును అట్లు జరుపుకొననివారిని వారి కుటుంబమువారిని మాఘము పిదప ఉపనయనములను జరుపువరకు అపాశ్చర్యములగు నంచునటుల యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఉపనయనములను జేయుకొనజాలని వైశ్యవీధవారలకు ఆయాగ్రామ వైశ్యసంఘములవారు గాని తాలూకా వైశ్య సంఘమువారు గాని ధనసహాయము జేసి అట్టి వైశ్యవీధవారల కుపనయనముల జేయించుటయనని యాసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

6. వరకుల్లమనగా పిల్లవానికి కట్టుచుల నడుగుట, ఇదియే పిల్లవాని నమ్మకమునట యనబడుచున్నందున గాన పిల్లవాని కట్టుములకొర కుండుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

8. ఉపనయనమైన బాలకు సంధ్యానందనాదుల నే ర్పటకుగాను ఆయాగ్రామములకు తగినటుల వేదపాఠశాలలను స్థాపించి సంధ్యానందనాదుల నేర్పించుటకు యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

8. వైశ్యులెల్లరు ఖద్దరపత్రములనే ధరింపవలయునని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

9. అతిబొల్ల అతివృద్ధివివాహముల నాచించుట మానవల యనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

10. గుంటూరు వైశ్యసేవాసంఘమును గుంటూరుమండల వైశ్యసేవాసంఘముగా మార్చి తాలూకా ఫిర్కా వైశ్యసేవా సంఘములను స్థాపించి వైశ్యకులార్థమున నేవకులను తయారు జేయవలెను సుఖాభివృద్ధికై సర్వవిధముల ప్రచారము సులభుట కును గుంటూరు వైశ్యసేవా సంఘకార్యదర్శిగు. శ్రీయుత పోలిశెట్టి అదినారాయణగారి నీసభవారు కోరుచు తీర్మానించు చున్నారు.

11. జాతావృత్తిములందు వైశ్యు లెల్లరు పదిదినంబుల నవలంబింపవలయునని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

12. బాలబాలికల విద్యాభివృద్ధి విషయమై యాలాచించి చుటకును ధనసంపాదనమార్గముల నేర్పరుచుటకును యీక్రింది వారి నొక ఉపసంఘముగా నేర్పరచడమైనది. ఈ ఉపసంఘ మువారు మానుమానులలోగా తగుపద్ధతుల నేర్పాటు జేసి కొని జిల్లా వైశ్యసంఘమునకు నివేదన పంపుటకును జిల్లాసంఘమువారు తాలూకాసంఘముల సలహాలనుకూడా గైకొని ప్రతి కలద్వారా ప్రకటించుటకును తగు ప్రచారకుల నేర్పరచి ధన మును సంపాదించి విద్యాలయముల స్థాపించుటకును యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.



Guard your Baby against milk-borne disease

Give your baby Glaxo — the one safe Milk food that is made in New Zealand, where

the dreaded disease, bovine tuberculosis, is practically unknown. The cows that produce the milk made into Glaxo live in the open air and feed on sun-bathed pastures all the year round. That is why Glaxo is exceptionally rich in Vitamins and is free from all risk of milk-borne diseases.

Run no risk with your baby's milk; give him Glaxo, the safe milk food, which is free from the risk of conveyed tuberculosis.

Ask your Doctor!

Glaxo

The Super-Milk Food

"Builds Bonnie Babies"

WHOLESALE DISTRIBUTORS:-

Alfred Young & Co., Ltd.,

(INCORPORATED IN ENGLAND)

Post Box 40 - - - - - MADRAS.



పుష్ప మాలతి

తలనూనె ల్ప టికిని మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

(ప్రతి చోట ను దొరకును)

ఆనందమును కలిగించు సుకుమారమైన సువాసనగలది. వెంట్రుకలు నలుపుగాను, పొడుగుగాను పెరుగు నట్లుచేయును. 8 ఔన్సుల బుడ్డి 1 కి గర 1.0.0 వ రకులకు ప్రత్యేక సమపాయముగలదు.

సోల్ ఏజెంట్లు:— ఎస్. వైద్యా తిండ్ కో., పార్కుదాను, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, చై నాబజారు, తిరుచనాపల్లి, భోర్లు.

ప్రదర్శనగదులు నెం 6, బందరు పిడి, మద్రాసు.

ఉపసంఘసభ్యులు

తూర్పుపల్నాడు

౧ నూరే శేషయ్యగారు

౨ నూరే నాగయ్యగారు

3. వై.వ.తా పిచ్చయ్యగారు

౪. ముచ్చర్ల నాగయ్యగారు

పశ్చిమ పల్నాడు

౧. వ.శం. మట్లపల్లిగారు

౨. పెరున్నా చిన ముప్పయ్యగారు

3. వేచూరి ముప్పయ్యగారి కుమార్తె వెంకయ్యగారు

౪. యేచూరి రాములుగారు

౫. గంకిం నాగయ్యగారు

18. అగ్రాసనాధిపతి గారికిని నూరే శేషయ్యగారికిని గ్రంధి వేంకట ముప్పయ్య గుప్తగారికిని పుద్ది వేంకట ముప్పయ్యగారికిని మాటూరు గురునాథం గారికిని వందనములు శిష్య సభ ముగించి యుండిరి.

ఈ నెల 12 తారీఖున పల్నాడు తాలూకాసభ రెంటిం తలలో ముగిస్తూ బొగ్గవరపు చినబాలయ్యగారి మాధిపత్య మున జరిగి యుండెను.

శ్రీ రామ ములు

1. ఏనిమిది సంవత్సరములకు మించిన ప్రతివైశ్య బాలు రకు వేదోక్తవిధిగా యీసంవత్సరం మాఘమాసము లగాయతు ఉపనయనము కానట్లుమిటి వైశ్యునికి యీసంవత్సర మాఘ మాసములోడల ఉపనయనము చేయుటకు యాసభవారు తీర్మానించడమైనది.

2. ఇకముందు మువైశ్యుల యిండ్లలో జరుగు శుభా శుభలు వేదోక్తవిధిగా ఆచరించుటకును అశుభకార్యము లనగా అల్లికములు అన్నత్రాధముగా గాని చట్రత్రాధముగా గాని ఆచరణముగా గాని చేసికొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

3. ఉపనయనమైన బాలని పివాహమైన వారికిని వేద ము చదువుకొనుట వేదోక్త కర్మలూచించు వారికి అగ్ర్యము మొ నకర్చుటకు గాను పాఠశాల లవికయుగాన ఆంగుకు ద్రవ్యమునేక రించుటకు ప్రచారములుపు. కు కమిటి అవసరముగాన యేర్పా టుచేయుచు ఉపనయనమైన బాలరకు పాఠశాలలకు బంపుట కు యాసభవారు తీర్మానించడమైనది.

శ్రీ వానశక్త్య సంగమేశ్వరీ అమ్మవారు ఆజ్ఞాపించిన దని వన తాలూకావారు మెరచికధర్మమును జరుపుచున్నారు. ప్రస్తుతిము కొన్ని చోట్ల తప్పించుచున్నారగాన ఆటుల జరుగ కుండా పూర్వార్చాముగా జరుపవలెనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. (ఒకనిలేఖరి)

ఫౌంటెన్ కలములు



"విలో" శ్రేష్ఠిఫౌంటెన్ కలము మిక్కిలి మేలైనది నమ్మకమైనది ధర మిక్కిలి సులభము గు 7-0-0

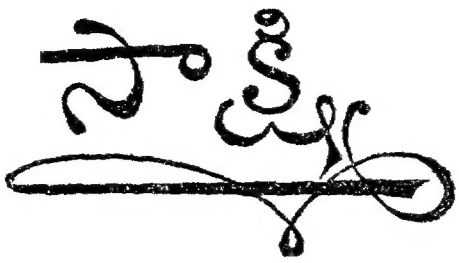
"వాటర్ మాన్" విజియర్ 8.0-0 "బ్లాక్ బర్డ్" 8.8-0

"హార్డ్ బేక్" 2.12-0 పెండ్లికప్పు 0-12-0

సాధారణ కీప్పు 0-8-0

గిరిబ్రదర్స్, తిరుచిక్కోటి, మద్రాసు.

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి



మొదటిభాగము 2-0-0

రెండవభాగము 2-0-0

మూడవభాగము 1-8-0

నాల్గవభాగము 1-12-0

ఇదియొక యశుర్యమైన గ్రంథము. కథ గాదు. కల్పనముగాదు. ప్రబంధ మంతకన్న గాదు. పురాణేతిహాససంబంధములే గాదు. చిత్రమగు గ్రంథము. చదువుచు! చదివి యును

దీనియందు! తెలుగుభాషలో విదినాకన్నఁ దీర్చిగ్రంథము చూచి యెఱుంగుము. జంఘాలకాస్త్రీ, కాలాచార్యులు, బొమ్మయ్యకెట్టి, వాణీదాసులు, సాక్షి అను విరుగుటసంఘము. ఈసంఘముచే వర్ణింపఁబడు విషయములు బహు చమత్కారముగ నుండును. మొదటిమండి చివరవఱకును కడుపు చెక్కలగునటులు నవ్వు వచ్చుచుండును. ప్రయాణము చేయునపుడు - ఏమియుఁ దోచుకుంటున్నప్పుడు - అనేకవిషయములు తెలిసికొనగోరునపుడు - బాలురకు, యువకులకు, స్త్రీలకు, శ్రీలకు చదువుల కింపగుగ్రంథ మింతకన్న తెలుగులోలేదు. ఒకమాటు చదివినవా రీగ్రంథమును వదిలరు. నునోహరమును పాఠ్యగ్రంథము నగు తెలి కుమార్తెకునుటకు విద్యార్థుల కింతకన్న నుపయోగకరముగ గ్రంథము లేదు. జంఘాలకాస్త్రీ యుపన్యాసభోరణి, కాలాచార్యుల రచనానైపుణి, వాణీదాసుబంధుర ప్రబంధరచనాశక్తి సాక్షి విషయ నివేదనానైపుణి, అభిప్రాయసమంజసత చదువదగినవి. ప్రతియాంధ్రుడు, ప్రతిఅక్షరాస్యుడును ఈగ్రంథము చదువవలసినది. ఒకయెడ సంభాషణచాతుర్యము - ఇంకొకయెడ పాఠ్యవిలసత్తాభి - మరియొకయెడ అపూర్వవర్ణనా గాంధీర్యము - చదువరుల కంతయో సంతస మొసంగును.

పానుగంటి రాజారావు పితాపురం గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

మంచి అభివృద్ధిలో నున్నది

27 వ. 4 నెలలు 100 కి మిక్కిలి మిశ్రవ్యయమును జాగ్రత్తతోను నిర్వహించబడుచు గలిగినఫలము.

నేటికి రూ 2,29,00,000 లు ఆస్తిగలదు.

ఈ కంపెనీలో తప్పక మీరు భీమా చేయవలెను.

బెంగళూరు బాంచి 158 కమిస్షన్ యల్ ఫీస్, మద్రాసు బాంచి 9/10 పెకండులై న బీచి.



Powell's Extract of Golden

పవలుగారి ఆమోఘమైన గెనో నెగ రోగమునకు అద్భుతమైన గుణిమిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది. నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నవ్లము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది సమృద్ధముగా తుమర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రణామము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0
మా దివ్యౌషధములు నుప్రసిద్ధమైనదు కాణములన్నిటిలోను దొరకును.
మాట్టిచిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
శ్రీశ్రీరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay.



కాంగ్రెసు స్వరాజ్యనిధి

జమఖర్చుల నివేదికము

గత మూడువత్సరములలోను కాంగ్రెసు కమిటీచేసిన డబ్బువిషయమై క్లుప్తముగ ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి చేయబడిన నొక నివేదికమును ప్రచురింపవలసినదిగ అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క విర్మింగుకమిటీవారు యామధ్యజరిగిన ఒకసభ జేనరలు సెక్రటరీలను కోరియుండిరి. ఆయుత్తరువుప్రకారము మేము జేనరలు సెక్రటరీలగు యాక్రిందివిధముగ నితే దించుచున్నాము:—

కేంద్రకార్యాలయము యొక్కయు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘముల యొక్కయు జమ ఖర్చులను అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు క్లుప్తపడి ప్రచురింపించిరి. అట్లుయినను అనేకచోట్ల అపహేలుగర్హింపబడి గావించుచున్నది. పత్రికలకు వ్రాయుటయు విచారించుటయు జరుగుచున్నది. దీనివిశాద చాలమందికి డబ్బు యెట్లు ఖర్చయ్యెనో తెలియనటుల దోచుచున్నది. 1921 లో వసూలుజేసిన కోటిరూప్యము లేమయ్యెనని అకగుచుండుదు. ఈడబ్బుంతయు ఒక్కచోట జేర్చి న్యాయముజేయుటయో పంచిపెట్టుటయో జరిగినటుల అభిప్రాయము వ్యాపించియున్నట్లున్నది. ఇట్లు జరుగలేదు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములు వసూలుజేసిన డబ్బుంతయును చాలభాగము అక్కడనే యుంచబడి వారివారి అవసరములబట్టి వెచ్చింపబడెను. అందు కొంతభాగముమాత్రము అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు రాష్ట్రీయములు చెల్లింపవలసిన భాగముక్రింద నియబడెను.

కేంద్రకార్యాలయముల యొక్కయు వివిధరాష్ట్రీయముల యొక్కయు తిలకు స్వరాజ్యనిధిలెక్కలు తనిఖీచేయించి అఖిలభారతకాంగ్రెసు సంఘపు తనిఖీదారు పరీక్షానివేదికములతో ప్రతిసంవత్సరమును జేర్చి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు నివేదింపబడును. 1921-1922 సం॥ ముల లెక్కలును నివేదికలును పుస్తకరూపమున ప్రకటింపబడి సభ్యులకును పత్రికలకును కాంగ్రెసుసంఘములకును పంపబడెను. ఇట్లే 1922 సం॥ మునకు గూడ లెక్కలు సవిస్తరముగ తయారుజేయబడెను. అవి అమ్ములో నున్నవి. అవి సిద్ధముకాగానే విరివిగ పంచిపెట్టుచును. ఈలెక్కలను వివరములను తెలిసికొనగోరువారు యేరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయమునకు బోయినను జూచగలరు. ఇచటమేము జమఖర్చునిలువపత్రముల జూచి తెలిసికొనలేని వారికిని వినరములన్నిటిని తెలిసికొన నిష్ఠములేనట్టియు వ్యవధి లేనట్టియువారికి సులభగ్రాహ్యముగ నుండునటులు కాంగ్రెసుఆర్థికముల గూర్చి మొత్తముమీద దెలియునటులు లెక్కలను దెలిల్పుటయే మాయద్దేశము.

కాంగ్రెసు ఆదాయము సభ్యుల వాల్సల చందాలనుండియు, తిలకు స్వరాజ్యనిధివసూళ్లద్వారాను వచ్చుచుండును. సభ్యుల చందాలు రాష్ట్రీయములందే యుంచబడి రాష్ట్రీయసంఘమునకును, జిల్లాసంఘములకును స్థానికసంఘమునకు పంపబడును. ఇం దేమాత్రమును అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు బోదు.

ఇదివరలో తిలకు స్వరాజ్యనిధియే ముఖ్యముగ ఆదాయములముగ నుండెను. ఈ విరాళములు చెండువిధములు:—

1. సామాన్యవిరాళములు:— సాధారణముగ విరాళముల నిచ్చి ఫలనందుకని ప్రత్యేకముగ ఖర్చుజేయవలెనని నిరూపింపవలెను. ఈ డబ్బును రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘములు కాంగ్రెసు చేయవలసిన పనులలో దేనినైనను ఆనగా ప్రచార నిర్మాణములకుగాని, బాతీయవిద్యకుగాని, ఖద్దరుకుగాని, అప్పల్యతానివారణకుగాని ఖర్చుజేయవచ్చును.

2. ప్రత్యేకవిరాళములు:— ఈ విరాళముల నివ్వవారు ప్రత్యేకముగ దేనికో యొకదానికి ఖర్చుజేయవలెనని నిర్ణయించెదరు. కొందరు యే ఖద్దరుకో, బాతీయవిద్యకో, లేకఒక్కొక్కపుడుప్రత్యేకముగఒకవిద్యాపీఠమునకో, బాతీయపాఠశాలలకో వనియోగింపవలెనని నిర్ణయించెదరు. ఇట్లు ప్రత్యేకముగ విద్యాపీఠముల కీయవలసినవిచ్చినపుడు ఆడబ్బు సరాసరి వారికి పంపబడును లేదా ఆ కాంగ్రెసుసంఘముక్రింద నుండును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘముక్రిందికి మాత్రము రాదు. మీరు వైదొనమాత్రము తనిఖీచేయుచుండురు.

1921 లో తిలకు స్వరాజ్యనిధియందు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘభాగము నూటికి 25 చొప్పున నుండునటులు నిర్ణయింపబడెను. పిదప 1922 లో నది నూటికి 5 చేయబడెను. ఈ 25 లేక 5 అయినను మొత్తమువసూళ్లనుండి తీసికొనబడెనుగాని ప్రత్యేకముగ నిర్దేశించినవానితోజేర్చి తీసికొనలేదు. కావున ప్రత్యేకముగ నొకదానికని నిర్ణయించినవిరాళము లేది

గాని అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ నిధిలోనికి రావడం. అయ్యది పైన చెప్పినట్లు రాష్ట్రీయ సంఘములకుగాని, మండల సంఘములకుగాని, లేదా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రీయ మండల సంఘముల లెక్కలలో గాననగును. అఖిలభారతసంఘము ఈనిధుల జను ఖర్చులను ఆడిటరుద్వారా తనిఖీ చేయించి పరిశీలనపర్చును. ఈ ప్రత్యేకవిరాళములు పాఠశాలలు కళాశాలలు నిర్మించుట కొరకు, విద్యాలయముల ఖర్చులకును వినియోగింపబడును.

కావున అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలిసిన మొత్తముల సామాన్యపు వసూళ్లలో 1921 లో నూటికి 25వంతునకు వీరికి వినియోగము వచ్చిన మొత్తముల మాత్రమే యెయ్యవచ్చును. మిగిలిన నూటిలో 75వేల 95వంతు వసూలుబట్టి ఆయా రాష్ట్రీయ సంఘములను మండలసంఘములను పంపకొనును.

1921లో వర్గీకరించుకొనిన పట్టణముల విషయములలో దప్ప లేకున్న నూటికి 50 వంతు జిల్లాలకును రాష్ట్రీయమునకు 25 వంతు పంపకలె నని నిర్ణయించెను.

తెలంగాణ రాష్ట్రానికి 1921లోనే చేర్చబడినది. కావున ఆసం॥ మును గూర్చి ప్రత్యేకముగ చెప్పించెదము. తనిఖీదారుల నివేదికము ప్రకారము 1921లో ఒకకోటి 18లక్షలు వాగ్దత్తము చేయబడినదియు, సంవత్సరాంతమునకు ఒకకోటి, ఒకలక్ష 64వేలు వసూలుయ్యెననియు తెలుపబడినది. ఇందు 64లక్షలు 80వేలు సాధారణనిధికిందను 87 లక్షలు ప్రత్యేకవిరాళములకిందను వసూలుయ్యెను.

బొంబాయి పట్టణమును గూర్చి ప్రత్యేకముగ జెప్పవలసియున్నది. 1921లో వాగ్దత్తము చేయబడిన కోటి 18లక్షలలోను బొంబాయి మాత్రము 88 లక్షలను పంచావేశపెను. ఇందు 21 లక్షలు సాధారణనిధికిందను 17 లక్షలు ప్రత్యేకవిరాళములకు విరాళమువేయబడినది. ఈ 88 లక్షలలోను 1921లో బొంబాయిలో వసూళ్లు 25 లక్షలుండెను. ఇందు బొంబాయి స్వరాజ్యసభ వారు ఆపహరణాద్యము ప్రయోజనములకై యుంచుకొనిన 21 లక్షలు గూడ జేరియున్నవి. ఈ మొత్తమునం దింకను ముగ్గురు యిచ్చిన 10 లక్షల విరాళములు చేరలేదు. ఈ మొత్తములను వారే యుంచుకొనిరి. బొంబాయిలో యెక్కువ భాగము వసూలు గుట చేత ఆ మొత్తములను రాష్ట్రీయములకు గాక అఖిలభారతదేశపు వసూళ్లకు పంపింపబడినది. అఖిలభారతపు వర్గీకరించుకొనిన బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమును జేప్పినవిధమున ఖర్చుజేయుటకు తీర్మానింపబడినది. బొంబాయి వసూళ్లనుగూర్చి విచారించి పనిచేయుటకు బ్రష్టీలు నియమింపబడిరి.

1922 సంవత్సరాంతమున ప్రత్యేకవిరాళములు గాక సాధారణనిధి 15 లక్షలు వసూరుండెను.

1921 లో అఖిలభారత సంఘమునకు నూటికి 25 వంతు 18 లక్షల వసూరువచ్చెను. ఈ మొత్తములో దాదాపు సగము 6 లక్షల 9 వేలరూపాయలు వివిధరాష్ట్రీయములకువేర్వేరుప్రయోజనములకు నేతనడుకు పనులకు 2 లక్షల 8 వేలును మౌనునివారణకార్యములకు 90 వేలును జాతీయవిద్యకు 50 వేలును ఆశ్రమములకు 40 వేలును నిమ్మజాతులకు 26 వేలును మలబారు సహాయమునకు మున్నగువానికి 1 లక్ష 15 వేలును యిట్లుపంచిరి. ఈవిధముగ ఖర్చుకాగా 1921 సంవత్సరాంతమునకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు 7 లక్షలు మిగిలెను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములకు గూడ 1921 ఆఖరుకు దాదాపు 8 లక్షల వంతు మిగిలెను.

కావున ఈ ప్రకారము జూచినయెడల సాధారణనిధిలో వసూలుజేసిన 64 లక్షల 80 వేలలోను 1921 సం॥ మునకు బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంఘమునకు 15 లక్షలును రాష్ట్రీయ సంఘములు మిగిలినవానికి 18 లక్షల వంతు అఖిలభారత సంఘమునకు 7 లక్షలును మొత్తము 85 లక్షలు మిగిలినట్లు తెలియగలదు. ఖర్చులలోను నిలువయున్న 29 లక్షల 25వేలును కాంగ్రెసు సంఘములు ఈకార్యముల నికేతములకు ఖర్చుజేసినట్లు తెలియగలదు.

1922, 1923 సం॥ ములలో తెలంగాణ రాష్ట్రానికింద 28 లక్షల రూపాయలు వసూలుయ్యెను. ఇందు 8 లక్షలు సాధారణనిధికిందను 16 లక్షలు ప్రత్యేకవిరాళముల కిందనువసూలుయ్యెను. పైనచెప్పినట్లు 1922 లో ఆ. భా. కాంగ్రెసు సంఘ భాగము నూటికి 5 వంతు తగ్గింపబడినది. కావున ఈరెండు సంవత్సరములలోను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘముకు 98 వేల మాత్రము వచ్చెను. మిగిలిన దబ్బము రాష్ట్రీయ

మండలసంఘములే చెల్లించెను. బొంబాయిలోని తెలంగాణ రాష్ట్రానికింద బ్రష్టీలు ఖర్చుప్రచారమునకు 8 లక్షల విరాళము నొసంగిరి. వారు అఖిలభారత ఖర్చుబోర్డుకు 5 లక్షలును గజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు 3 లక్షలును దక్కను హయదరాబాదులో ఖర్చు ప్రచారమునకు 40 వేలును యిచ్చిరి. ఇకను తమ యధీనమందున్న దబ్బమునకు విద్యావిషయక ప్రయోజనములకు ప్రత్యేకించిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు అఖిలభారత ఖర్చుబోర్డుకు 6 లక్షలును యితరరాష్ట్రములకు 1 లక్షల విరాళములను ఋణములను 55 వేలవరకు నిచ్చెను.

1923 సంవత్సరాంతమునకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు 88 వేల 7 వంతు 18 రూపాయలు మిగిలియుండెను. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి బొంబాయి బ్రష్టీలవద్ద 7 లక్షల 11 వేలుండెను. (ఇప్పుడింతయు ప్రత్యేకముగ వేరే ఖర్చుకు నియోగింపబడినది.) రాష్ట్రీయ సంఘములవద్ద 2 లక్షలు మిగిలియుండును. అఖిలభారత ఖర్చుబోర్డుకు 4 లక్షల 88 వేల 528 రూపాయలు మిగిలియుండెను.

పైనచెప్పినవిధమున సంఖ్యలలో ఋణములకింద నిచ్చిన మొత్తముల చేరలేదు. ఆ ఋణములు 90 వేలు మాత్రము రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములకు అఖిలభారత సంఘ మిచ్చియుండెను. సంగి రా॥ ములకు 40 వేలును, హిందూస్థానీ మహారాష్ట్రములకు 35 వేలును తమిళనాడుకు 15 వేలును ఈయబడినది. కాంగ్రెసు డెలిగేషన్ ఫీజు బాపతు ఇంకను అఖిలభారత సంఘమునకు విన్న మొత్తములు రావలసియున్నవి.

అఖిలభారత ఖర్చుబోర్డు సంఘముగూడ రాష్ట్రీయ సంఘములకును, ఇతరనిర్మాణములకును ఖర్చు ప్రచారమునకు చాల మొత్తముల నిచ్చియుండెను. ఈ విధముగ నీబోర్డువారు 1923 ఆఖరుకు 6 లక్షల 85 వేలు అప్పు యిచ్చెను. ఈ మొత్తములో గజరాతు రాష్ట్రీయ సంఘమున కిచ్చిన 4 లక్షలును, నీహారు రాష్ట్రీయ సంఘమున కిచ్చిన ఒకలక్షయు, ఆంధ్రకర్నాటక రాష్ట్రీయ సంఘముల కిచ్చిన 50 వేలు వేర్వేరుగను, తేరళకు 15 వేలును, ఉత్తరకు 10 వేలును, ఆసాముకు 10 వేలును, సింధుకు 5 వేలును యిచ్చినవిగూడ నిందు జేరియున్నవి.

ఈ మాదు సంవత్సరముల మొత్తమును జూచినయెడల తెలంగాణ రాష్ట్రానికి మొత్తము దాదాపు 125 లక్షలు చేకూరినట్లు తెలియగలదు. ఇందు 71 లక్షలకు కొంచెము తక్కువగా సాధారణనిధికిందను, 54 లక్షలు ప్రత్యేక ప్రయోజనములకు వసూలుయ్యెను. (ఇందు కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు వసూలైన మొత్తమును, యితర స్వల్పదాయములను జేరలేదు. పైన చెప్పినట్లు కాంగ్రెసు సభ్యత్వపు యమును దబ్బు ఆభ్యుదయ రాష్ట్రీయములోనే చెల్లించబడుచున్నది.) ఈ 71 లక్షలును ఈ క్రిందివిధముగ ఖర్చుజేయబడినవి:— 28 లక్షలు ఖర్చుబోర్డు, 5 లక్షలు విద్యకు ఖర్చుచేయబడినవి. ఇందులకు ప్రత్యేకించిన మొత్తములేగాక యామొత్తముల గూడ అందుకు వినియోగింప బడినవి. 82 లక్షలను కాంగ్రెసు నిర్మాణములకును, వరదల సహాయమునకును, అస్పృశ్యతా నివారణకును, మన్యనిషేధమునకును, మున్నగువానికి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములను ఇతర సంఘములను ఖర్చుజేసెను. ఈమాదు సంవత్సరములలోను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు దాదాపు 14 లక్షలు వచ్చెను. ఇందు 6 లక్షలు ఖర్చు బోర్డుకును, మిగిలిన 8 లక్షల మొత్తమును రాష్ట్రీయములకు విరాళములకింద నీయబడినది.

ఈమాదుసం॥ములలోను ముఖ్యముగ ఖర్చు ఖర్చుకును జాతీయవిద్యకు నయ్యెను. ఖర్చుకు ఖర్చుచేసిన మొత్తము అఖిల భారత ఖర్చుబోర్డువద్దను రాష్ట్రీయ సంఘములవద్దను సరకు నిలువరాపమున నున్నది. గజరాతు, సంగి రాష్ట్రీయములు, పంజాబు, మహారాష్ట్రము, నీహారులలోని జాతీయవిద్యవిద్యాలయములకు చాల మొత్తములు ఖర్చుయ్యెను. ఇతర విరాళముల వివరములు ప్రచురించిన లెక్కలలో తెలుపబడినవి.

ప్రత్యేకముగ తేరుఖర్చులకై యాయబడిన 54 లక్షలలోను 22 లక్షలు స్థిరాస్తి బ్రష్టీలు తాకట్లమీద భద్రముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. వానినండి వచ్చిన నడ్డీ అందులకు నిర్ణయింపబడిన పనులకై ఖర్చుచేయబడుచున్నది.

ఇంకను వివరములు తెలిసికొన గోరువారు తనిఖీజేసిన లెక్కలను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రచురించిన వానిని జమవగ్ చేయవచ్చు.

గంగాధర బి. దేశపాండి,
నయ్యపుద్దిన కిమ్మా,
జవహర్లాలు నెహ్రూ,
తెనకల పెట్రోలియం.
అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము.

ఆడిటరు నివేదికము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము

జనరల్ సెక్రటరీలకు

ప్రియమైనవాడా,

1. 1923 ఆక్టోబరు 1 నుండియు 1923 నవంబరు 30 వరకును వసూలైన తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధుల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముల లెక్కలను చూడవలసి పరిశీలన నివేదికను బంపుచున్నాను.

2. రైలు రాకపోకలు ఆసియా ప్రదేశముల పీలువేక తమిళనాడు ఆంధ్ర తేరళ కర్నాటక రాష్ట్రములు దప్ప మిగిలిన రాష్ట్రీయ ముఖ్యస్థానములన్నిటికిని ఈ నివేదిక సంవత్సరములో చేపడితిని. ఆసాముకు బోవుటకు వ్యతిరేక పోయెను. బర్మాకు మొదటిసారియే పోతిని.

3. ఈ నివేదికలో చేర్చబడునట్లే ఆసాము రాష్ట్రముల తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధి లెక్కలు రావెను. కర్నాటక దేశము తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధి లెక్కలను మాత్రము పంపెను.

4. నేను క్రిందటి నివేదికలో చెప్పినట్లు బొంబాయి, గజరాతు, పంజాబు, బర్మా, తమిళనాడు రాష్ట్రములందు దప్ప ఇతర రాష్ట్రములందు నిలువ చాల తక్కువగ నుండెను. ఈ నివేదిక సంవత్సరములో వాగ్దానము జేసిన విరాళములను వసూలుజేయుటకు ప్రయత్నము తేమియును జేయలేదు. క్రొత్త విరాళముల చేయించుటకైనను ప్రయత్నములు జరుగలేదు. అందుచేత రాష్ట్రీయములు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమున కిచ్చిన దబ్బు చాల తగ్గిపోయెను. బర్మామాత్రము 51480.7.6 రూపాయలను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రత్యేక ప్రయోజనమునకై నిర్ణయము జేసి యిచ్చెను.

5. తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధియందు రెండు ప్రత్యేక భాగములు కలవు.

(1) సాధారణనిధి యగు 708,8498.11-5 రూపాయలలోను ప్రత్యేకముగ చేసికొని ఖర్చుజేయవలసిన మొత్తములు విరాళములే చేరి యున్నవి. ఈ మొత్తములో వెంతైనను రాష్ట్రీయ సంఘములు కాంగ్రెసు ప్రచారమునకును నిర్మాణకార్యమునకును ఖర్చుజేయవచ్చును. ఈ నిర్మాణకార్యమునకై చాలకట్ట బాట్లు నిర్మింపబడి పని యభివృద్ధి యొనఱుట గా నిచ్చించుచున్నది.

(2) ఖర్చు కాఖను ప్రత్యేకముగ నేతు జమ్మాలలు బజాజ్ కింద కేంద్రముల కమిటీ యేర్పరచియుంచిరి. కలవుమొదలవలన నప్తపడినవారికి సహాయము జేయుటకును, నిమ్మజాతు్య దర్శకమునకును చాల మొత్తములు ఖర్చుజేయబడినవి.

(3) ఈ నివేదికకు 1 వ ఆనుబంధమును జూచినతోడనే 1921.22 వ రకు ను తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధి వసూళ్లను ఖర్చులను తెలియగలవు. మొత్తమువీధ ప్రచారకార్యములకు 2284845.2.8 రూపాయలును, ఖర్చుకు 2262071.4.11 రూపాయలును, జాతీయవిద్యకుగాను 576692.13.11 రూపాయలును ఖర్చుజేయబడినది. సిబ్బంది ఖర్చులు సామాన్యముగనే యున్నవి.

(4) మిగిలిన ఆనుబంధముల జూచినయెడల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములవద్ద నున్న తెలంగాణ స్వరాజ్యనిధి ఆధికస్థితి తెలియగలదు.

(5) ప్రత్యేక విరాళములు 5288588.14.6 రూపాయలు ఈ మొత్తములో ప్రత్యేక ప్రయోజనములకింద నీయబడిన మొత్తములన్నియు చేర్చబడినవి. వానియొక్క ఆధికస్థితియు, ఆభివృద్ధియు నీనివేదికలో తెలుప వీలులేక పోయెను. ఈ విరాళములలో చాలవరకు జాతీయవిద్యకును ఖర్చుకును నీయబడినది. ఈ మొత్తములపై తనిఖీజేయు వారప్రకటనను నివేదించెదరని నాకు తెలుపబడినది.

(6) ఇప్పుడు కాంగ్రెసునందు ఏమియు చిక్కులు లేకపోవుటవలన రాష్ట్రీయ సంఘములు ఋణముకు వాగ్దత్తము చేయబడిన విరాళముల వసూలు జేయబ్రయత్నించుట అవసరమని నమ్మి ముమ్మందు కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమము జరుపుటకై క్రొత్త విరాళముల వసూలుజేసెద రని నమ్మచుచున్నాను.

(సం) సి. హెచ్. సోపాలివాలా.

ఆనరరీ ఆడిటరు, ఆ. భా. కాం. సంఘము.

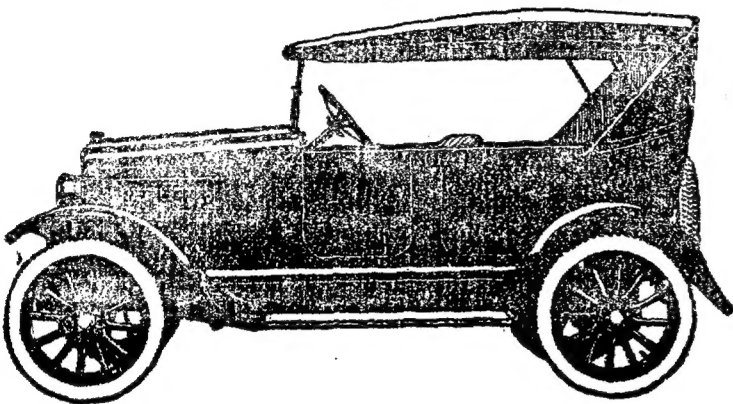
పరా:—ఈ నివేదికను తయారైనదివలన కర్నాటక తేరళ రాష్ట్రముల లెక్కలు వచ్చెను. అవి యానివేదికకు జేర్చబడినవి. సి. హెచ్. యస్.

అనేక వేల మైళ్ల దూరము ప్రయాణముచేసిన తరువాత కూడ ఓవర్లాండు 91 మాడలు బాగుగా నేపోవును

మరియు మితవ్యము గలది. ఏలననగా ఓవర్లాండు 91 మాడలు ఏలాటి లోపములేకుండా మిక్కిలి బాగుగా తయారుచేయబడినది.

ఈ విషయములో అక్కరగలవా రందరును మౌంటురోడ్డులో నున్న మా ప్రదర్శనగదులకును లేక మా బెంగుళూరు బ్రాంచికిని, లేక కార్టరు కంపెనీకి వచ్చి, నిజమైన విడిభాగములను చూడ గోరెదము. ఏల అడిసన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారు దీనినే కొనవలెనని సిఫార్సు చేసినది

Overland



అప్పుడు మీకు విశదమగును.

అది ఎచ్చటకైనను పోవును.

ఐదు టైరులు. ట్యూబు, బాష్పి మాగ్నెటో, ఇతరముఖ్యభాగములు మున్నగువాటితో (ఈన గా రోడ్డుమీద బోవుటకు కావలసినట్టి పరికరము లన్నిటితోను) గల పూర్తికారు ధర రూ 3,400.

అడిసన్ ఆండు కో, లిమిటెడ్

మదరాసు - బెంగుళూరు.

SHUNMUGAM SNUFF

ధరల జాబితా
షణ్ముగం నశ్యము

మొదటితరమునశ్యము (తపాలుద్వారా పంపబడును)

పలము	ధర	పొట్టేజి	పాకింగు	మొత్తం
2	0 40	0 40		0 80
4	0 80	0 40	0 10	0 130
5	0 100	0 40	0 10	0 150
8	1 00	0 50	0 10	1 60
10	1 40	0 50	0 10	1 100
13	1 100	0 80	0 10	2 30
16	1 120	0 80	0 20	2 60
20	2 00	0 80	0 20	2 100
26	2 50	0 110	0 20	3 20
40	3 80	0 140	0 30	4 90
48	4 40	0 140	0 80	5 50

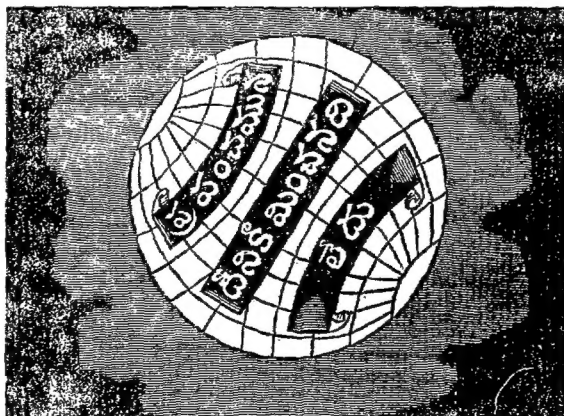
రైల్వేపార్సలుమాలముగా (మద్రాసుస్టేషనుకు
మాఖర్చుతో పంపబడును)

40	3 80	0 30	0 20	3 130
80	7 00	0 30	0 40	7 70
120	10 80	0 30	0 40	10 150

ఆర్. కె. పరిమళనశ్యము

1 బుడ్డి	0 40	0 40	0 10	0 90
3 బుడ్డి	0 90	0 40	0 10	0 140
12 బుడ్డి	2 40	0 80	0 10	2 130

షణ్ముగం



నశ్యము

మామదింపును పంపెదము

మేము మొత్తముగా నయమైనధరకుతీసి మా కారాదారులకు సప్లయ చేయుదుము. వర్తకులకు ప్రత్యేకపుధరలు చొప్పున యివ్వబడును.

(ఆర్. కె. పరిమళనశ్యమును మామూలు నశ్యముతో
చేర్చి ఉపయోగించి, ఆనందమును పొందుడు)
రెండవతరం షణ్ముగం నశ్యము
ఏకే 1 కి ధర రూ 3.0-0, ప్యాకింగు, తపాల
ఖర్చులేదు.

నశ్యము డబ్బీలు యితర వస్తువులు

ప్రాను డబ్బీ 1-కి ధర	రూ 0 40
ప్రాను డబ్బీలు 12-కి ధర	2 80
చందనపు ప్రానుడబ్బీ 1-కి ధర	0 50
చందనపు ప్రానుడబ్బీలు 12-కి ధర	3 40
జర్మనీలో తయారైన నలుపుఅట్టడబ్బీ 1-కి	3 00
డబ్బీలు 12-కి	2 00

కొమ్ముతో తయారైన నలుపుడబ్బీ,
చాలాకాలము వరకు ఉండును 1 కి ధర

డబ్బీ 12 కి ధర	12 80
మక్కిబాబుత్తు 1-కి ధర	0 10
12-కి ధర	0 100

అరటిపట్టులు చిన్నవి 100-కి ధర

(ప్యాకింగు పోస్తుఖర్చు లేదు)

జనరల్ ఆర్డర్ డిపార్టుమెంటు ఒకగుండు మాదిరి,
మొదలుకొని గృహమునకు ఆవశ్యమైన సామానుల
వరకును, ఒకగుడ్డ మొదలుకొని నిలువగల సీమకము
లాలు వరకును సప్లయ చేయబడును. మాకు చిన్నది,
పెద్దది అను వ్యత్యాసమే లేదు.

షణ్ముగం స్నాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.

కర్నూలు బాంబు కేసు

హైకోర్టులో ముద్దాయి అప్పీలు

(ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి డియిలీగార్ల యెదుట)

ఈ కేసునందు చింతకొమ్మడి నై అను గ్రామమునకు చెందిన వెంకటరెడ్డి అనువాడను 1808 సం॥ ౫ వ తానము 5 నెలనకుండి శిక్షార్హుడు "అశాస్త్రీయ కృత్యముల నొనర్చుటగాను, ప్రేమించు వస్తువులను కలిగియుండెనను నేరము క్రింద కర్నూలు జిల్లా సెషన్సు జడ్జియగు ఎఫ్. సి. హెచ్. పాలరుగారిచే 5 వత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడెను. సెషన్సుకోర్టునందు అప్పీలుగా నేర్పరచబడిన ముగ్గురు పెద్దమునుష్యులును ముద్దాయి నిర్దోషియని నిశ్చయించిరి. కాని న్యాయాధిపతివారిచే నేటివరకు శిక్ష విధించెను. ఈ క్షిప్త ముద్దాయి వారికి అప్పీలు చేసెను.

ఆరోపణల వివరములు:—కర్నూలు జిల్లా శిరువేలు తాలూకా, చింతకొమ్మడి నై గ్రామమునకు గ్రామములో చాల పలుకుబడిగలవాడు. 17.8.22 తేదీన, ముద్దాయియొక్క పిన తండ్రిమాతగారు ఆచ్యమ్యయను 9 వత్సరముల బాలిక ముద్దాయిగృహమునందు వసారాలో ఆడుకొనుచు, గూటిలో నేడో వస్తువు గానింపగా దానిజూచుటకు గూటిలో చెయ్యిపెట్టెను. అందు లి వస్తువు బాంబు. అందు చే నది వెంటనే ప్రేరేపించెను. దాని ఫలితముగా నాబాలికయొక్క ప్రేరేపణ తగిలినది. ఈవార్తను వందలిగావిన పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరును సమీపము ఇన్స్పెక్టరును, ఆదినముననే గ్రామము లోనికొక విచారింపగా, వారికి నిజము వివరములు తెలియక పోయెను. పూరివెలుపల నెచ్చట నోబాంబు ప్రేరేపించుట వారు జెప్పటచే వారు తిరిగివెళ్లిపోయిరి. కాని కొంతకుదూరము గ్రామమునకు వెళ్ళుచున్నప్పుడు వారికి నిజవృత్తాంతమునుగరించి వదంతలు వినిపించెను. వెంటనేవారు, అక్కడకువచ్చి క్యాంపులోనున్న తానిలారును చింతకొమ్మడి నైకు రావలసిందిగాక బురంపి, వారును ఆ గ్రామమునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి. 18 తేదీన పంచాయతీ దారులయెదుట పెద్ద వెంకటరెడ్డియొక్క గృహమును సోదాజూడగా గూడుచుట్టును అడుగు అడుగున్నర ప్రదేశమున రాళ్లు క్రొత్తగా కట్టబడినట్లు గానించెను. పంచాయతీ దారులు పరిశీలించగా నారాళ్లతిసులభముగా పూడిచెచ్చెను. ఆ రాళ్లు, గంధకమువాసన కేయుచున్నట్లు వారు సాక్ష్యమున తెలిపిరి. క్రొత్తకట్టపడుగోడలు అన్నియు సున్నము కొట్టబడియుండెను. ఆ సున్నము పైన పచ్చనిరంగు అయినట్లు పంచాయతీదారులకు గన్పడెను. ముద్దాయి, బాంబు తన గృహముందు ప్రేరేపించెను, పూరిమొలపలను దక్షిణగిరిస్వామిగారి దేవాలయమువద్ద ప్రేరేపించెను తెలిపెను. అచ్యమ్యయను బాలిక ఆ ఆలయమునందు నాడుకొనుటగాను మరి ఇద్దరుబాలికలతో గలసి, వెళ్లెను. ఆడుకొనుటలో, నచ్చటనున్న రాళ్లగుట్ట నుండి ఒకరాయి నే తీసుకొనటకెత్తించి తీయలేక క్రిందవరుగా నందు బాంబు ప్రేలి, అచ్యమ్యయొక్క చేయి తగిలినది. ఆ క్రిందటి దినము, (16 తేదీ) నాగులచుట్టి యగుటచే గోడలను బాగుచేసి ఇల్లు ప్రాతదనుట అచ్చట క్రొత్తగా రాళ్లు పెట్టికట్టి ఆచారముప్రకారము గోడలన్నిటికిని సున్నము పూసిరి. అచ్యమ్యయవాడ ఈ కథనే బలపరిచెను.

కాని సెషన్సు జడ్జి ఆ బాలిక ముద్దాయి బంధుగుడగుటచే నట్లు జెప్పవచ్చునని యెంచి ముద్దాయికి శిక్ష విధించెను. తీర్పు ముందు చెప్పబడును.

ముద్దాయితరపు వకీలు—బి సోమయ్యగారు.

ఇంపీరియలు బ్యాంకు కేసు

అహమదు బాచాయను మరి యయిదుగురును కలిసి కుట్రయొనర్చి ఇంపీరియలు బ్యాంకువారిని మోసమునర్పిరిని ఆరోపించబడిన కేసునందు నిన్న అహమదు బాచాయను, బ్యాంకులో ప్యాసింగు ఆఫీసరుగవలెనకరముగాను, చీఫ్ అక్కౌంటెంటు అగు ఏ మెకల్లాగాను విచారింపబడిరి.

క్రాసుపరీక్ష సమయమున శివశంకరముగారు చాదరిగా రికి ప్రత్యుత్తరమును, 1922 నవంబరునండి 1928 ఏప్రిలు వరకు అహమదు బాచాయనాథులను జూచితినియు, ప్రస్తుతము, బాలన్సు షీటులోని మొత్తములను, లెడ్జరులోని మొత్తములను భేదము గలదనియు తాను మొదట వేలన్న షీటులో సరియగు అంకెనే వేసితిని. గాని తరువాత నది మార్చబడినదియు ను గ్రాంటుగారికి దోషపరుడగుతాననియు మూర్తిగా జ్ఞాపకముండి అట్లు జెప్పుటలేదనియు, లెడ్జరులోని అంకెలను సరిగానే వేలన్న షీటునందు వేసియుండునను నమ్మకముచే నట్లు చేసితినియు నుడిచెను. దాదాసాహెబు రుక్మదీను అహమదు బాచాయనాథులపైవెట్టిని నేనుగూడ సరిజూచితిని. కొన్నివారాంత్యనివేదికలందు ఇట్టిలోతప్పు లుండుటచే వాని హక్కుగారు, నేను, ఇతర అధికారులు వాని సవరించితిమి. సెక్ష్యూరిటీ యొగగబడిన మొత్తముకంటె 10 లేక 20 వేలనుమాత్ర మధికముగ ఋణమొసగుట చీఫ్ అక్కౌంటెంటున కధికారము గలదు.

ప్ర:—బాకీమాదులక్షలువరకును గానించునపుడు వడ్డీకట్టినపుడుమా కనుమానముగలిగి, అట్టిభాతాదారున కనును తింపబడిన ఋణము మొత్తమును పరిశీలించుటకు కవరుపుస్తకము సెప్పబడుటలేదా?—ఉ:—లేదు.

ఈ విషయము బ్రాంచిఅధికారుల కెట్టిమందలింపులను తగులలేదు. ఓవరుడ్రాఫ్టు పుస్తకములను, కేసు ప్రారంభింపబడినప్పుడు పోలీసువారికివకరపరిచిరి.

ప్ర:—చీఫ్ అక్కౌంటెంటు ఓవరుడ్రాఫ్టు పుస్తకములు వాళ్లను మొనర్చబడినవి నుడిచెను. అవాక్యముల సందేహించెదవా?—ఉ:—నా కావిషయము తెలియదు.

న్యాయమూర్తికి:—ఓవరుడ్రాఫ్టు తాత్కాలికముగ నైనను పుస్తకములో జేర్చబడవలెను.

తరువాత చాదరిగారు, వారాంత్యపుబాకీ నిలువజూచి తాను, కోర్టులో నొసగుటకు తయారుకేసినపుడు, (అహమదు బాచాయ) చెక్కులద్వారా చెల్లించిన వారాంత్యము మొత్తముల నాపట్టికలో జేర్చలేదని సాక్షి అంగీకరించెను. రొక్కము చెల్లించినవారములపట్టికను చాదరిగారు జూపగా దానిని పరిశీలించినగాని తాను అంగీకరింపనని సాక్షి నుడిచెను. దాదాసాహెబు రుక్మదీను అహమదుబాచాయ భాతలలో నుండినూడ నిట్టిబాలికాను తయారుకేసి ఇచ్చి సోమవారము నాటికి వానిని పరిశీలించుకొని వచ్చి అవి సరిగానున్నవి లేనివి తెలుపవలసినదని చాదరిగారు చెప్పిరి. చాదరిగారు సాక్షి క్రాసుపరీక్షను సోమవారమునకు నిలిపి యుంచుకొనిరి.

వేలన్న షీటులో అంకెలు

సి. నరసింహాచారిగారు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష జేయుచు, 1922 నవంబరు 8 తేదీ వేలన్న షీటునందు రి, 47,000 లు అను మొత్తము మొదట పెన్సిలుతో వేయబడి తరువాత సిరాతోద్దబడినది నూచింపగా సాక్ష్యము అంగీకరించి ఆ అంకెను సవరముత్తు వేసెనని నుడిచెను.

ప్ర:—అవరుసలోని అంకెలన్నియు సవరముత్తునూ రిలో వేయున్నవా?—ఉ:—అన్నియు నాతనిదస్తూరిలో వేయున్నవి. అంతట నరసింహాచారిగారు, వేలన్న షీటునందలి ఇతర మొత్తములలోని 7 అను అంకెను, పై వివరింపబడిన మొత్తము లోని 7 అంకెకును చాలభేదము గలదని తెలుపుచు, న్యాయాధిపతికిని జ్యూరీవారికిని ఆ అంకెను గన్పరచెను.

తరువాత గ్రాంటుగారు, సాక్షిని తిరిగి పరిశీలించిరి. తరువాత, ఇంపీరియలు బ్యాంకులో ప్రస్తుతము చీఫ్ అక్కౌంటెంటుగ నున్న మెకల్లాగారు సాక్ష్య మొసగుచు 1922.23 సంవత్సరమున తాను డిప్యూటీ అక్కౌంటెంటుగ నుండినని నుడిచెను.

1928 జూన్ 27 తేదీన అధికారపురస్కారములను అహమదు బాచాయనాథులకు నేనుంటిని. తరువాత నోకవారముదినములకు ఓవరుడ్రాఫ్టు పుస్తకమును పరిశీలించిరి. 12 జూలై తేదీన మోసము కనుగొనబడినప్పుడు అక్కౌంటు పుస్తకములు నావద్దకు పంపబడెను. వేలన్న షీటులో అహమదుబాచాయభాతలలో 7 లక్షల ఓవరు

డ్రాఫ్టు గానించెను. ఆ భాతలలో కొన్ని సవరింపులు దిద్దుదులుగూడ గానించెను. రామచంద్రయ్యనుపంపి వేసినతరువాత రి, 6 గంటలకు లెక్కల పుస్తకముల పరిశీలించితిని. అప్పుడు గత 2 వత్సరములవరకు మాత్రమే లెక్కలను జూచితిని. వెంటనే బ్యాంకు డైరెక్టర్ల బోర్డువారికి నివేదిక నంపితిని.

ప్రే వేటు కేసు

చాదరిగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు దాదాసాహెబుకం పెనీతోని నిలువబట్టలను విక్రయించి, పిమ్మట గుమ్మ భాతలలో చాలభాగము వాకీ తీర్చివేయబడినది అంగీకరించెను.

అహమదు బాచాయగారు సెక్ష్యూరిటీలుగా నొసగిన బ్యాంకుజాబాలు మొదలగువాని, విక్రయముకొరకు, బ్యాంకు సొలసిటరుల వశపరచబడెను.

ప్ర:—ఈ ప్రాసిక్యూషనున కను భుక్తులను బ్యాంకు వారు భరించుచుండిరేమో నీకు తెలియునా?

ఉ:—ఆ విషయము నా కెంతమాత్రమును తెలియదు.

ప్ర:—సోమవారములోగా, విచారించి కనుగొని ఆ విషయమును గెలిపెదరా? ఈ కేసు ప్రే వేటు కేసు అనియు ప్రభుత్వమువారికేసు గాదనియు నేను నూచించుచున్నాను.

ఉ:—అట్లే విచారించి చెప్పెదను.

ప్ర:—నీ కావిషయము తెలియుచో దాని నంగీకరింపవలసినదని గ్రాంటుగారినిప్పడే అడుగవచ్చును.

గ్రాంటుగారు:—నేను ఈపనినంతను ధర్మముగా జేయుటలేదు. ప్రభుత్వమువారును, బ్యాంకు వారునుగూడ నాకు రుసుము నొసపించున్నారు. కాని నేను ఇన్స్పెక్టరులుమాత్రము నొక్క ప్రభుత్వమువారినుండియే తీసికొనవలెను.

చాదరిగారు:—ఇట్టి కేసు ప్రే వేటు కేసు గాని ప్రభుత్వమువారికేసుగాదని ఈ ప్రాసిక్యూషన్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి యొనర్చినతీర్పు గలదు. దానిని ముందుముందు సమయము వచ్చినపు డుదాహరించెదను.

తరువాత సాక్షి ఇంకను ప్రత్యుత్తరముల నొసగుచు వేలన్న షీటులో పొడియత్తురములతో గావించినసంతకములు అధికారుల సౌకర్యార్థమని నుడిచెను.

తరువాత గ్రాంటుగారు సాక్షిని తిరిగి ఒకటిరెండు ప్రశ్న లడిగెను. కోర్టువారిదినమునకు లేచుసమయమున, చాదరిగారు సోమవారమునండి జరుగు పొయిరింగునందు 1.5 ముద్దాయిల కేసును తానును, 6-వ ముద్దాయి తరపున నరసింహాచారిగారును వాదించెద మని తెలిపెను.

రాజుకుండి ఆ.డి.ము.పు.కోర్టులో అసలు నెం 261/1921 రు

వాది:—నల్లని చక్రవర్తుల సంపత్కుమార తిరువేంగ బాచాయలయ్యవార్లంగారు సా. పెద్దాపురం.

పతివాదులు:—నల్లని చక్రవర్తుల సంపత్కుమార రామనుజాచార్యులుగారు వగైరా.

ఈ నెంబరులో 8 వ ప్రతివాది నల్లని చక్రవర్తుల సంపత్కుమార వెంకటాచార్యులుగారు చ. పొయినయన ఆ యనస్థానే భార్యా వంజులవల్లి తాయారమ్మగారిని కయినలు డిక్రీ గ్రంథంలో వారసుగాను 14 ప్రతివాదిగాను చేర్పించుమని వాది పిటిషను దాఖలుచేయున్నాడు. అందుకు ఆక్షేపణ లున్నయెడల సడగు కోర్టులో ది 27-9-24 సం॥ రం॥ తేదీన ఉదయం 10 గంటలకు (స్వయముగా గాని స్పీడరుద్వారాగాని) హాజరయి తెలియజేయవలయును. లేనియెడల వారిపరోక్షులందు తీర్మానించబడును.

రాజుకుండి, 19.9.24. } కే. వి. శ్రీనివాసాచార్యులు, వాదిపక్షిడకు.

సంభాషనమున

ఇది గొప్పవాడి గ్రంథము. ఇందు ప్రతిమానపుని బాతకము పూర్తిగా సంస్కృత శ్లోకపూర్వముగా వ్రాయబడి యున్నది. బాతకచక్రమున నలుగురిని, పుట్టిన తేదీ గడియలు గంటలుగాని మాకు పంపిన యెడల అందలి ఫలితములు వ్రాసి పంపుదును.

- బాతకము వెదకుటకు రు 1-0-0
- శ్లోకములు వ్రాయుటకు రు 1-0-0
- అర్థము వ్రాయుటకు రు 1-0-0
- పోషేజి రు 0-4-0
- మొత్తం రు 3-4-0 అగును.
- అర్థం అవసరము లేనివారికి రు 2-4-0 లు మాత్రం అగును. కాలసిన వారికి వి. వి. గా పంపుదుము.
- (930) ఆకెళ్ల నెంకటరామయ్య, గోపాలపు, కొత్తవేటపోమ్మ (గోదావరజిల్లా)

ఇంపీరియల్ సినిమా హైదరాబాద్, తిరువల్లికేణి

20.9.24 కనీసమునండి 16.9.24 తేదీ కుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 8.30 కని. ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 1-15 కూడ గలదు.

ప్రాన్ సిన్ అండ్ రోజ్ మేరి తెబి 13 ఆశ్చర్యములలోనిది. 2 వ భాగము.

భారతశాసనసభ

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి ఇండియన్ కరెస్పాండెన్స్ ప్రశ్నలకు

ప్రావిడెంటు చట్టము

డాక్టరు లాహాకారుగారి చట్టసవరణ అంగీకరించబడెను.

ఇండియన్ కరెన్సీ

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి ప్రశ్నలు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 18— సర్ పురుషోత్తమదాసుగారి కరెన్సీ బిల్లును కాబడినది. ఇప్పుడు జరుగుచున్న అసెంబ్లీ కార్యనిర్వహణకాలమున చర్చకు రావు. గవర్నమెంటువారి నిర్ణయకార్యనిర్వహణవిషయమున యీ బిల్లును చర్చించుటకు దొరతనమునా గంగీకరింపలేదు. కనుక సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు యీ దిన ప్రశ్నలు (ప్రశ్న 1) కేవల అసెంబ్లీలో జేయుదురు. సర్ జేసిల్ బ్లాక్లెట్టు గారు సమాధాన విచ్చుట కంగీకరించిరి.

సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకురుదాసుగారు :— ఇండియా దొరతనము ఋణమునకు ప్రజలచే నీ సంవత్సరమున మొత్త మెంత బదులు యివ్వబడినది?

(2.) ఒక పెరసెంటు మొదలుకొని 5 పెరసెంటువరకును ఆగష్టు నెల మూడవవారములో బాంకురేటు హెచ్చుచేయబడిన మాట నిజమేనా?

(3.) కడచిన 25 సంవత్సరములో ఆగష్టు నెలలో బాంకురేటు హెచ్చించుటకు ప్రమాణములను నూచించెదరా?

(4.) మామూలు సంవత్సరములలో ప్రతియొక యీసము కాలమునకంటె యీ సంవత్సరమునందు సొమ్ము కొరత చిక్కుగా నున్నదని దొరతనమునా చెబుదురా?

(5.) గవర్నమెంటువారియొక్క ఆదాయములో, కరెన్సీ డిపార్టుమెంటునందును గూడ ప్రపంచముననున్న అన్ని దొరతనములలోను యిండియా దొరతనమువారి స్థితి మిక్కిలి అనుకూలముగా నున్న దొరతనములలో నొకటిగానీ తెలియునా?

(6.) వై వివరప్రశ్నకు సమాధానము అవును అని యిచ్చి సయెడల క్రింది సంవత్సరసొమ్ము రాబడి అరుదును యిచ్చినవరకు దాని ఫలితము ననుభవించడమునకు కారణమును దొరతనమునా చెప్పెదరా?

(7.) దొరతనమువారు యిచ్చినవరకును అను సవరణము లోనున్న ఆర్థిక నీతిని మార్పు చేయనియెడలను యెప్పటికప్పుడు తనంతట తానే విస్తరించునట్లుగా కరెన్సీ నిధానము, జేయునియెడల దేశములో నున్న కొరతను చిక్కుగానుండి రాబోవు ఆర్థిక మాసములలోను సంకట నమ్ముకొనుటకు నష్టమును గల్గించునని చాల మంది భయపడుచున్నారని దొరతనమువారికి తెలియునా?

(8.) వై యెడల ప్రశ్నలో చెప్పబడిన భయము వాటిల్లినయెడల దొరతనమువారు రద్దీదాని నివారణకొరకు యేమి యేర్పాటు చేయవలసిందో చెప్పెదరా?

(9.) రెండు పిలంగుల రేషియో (ఏ) నిష్క్రయాజనమైన దనియు (బి) దేశములోని సొమ్ము విస్తరించుట యందు అడ్డంకిని దీసివేసినవచ్చు ముఖ్యకారణ మేమోయని దొరతనమువారి అభిప్రాయమునకు సంతరించెదరా?

(10.) వై ప్రశ్నలోని (ఏ) (బి) లకు సమాధానము అవునని జెప్పినయెడల (ఏ) రెండు పిలంగుల రేషియో నుండి మార్పు చేయు కేర్పాటు తప్పటినుండి చేసెదరా లేక (బి) అసభ కార సభ్యులకు మార్పులను నూచించుటకు తగిన సదుపాయముల నెప్పటికప్పుడో దొరతనము వారు చెప్పెదరా?

11. (ఎ) మార్కెట్టు విలువబంధారములో స్థిరపర్చి ఆరేటు స్థిరముగా నుంచుట ఇండియా దేశవర్తకమునకు ప్రజల జేమమునకును అత్యవసరములని లార్డు మెట్టెనుగారు సర్ జేమ్సు విల్సన్ గారు చెప్పినట్లు లండనునుండి పంపబడిన తంతి ఆగష్టు నెల 27 వ తేదీని "బొంబాయి క్రానికల్" పత్రికలో ప్రచురింపబడిన సంగతి దొరతనమునా చెబుదురా? సావరినులోని 1/15 వంతు బంగారమునకు రూపాయ నూనూనూగా ప్రస్తుత మున్నందున ఆరేటు ప్రకారము నిల్పుట కెక్కువ ప్రయాసపడవసరము లేదని యాదేశపు ఆర్థిక విషయములం దనుభవశాలురగు పీపు డెవ్విసంటుల దొరతనమువారికి తెలియునా?

(బి) రెండు పిలంగుల రేటు యింకను మార్పు చేయవలసి అనుటలో నుంచుటచే హిందూ దేశముయొక్క వర్తకములను పుష్కలములుగా దినాలాదీయు సంతవరకు వచ్చినవని చెప్పుచు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 19:— అధికారవర్గమువారి పెక్కుకార్యనిర్వహణమునకును, అదనపు గ్రాంటులడుగుటకును, రయిల్వే ఆర్థిక విభజనము గురించి కడసారి ఆలోచించుటకును అసెంబ్లీవారు సేదబడుచు సమాజేశమైరి.

శివస్వామి అయ్యరుగారి ప్రశ్న

1924-25 సంవత్సరమునకు సైన్యపు ఖర్చుమదింపు కార్యనిర్వహణ వర్గమువారి సబ్ కమిటీవారిచే తనిఖీచేయబడినదా యనియు, పూర్తి అయినయెడల వ్యయభారమును చర్చించుట కేమైన యేర్పాటుగాబడినదా యనియు, శివస్వామి అయ్యరుగారికి తెలిసిరి.

సర్ జేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారి సమాధానము

1924-25 సంవత్సరమునకు సైన్యపు ఖర్చు సబ్ కమిటీ వారు తనిఖీచేయుచున్నారు. ప్రారంభిక పరీక్ష సల్పుట పూర్తి అయ్యెనుగాని ఫలితము తాత్కాలికముని ప్రస్తుతమునందు తోచుచున్నది. 1925-26 సంవత్సరమునకు సిబ్బంది ఖర్చులను తగ్గించు తలచినంతకంటె యెక్కువగా నుండదని సర్ జేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారు సమాధానమిడిరి.

రంగాచార్యులగారికి సమాధానము

రంగాచార్యులుగారు వేసిన అదనపు ప్రశ్నకు సమాధానము బర్డనుగారిచే నియ్యబడినది.

దొరతనమువారు డెప్రెషన్ వంటి సైనిక పాతకాల వంటి మరియొక పాతకాలను స్థాపించ దలచుకొనలేదు. మొట్టమొదట పాతకాలను పెంచి వృద్ధిచేసెదరు. వారికి కావలసినంత మందికి శిక్ష నేర్పుటకు తగినన్ని సదుపాయము లిప్పుడీ పాతకాలలో గలవని బర్డనువారు రంగాచార్యులగారికి జవాబిచ్చిరి.

ఫలహారాంతరము అసెంబ్లీగూడిన తర్వాత కొన్ని అంశములను ఆలోచించుట కింకను గడుపుకాలమునని కొంతమంది మహమ్మదీయ సభ్యులు గొరుటవలన విద్యాశాఖ కార్యదర్శి భోరుగారు సభవారి ఆలోచననిమిత్తము వర్తకనాకా శాసనమును ప్రవేశపెట్టుచునిరి.

దొరతనమువారియు యితర ప్రావిడెంటు ఫండులను సంబంధించిన శాసనము సవరణచేయుటకు యేకముఖము చేయుటకును కాకాసిలు ఆఫ్ ఫ్రీటువారిచే ఆమోదింపబడిన బిల్లు సర్ జేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారు అసెంబ్లీవారి యాలోచనకొరకు ప్రతిపాదించెను.

ప్రావిడెంటు ఫండు చట్టము

బిల్లులో ముఖ్యమైన విషయములను తెలియజెప్పి ఒక సభ్యుడు ముందుగా డెలెయ్ చేసినట్లుగా సెలెక్టు కమిటీవారికి బిల్లు రిఫర చేయవలసినది కోరెను. వాలో ముడి పార్టీ మెంటు నుండి యేమికి డిమాండ్ నున్నది యీ బిల్లు సభలోనే పరిష్కారముచేసి సభ వారికి తీర్మానమునకు రావలయుననిరి. సవరణలు యేర్పల్చి అంశములమీద చేపడినవోనవి బాగుగనాలోచించి బీదలకు ప్రావిడెంటు ఫండులకును సంబంధించిన యీ బిల్లు సభలోనే తీర్మానము కావలయుననిరి. చందాదారుడు ఉద్యోగము నుండి డిస్మిసు కాబడినయెడల ప్రావిడెంటు ఫండు లోనుంచి మొత్తమేమియు తగ్గించ కూడదని లోహకారుగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

జోషిగారు

కొన్ని సమితులలో సభ్యులుగ నుండుటచే కార్మికులకు రుగా డిస్మిసు కాబడుచున్నారని చెప్పి లోహకారుగారి సవరణను జోషిగారు బలపర్చిరి. డాక్టరు హైదరుగారు లోకేరుగారి సవరణను "హైవాన్సు మ్యూసు" లో ప్రాయబడిన సంగతి దొరతనము వారెచుదురా?

12. దొరతనమువారి కరెన్సీ నిధానమును విమర్శనము చేసి సవరణచేయుట కొరకును మరియితర సమస్యలను దిద్దుటకును అధిక సంఖ్యాకులకు హైందవులతో నూడిన కమిటీ దొరతనమువారు యేర్పాటు చేయుటకు తలచుచున్నారా?

రంగును బలపర్చిరి. తగ్గింపవచ్చును గాని తగ్గింపవలెనని విధిశోధని మక్కువగారు చెప్పిరి.

సవరణ సహేతుకముగ లేదని రంగాచార్యులుగా రనిరి. ఆప్తు ప్రకారము డిస్మిసు కాబడుటయేగాక ప్రావిడెంటు ఫండు మొత్తమునూడ బోవుననియు గనుక బీదనాండ్రు కార్మికుల హక్కులు కాపాడవలయుననియు సానుభూతి తెలియజేయుచు యం. కే. ఆచార్యులవారు రనిరి.

హెంకెలేగారు

కార్మికుల ఆర్థికవేతన యేమిరుపాటువలసినది ప్రమాదములు రైల్వే యందు సంభవింపను. అట్టితరుణములయందు కార్మికులు డిస్మిసు చేయబడుదురు. ప్రయాణికుల జేమము కొరకీలు చేయక తప్పదు. అతి అధుడుగా ప్రావిడెంటు ఫండు గోలు పోయెదరు.

ప్రావిడెంటు ఫండును ఊడబెరుకుటమంచి కావనియు అట్టిదిచాల సక్కురుగా జరుగుననియు కర్నలు గిడ్డేగారు చెప్పిరి.

చామయలూరుగారు

సర్ చార్లసు యిన్ని గుగారి వాదము చానునూలుగా రికి సంకల్ప కీకరముగ లేదు. కొన్ని సంవత్సరములక్రితము జరిగిన పబ్లిక్ మోతర రైలునందు జరిగిన పెద్దపమ్మెవలన పెక్కుమంది కార్మికులు ప్రావిడెంటు ఫండులను గోల్పోయిరి. సభకు లకు జ్ఞాపకము జేసెను. అనేకసార్లు కార్మికులు అడిగినను అట్టి సడత ఖండించినను మాడ పనివాండ్రు లాభమేమియు లేక బోయెను.

సర్ ఆలెక్సాండరు మడ్డెనుగారు ఇట్టినియమును సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగముల పించను విషయమై గూడ గల దని చెప్పిరి. లోహకారుగారి సవరణను వోటుకు పెట్టగా సవరణకు 62 అనుకూలముగాను, వ్యతిరేకముగా 39 వోటులు వేయబడినవి. అధికారులు యిప్పుడు వచ్చినట్లు ప్రావిడెంటు ఫండు తగ్గించుటకు వీలిచ్చు సవరణబిల్లుయొక్క ఆరవక్లాజును డాక్టరు లోహకారుగారు తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి. లోహకారుగారు డిప్యూటీ సర్జెంట్ మిచ్చుచుండగా ఆక్లాజు తీసివేయుటకు దొరతనము వారి కట్టి అభ్యంతరమున లేదని సర్ ఆలెక్సాండరు మడ్డెనుగారు చెప్పిరి. అందుమీదట లోహకారుగారు మాట్లాడుట మానివేసిరి. కాని రాక్ష ఆయ్యంగారును జిన్నా గారును సబ్ కమిటీ వేరుగా వోటుకు పెట్టగోరిరి. బిల్లులో నున్న మొదటిక్లాజు వోటుకు పెట్టబడగా అసెంబ్లీవారు బిల్లులో నడి నిల్పుటకు ఆమోదించిరి. కాని లాహకారుగారి సవరణచే మార్పుపడిన రెండవ సబ్ కమిటీ తీసివేయబడినది. డాక్టరు లోహకారుగారి సవరణచే బిల్లు మార్పులను జెండుటచే తాము దాని పరీక్ష చేయవలసి ఉన్నందున ప్యాసు చేయవలసినదని కోరుట లేదని హోము మెంబరు గారనిరి. అదనపు గ్రాంటుల నిచ్చుట కాలోచించుటకును, రైల్వే ఆర్థిక విభజనవర్చి పూర్తిచేయుటకును అసెంబ్లీ రేపటివరకును నిల్చి వేయబడినది.

* * *

రైల్వే ఆర్థిక విషయము

ప్రభుత్వమువారును, జాతీయవాదులును రైల్వే ఆర్థిక విషయములను విడిచియుటకు గూర్చి ఒడంబడికను జేసికొనిరనే చెప్పవచ్చునని తెలియుచున్నది. ఈ ప్రకార ముండుననుచున్నారు. దీనిని ప్రభుత్వ తీర్మానము చివరకు జేర్చవలెను.

ప్రభుత్వమువారు ఇనుపదారులను పాలించుటకు 1928 సం॥ ఫిబ్రవరిలో స్వామ్రాజ్య శాసనసభ వారి పుష్కలముచే ఈ ఏర్పాటులు, ఈస్టిండియా రైల్వే, జి. వి. సి. రైల్వే ప్రస్తుతము ప్రభుత్వపాలనములో నున్నంతవరకే ఈ ఏర్పాటులు జరుగును. వైసెజెప్పబడిన ఇనుపదారులవేసినైన కంపెనీకిచ్చివేయుటకు ఏర్పాటు జరుగవచ్చునో సభవారు పూర్తిగ చర్చించుటకు అవకాశమియకుండ జేయరాదు. అసెంబ్లీవారి సమ్మతి లేనిచే వై ఇనుపదారులలో నెక్కువైన కంపెనీకిచ్చివేయుటకు తీర్మానించిరేని ఈ ఏర్పాటులను ఆపుజేయుటకు అసెంబ్లీవారికి స్వాతంత్ర్యముండును.

ఈ తీర్మానములో వైసె జెప్పబడిన ఒడంబడికగానుండ (1) రైల్వే ఉద్యోగములను త్వంతముగా హైందవ హక్కులకు చేయ్యవలయుననియు, సాధ్యమైనంతవరకు త్వరితముగా హైందవులను రైల్వే బోర్డులో సభ్యులుగా నియమింప వలయుననియు 2. దొరతనమువారి అధినమునందున్న రైల్వే కారకు స్టోర్సు కొనవచ్చుననియు అసెంబ్లీవారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు.

రాక్షసిబొగ్గు విచారణ సంఘము

విచారణ పరిమితి

విచారణ సంఘసభ్యులు

రాక్షసిబొగ్గు విచారణ సంఘమేర్పాటును యిండియా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (1) బొగ్గున రక్తమువారుగాని, రైల్వేవారుగా, రేవులవారుగాని ప్రత్యేకముగాని లేక కలసిగాని ఆనుమోదనమున బొగ్గు కలకత్తానుండి దేశములోని యితర రేవులకును, విదేశరేవులకును ఎగుమతి వృద్ధిచేయుటకు సామాన్యముగా తీసికొనవలసిన చర్యవిషయమునను (2) దేశమందలి బొగ్గు ఎగుమతికారకు నిర్బంధించుటకు అంతట ఏకముఖముచేసి వేరు వేరు గ్రేడులక్రింద విభజించుటకు చర్యముఖ్యముగా తీసికొనవచ్చు నాయనియు, నిట్టిచర్యదీసికొనుటకు వ్యయ మెట్లుభరించవలయునను విషయములు యీ బొగ్గువిచారణసంఘము విచారణ చేయును. కొలంబొ సింగపూరు మొదలగు ఆధినివేశములందలి మార్కెటులవలన యీదేశముబొగ్గు సమృద్ధిమందు గాని యిండియాలోని మార్కెట్టులందలి పోటీ, లనగాదని దొరతనమువారు నిరూపించిన దిగుమతి అంకెలు దెల్పుచున్నవి. ఇండియాలోని మార్కెటులకు రక్షణ మిచ్చుటచే అధినివేశరాజ్యములందలి మార్కెటులను బొగ్గున రక్తము తిరిగి అక్రమించుకొనలేదు. అధినివేశములలోని మార్కెటులను తిరిగి సంపాదించుటకు గావలసిన సదుపాయములు, రక్షణ మనవరములేకుండ యీదేశములో పోటీలో నిల్చుటకు చాలాను. సాంకేతిక విషయము గనుక టారిఫు బోర్డువారికి దెలుపక నిపు ణు ల కు దెల్పు బ డి న ది. యీ విషయమురిపరు చేయబడినది. ఈ నిపు ణు ల క మి ట్టికి నోయస్ గారు అగ్రాసనాధిపతి. రైల్వేబోర్డుచీఫ్ యింజనీరు యస్. సి. లీజ్ గారు, డైరెక్టరు ఆఫ్ వేగనుయింబరుచేంజి యగు యస్. సి. వూఆర్ట్స్ విలియంసుగారు, కలకత్తా పోర్టు ట్రస్టుచేరుమెనగారగు ఎ. యస్. ప్రేగార, యిండియను మైనింగ్ డిపార్టుమెంట్ చేరుమెనగారు సర్ రాజేంద్రనాథ్ ముఖర్జీ గారు, మెన్సన్ మాల్ టిస్సుకంపెనీ, గౌరవనీయులగు ఏ. డబ్లియం. ఎ. డెల్ గారు మొదలు. పాప్. సి. వి. లైన్ మెండుగారు కార్యదర్శులుగా నుండురు. కలకత్తాలో విచారణసభ్యులడను. సచారణకుడ చేయవచ్చును. ఆక్టోబరులో కవిటి కూడును. యిండియనుబొగ్గువ్యాపారమునకు రక్షణమనవరమోలేదో అనుసమస్య యీకమిటివారిమాచలనబట్టి యుండును.

13వ మోహదీజిత

జెయిల్లోకు బయలుదేరినది

అమృతసరు, నెప్టెంబరు 19:—నిన్న రాత్రి జెయిల్లోకు బయలుదేరిన 13వ మోహదీజిత అమృతసరు పీఠులలో పోవుట అందరికిం ఉత్సాహము కలిగించెను. 5 గురుచొప్పున మనుష్యులుగల యిటువంటి 12 జతలు యిదివరకే నాభా అధికారులచే అరెస్టుచేయబడిరి.

తల్లిసన జతలకువలెనే యిదియు తప్పక దౌర్జన్యరాహిత్యమునే ఆవలంబించున నని ప్రమాణమును తీసుకొనటము, జతదారునియొక్క మతోపన్యాసమును వినుటయు మొదల మతసంప్రార్థనలను అకాలితవృద్ధ సాధిసది. అప్పుడు చేయబడిన యువ న్యాయములు అకాలినోపన్యాయముయొక్క తీవ్రతను వారు చేయవలసియున్న స్వార్థత్యాగమును వారికి నచ్చ జెప్పెను జత బయలుదేరునప్పుడు జతదారుడు చెప్పినసందేశమునకు కొంతమంది అకాలియను వారిభార్యలును కన్నీరు గార్చిరి.

ఆజత మతగ్రంథమును పల్లకిలో నెత్తుకొని యూరే గింపుకు బయలుదేరినపుడు రాత్రియయ్యెను. దారిలో వారికి చల్లనిపొసీయములను మధురపదార్థములను ఒసంగబడెను. ఆరాత్రియే వారు అమృతసరము మూడుమయ్యిళ్లమారులలో నున్న బాల్కనీ అను గ్రామమునకు పోయిరి. అప్పటిజనులు వారికి విందొనర్చిరి. అట్టిపరువాటికి యీజతసియాల్ కాలు జిల్లానుదేరునప్పుడు ఇదిరెండుభాగములుగా విభజింపబడి ఒకటి గుజరాతుజిల్లాలోని గ్రామములకును రెండవది గుజరాత్ వాలాగుండాను పోవును. ఆక్టోబరు చివరకు యీజత జెయిల్లోకు చేరను. చాలమంది బాలురు యీజతలో చేరిరి.(అ.ప్రె.)

ఎగుమతి దిగుమతులు

కలకత్తా, నెప్టెంబరు 19:—1924 సంవత్సరము ఆగస్టు నెలలో రూ.20,55 లక్షల విలువగల సరకులు దిగుమతియ్యెను. మొత్తము యెగుమతులు కిన్నుత్తు రూ. 2515 ల. (అ.ప్రె.)

హవారా ము: సిపాలిటీ తీర్మానము

నిషాపదార్థముల నిషేధము

కలకత్తా, నెప్టెంబరు 19:—పట్టణములోని ఆగోగ్లాబి వృద్ధికొగకు నిషాపదార్థములన్ని అన్నిదుకాణములను పట్టణములోనుండి దొరతనమువారిని దీసివేయ గోరును కమిషనరులు తీర్మానము గావించిరి. (అ.ప్రె.)

పోరువిలియం జూబులియల్ల నమ్మొక్కట్టు

వెయ్యిమంది కూలీలు పనిమానిరి. ఆరువేలమందికి పనిలేకనిల్చిరి కలకత్తా, నెప్టెం 19:—నేటి ఉదయమున పోర్టువిలియం నారమిల్లులలో బనిచేయు వెయ్యి నేతగాండ్లు పని చేయక సమ్మెకట్టిరి. పింసమ్మెలన 2 నులన్నియు నిలచిపోవు. చేత 6 00 మంది పనిలేకయున్నారు. పనిదినములు కాని రెండుదినములుగాని నేదాన రేవును రాబోవు పూజాపండుగ దినములచేత పనిచేయదలచుటకు మిల్లు ఆధికారులు 2లచిరి. అదనుగా బనిచేయించుటచే పనివాండ్లు రేవనసామ్మి కావలయుననిరి. మేనేజరు అంగీకరించనందున పనివాండ్లు సమ్మెకట్టిరి. (అ.ప్రె.)

ది ఎలక్ట్రో తీరాపాటి

ఇన్ స్టిట్యూటు

323 తంబు శెట్టిపిథి జూరీ టాను మద్రాసు

మొట్టమొదట స్థాపించబడిన ఇన్ స్టిట్యూటులోవిద్యనైపుణిచే చికిత్సచేయబడి జయముసాధించిన వ్యాధులు ఈదిగవ తెలుపబడియున్నవి.

37. ఎన్ అను 2 సంవత్సరముల బిడ్డ తలయందు విడువని ఎక్జిమావ్యాధిచే బాధపడుచుండెను. దేహమందు అంతటను అక్కడక్కడ ఎక్జిమావచ్చుచుండెను. అన్ని విధములచికిత్సలు చేయబడెను. తుదకు యిచ్చుటికి లేచెడను. ఆక్టోబరు 1924 కిరణములు, రేడియంట్ ఉష్ణము ఈరెండుచికిత్సలు ప్రతియొకటి దినమునకు 10 నిమిషముల చొప్పున చేసిన ఒకవారముగోజులకే ఒకటిరెండుమచ్చులతప్ప మిగిలినవిన్ని యా మాసిపోయినవి వాటికికూడ యొకను చికిత్సచేయబడుచున్నది.

38. ఎ అను 25 సం||రముల స్త్రీకి ముఖమునందు, గొంతుయందు, దద్దులు లుండెను. ముఖమునందు వాపుకూడ యుండెను. కనురెప్పలకూడ వాపుగా యుండినందున తెలుమటకు కూడ పిలువకుండెను. ఆక్టోబరు 1924 కిరణములచే 15 నిమిషముల చొప్పున 1 దినమునకు 6 తడవలు చికిత్సచేయుటచే రోగికి పూర్తిగా గుణము గలిగినది. గనుక వైద్యకాలముండి విడుదలచేయబడెను.

39. డి అను 45 సం||రముల ననుష్యుగల పుత్తరహిందూస్తానమునివాసునికి కాలియందును చంకయందును 8 సం||రములనుండి ఎక్జిమావ్యాధిచే బాధనొందుచుండెను. 1 కే 15 నిమిషములకు 80 తడవలు ఆక్టోబరు 1924 కిరణములు, రేడియంలు ఉష్ణము ఈరెండు చికిత్సలు చేయుటచే రోగికి పూర్తిగాగుణము కలిగినది. వైద్యకాల నుండి విడుదల చేయబడెను.

40. వి. అను 58 సం||ములవయస్సుగల బాపట్లనివాసికి 4 మాసములముపు ఎండతీక్షణముచే ఎడమచేయికి ఎడమకాలిక పక్షవాతమువచ్చెను. సీనిక్సు ఫరడిక్ నెల్ బాట్, అనుసానము రేడియంటుఉష్ణము అందు వెలుతురు, సర్వసము చేయుట. గాల్యునిక్ తీక్షణమైనవత్తింట్లుమొదలగుచికిత్సలుఅనేకసార్లు చేయుట చే 12 దినములకు నస్తువులను గట్టిగా పట్టుకొనగలిగెను మునుపు నస్తువులను పట్టుకొనలేకుండెను. ఇంకను చికిత్సకొందుచున్నాడు.

41. ఎమ్ అను 38 సం||రముల తిరువళ్ళిక్కేటి నివాసస్థునికి అతిమూత్రవ్యాధి యుండినందున మెడకు వెనుకభాగముందు రాచముపులేచెను. వీపువరకు మట్టును బాధ అమితముగా నుండెను. తీవ్రమైనజ్వరము, బాధ, యితరసూచనలనలన అతితాపముండెనని తెలిసినది. శస్త్రచికిత్సను అంగీకరించలేదు. ఇట్టిస్థితిలో మా|| చికిత్సాశ్రమమునకు తీసుకొనిరాబడెను. రేడియంటుఉష్ణమును వెలుగును 15 నిమిషములనకు రోజు 1 కే 3 తడవలు చికిత్సచేయుటచే 9 వారములకు మట్టుకుండువాపు అంతయు తగ్గి మెత్తపడెను. చీము బయటరా ప్రారంభించెను. పొక్కు తనంతటనే రాలిపోయెను. వాపుఅంతయు దట్టమయ్యెను ఇప్పుడు రోగికిగుణము అతితగ్గగా కలుగుచున్నది. ఈచికిత్సతో కూడ ఇన్ ఫలిన్ ఇన్ జక్షన్, ఆర్ కలిపెద్దమోతాదులుకూడ యివ్వబడెను.

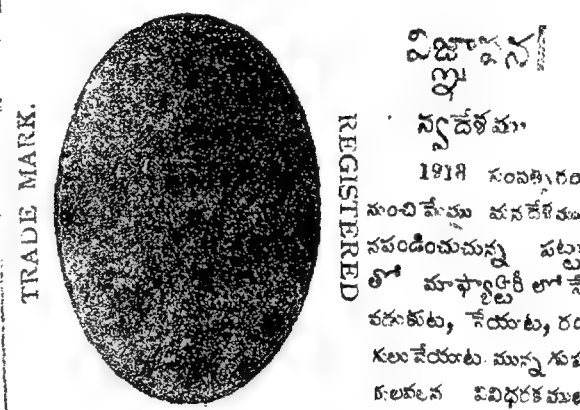
చీనావో బ్రిటిషు జిరాత్ గములు

అదనపు సిబ్బందిస్థంపుట

లండన్, నెప్టెంబరు 19:—ఆక్టోబరులో ఆంకాంగకు అదనపు సిబ్బందిస్థంపుటకు నిశ్చయమకొనిరి. ఈ అధికసంన త్వముల్లో అనుకొన్నదశమును పూర్తిచేసెదరట.

మాపున హామరాజా లిండు వీరాజు.

వెదాపురము పోస్టు



విద్యమాలవనరులతో చిక్కివిచిత్రమైన జరిసినాదా అందులు కన్నులతో నెరువారుచేయుచి విద్యలకు తగిలరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన సిన ఆఖిలభారత కాంగ్రెసువనప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులకు అనిదేశములోని పట్టునప్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమై పదిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునగురించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగురించి పీయూష కాంతిభూష గారు అచ్చత బహు పత్రకయందు ఇట్లు వ్రాసిరి:

“... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్న పరియితర ప్రజలుకూడ అన్ని రకములబట్టలన్ను ప్రదర్శించిరి. ఇ కనుఎంద రోకలగు, అందరిని ఇట్లు ఏకరువుచెల్పుటకు పిలువేను. పట్టు ప్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. నెదాపురం కరకులు ముప్పనసోమరాజు వీరాజుగారు పట్టుఉ త్రిమములును ధోరతులును వర్తగుడ్డలు కొటుకుడ్డలును తెలుగుడ్డలును వీరలను నున్నగురకములును ప్రదర్శించిరి. దెనుకూరు అస్సామువాడు కూడ ప్రదర్శించిరి”

పట్టుపప్రములగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క అదెన్నును రికములను నిపులముగా వ్రాయుటనలన దేశము ప్రదేశచిన్తు పరిశ్రమలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశి సభిస్థితి పరచెదగుగాక. చెన్న పురిరాజధానిలో ప్రతిభాణము నందును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువర్తకులు శివారుచేయుచున్న రకములలో నె నాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలవిక్రయించి మారకములని మోపపుచ్చుచున్నారగున అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బ్ట గాదు వుండేమాటేదీ మార్కును ఇంచున ప్రచురింఁజిమి.

కాకినాడ డి|| ము|| కోర్టులో

S. C. 28 of 1924

వాది:—బమ్మి వెంకటరమణమూర్తి.

పతివాది:—జి. ఎమ్. కృష్ణమ్మమ్మిశ్వల్ల మదరాసు.

ప్రతివాదిపై న 48-8-0 లు యింటిఉడ్డన దావాచేసి వారు. సదరుదావా 29-9-24 న లేదీ వాయిదా అయివున్నది. ప్రతివాది ఆక్షేపణపున్నయెడల ఆలేదీని కోర్టువారియందు మనవిచేసికోవలెను.

మ డచీక భీమశంకరం

బి. ఏ., బి. ఎల్. వక్తలు.

త్రికాలఫలప్రదర్శిని

సిద్ధాంతిసర్వములన జాతకము లేనివారికై గను, వార, మాస, వత్సరముల వెంబడివి ఫలములు వ్రాసిఅర్జునుచేసిన వారములో గా సంపంగలము. మీరు పంపుఅర్జునున మీమానస్సు, జన్మనక్షత్రము, లేక యిష్టమున తొమ్మిది అక్షరములు, వ్యాసీ, ఖరులుసహా మాకు పంపవలెను. మొదటి-రెండును ఎనిమిదిఅక్షరాలు మాత్రమే చాగ్గిచేయబడును. అది దానిల. యిచ్చినవెనుకపంపబోవు అర్జునులకు రేట్లు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు త్రికాలఫలప్రదర్శిని కార్యాలయం

కాకినాడ

ఆంధ్రపత్రిక

1924.వ సం॥ 20వ తేది

శుక్రవారము

ఉపవాసఫలము

గ్రాంధీమహాత్ముడు మృత్యుగర్హము నుండి బయల్పడి ఎంతకాలమో గాక ముందే, మరల ప్రాణముల నర్జింప సంసిద్ధుడయ్యెను. ఉపవాసము ప్రారంభమై నేడు మూడవదినము. మహాత్ముని ఉపవాసవ్రతము హిందూదేశ మొక కొన నుండి వేరొక కొనవరకు దద్దరిల్ల జేసెను. హిందూ మతకలహములు, వట్టిపిచ్చయని యిప్పుడు గనుపించి సంతస్పష్టముగ నిడివర కెన్నడును గనుపించియుండ లేదు. మోహంధకారమే, కలహకారణ మగుచు న్నది. అజ్ఞానము పటాంశలయి, జ్ఞానజ్యోతి మరల వెలిగినగాని సోదరభావము ప్రవర్ణిల్ల నేరదు. ఐదుల ప్రాధ్వలమున్నను, సోదరులట్టి కృత్రిమము నకు లోబడుట అత్యంతబలహీనతకు నిదర్శనము. దీనిని పొగొట్టుకొనవలయు ననిన, ఒక్కటే మార్గము గలదు. దేశభూదయమున కిట్లు గలుగు నపుడు స్వసంఘప్రయోజనము వెనుక బట్టవలయును. లాభనష్టబుద్ధితో గాక, కేవల సోదరవాత్సల్యముతో నేనాడు భారతీయులు ఒండొరులను ప్రేమించుకొందురొ అనాడే స్వరాజ్యము సుప్రతిష్ఠితమగును. దేశసాభాగ్యమున కన్న సంఘప్రయోజనమే ముఖ్యమని ప్రజలెంత కాలము విలంబిగుచుండురో, అంతవరకును నిజ స్వాతంత్ర్యము గగనకుసుమ మగును. దేశమాతను ప్రేమించుట, ఆమె నారాధించుట, వట్టిబూటక మగును. “వందేమాతర” గీతాలాపనము నిరరక మగును.

సోదరు లెల్లప్పుడును కలహించుట, తిల్లి నగారవడరుచుట గాదా? నేడు దేశదృక్పథము మారవలసియున్నది. హృదయములందలి క్రుళ్లుదొలగిన గాని, ప్రేమ రాజ్యముచేయజాలదు. కిలాఫాత్ సమస్యసందర్భమున గ్రాంధీమహాత్ముడు మహాత్ముదీయలకు సహాయముజేయు డని హిందువుల నెల ప్రబోధించెను? అందిలి రహస్యమును గ్రహించి యున్నచో మరల కలహము లంకురించుటకు వీల గునా? సాధునిక కష్టము గలిగినపుడు, ఇతరవ్యవహారముల నన్నెట్టి కట్టిపెట్టి తన సర్వశక్తిని భార బోయిట మానవధర్మము గాదా? అప్పుడు వేరొక తలంపు జనెండదు. మహాత్మునిహితము నాలకించి, హిందువులు నిజసోదర భావము జూపిరి. అట్టిభావము పిమ్మటగూడ బలపడెనచో, నేటి దురివస్థ జనించి యుండదుగదా! ఆపత్నిమయము దాటగనే హ్రస్వదృష్టి గల నామెకులు స్వప్రయోజనముల కొరకై కయ్యమునకు కాలుదువ్విరి. తానననభలలో స్థానములకొరకును, ప్రభుత్వోద్ధ్యోగములలో ప్రాతినిధ్యముకొరకును, అనన్యకలహములకు గడింగిరి. స్వాతంత్ర్యము తెనిసమయమున, వ్యర్థప్రయోజనములకొరకు తగవులాడుట సిగ్గులచేటు గద. మహా

త్ముని నిర్బంధావాససమయమునందు, ప్రజలు తమ విచక్షణజ్ఞానమును చాలవరకు పడనాడిరి.

హిందూమహాత్ముదీయకలహము లనిన సర్థమేమి? దేశమాతనుమరచుటయేగద. దేశముపై గాఢ ప్రేమ యున్నచో ఇట్టికలహము లంకురింపనేరవు. హిందూమహాత్ముదీయనమ్మేళనము గుదిరినచో, హిందువులలోని అంతర్విభేదము లడుగంటుటకు వీలయ్యెడిది. అస్పృశ్యత అంతరించెడిది. మహాత్ముని షరితాపము దొలగి, దేశము ముందుకు జనుటకు వీలయ్యెడిది. ప్రస్తుతదుస్థితి, ఏపక్షమువారి కయినను దుస్సహముగ నుండక మానదు. అందఱును తమతమవిభేదములను వెనుకకుబెట్టి, నేడుజనించిన మహాప్రదవమును తొలగింప సమకట్టవలయును. హిందువులును మహాత్ముదీయులును ఏకమయ్యెదరా? లేక గ్రాంధీమహాత్ముని కోల్పోయెదరా? ఇదియే దేశము నెదుర్కొనెడి ముఖ్యప్రశ్న. గ్రాంధీమహాత్ముని కోల్పోవుచో, క్రైస్తవిర్యాణమువలె ప్రపంచమునందు మరియొక యఖండబలి యుద్భవిల్లును. ప్రపంచము నిలిచియున్నంతవరకు, ఇయ్యది నిలిచియుండును. అట్టిఫలితమున, కవకాశ మీయక, భారతీయు లికనయినను హృదయ మాల్సన్యమును బాపుకొని మహాత్ముని యిచ్చను నెరవేర్చుచో, శాశ్వతకీర్తి గాంచెదరు. నేడు గుడిరెడిహృదయ సంయోగము ఎక్కుడు దృఢముగ నుండగలదు.

డిల్లీలోను పంజాబులోను తాను భూగర్భము నందు దాగియుండునని మహాత్ముడు వెనుక చెలిపినపుడు, అయ్యది నిజముగ జరుగునని ఎవ్వరును దలచియుండ లేదు. నేడు మహాత్మునినిశ్చయము అట్టి ప్రమాదమునకు దారిజూపుట విపాదకరము. కాని ప్రజలును నాయకులును ఇట్టి పర్యవసానమునకు కారణభూతు లయినపుడు ఊరక విలపించిన నేమి ప్రయోజనము? నిజకారణములను తొలగించి, సరియగు వాతావరణమును వ్యాపింపజేయుటకు, ప్రజలు వెంటనే సమకట్టవలయును. ఒక్క నిమిషమయినను, తడవు నేయుటకు వీలుండదు. మహాత్ముడు అమూల్యమగు అనువులబాయుటకు, దేశ మంగీకరించునా? అంగీకరింపదని, ఆసేతుహిమాచలపర్వత నము ప్రబలిత అనుకంపమే ఇందుకు నిదర్శనము. భూకంపము గలిగినను, ఇంతటిసంచలన ముండజాలదు. హిందూమహాత్ముదీయకలహములుగూడ, పశుబలప్రయోగముచే గాక ఆధ్యాత్మిక శక్తివలననే సమయగలవని చూపుటకోయన, నేడు మహాత్ముని శక్తి ప్రజ్వలించుచున్నది. ద్వేషమూలాత్మక మగు హింసను, ప్రేమబలముచే జయింప నెంచుచున్నది.

మహాత్ముని ప్రకటనయందలి యీక్రిందివాక్యములు, ఉపవాసప్రయోజనమును స్పష్టపరుచుచున్నవి. “ఈవివాదములు మతమునకును మానవసంఘమునకును మానవధర్మమునకునుగూడ కళంకముదెచ్చుచున్నవి. భగవంతుడు ధర్మాననమునుండి తొలగింపబడనేమోయను సంశయముగూడ కలుగుచున్నది. మరల హృత్కమలమధ్యపీఠమున ఘన మాదేవదేవుని ప్రతిష్ఠింపవలెను.” ఈ వాక్యములు “ప్రేట్టుమెను”వంటి ఆంగ్లోహైందవపత్రికకు గూడ మిగుల సంతాపము గలుగ జేసెను. భగవంతుడు ధర్మాననమునుండి దొలగెనను వాక్యము లన్ని తావులందును ప్రతిధ్వనింపకమానవు. మరల భగవానుని ఉచిత

స్థానమున ప్రతిష్ఠింపజేయుట ప్రపంచమందంతటను అత్యవసర మగుచున్నది. మహాత్ముని ఆవేదనను గ్రహించి హిందూదేశ మిక్కార్థమును సాధింపగలుగుచో, ప్రపంచమునకు సరియగు మార్గము జూపగలుగును. మహాత్మునికి ప్రాణోపద్రవము గలుగునెమోయని షరితాపము జెందగవారు లేరు. అందు ముఖ్యముగ మహాత్ముని ముఖ్యశిష్యులు అత్యంతభీతావహము జూపుచున్నారు. ఉపవాసవ్రతమును విరమింపుడని బ్రతిమాలుచున్నారు. “ఉపవాసమును మానుకొనుడు. మరణమున కింకను సమయము రాలేదు. ఈసమయమున మరణించుట నేరమగు”నని రాజగోపాలాచార్యులు గారు మహాత్మునకు తంతిసంపెను. “ఏతరున నయినను, మహాత్ముడు ఉపవాస మొనర్పకుండ జేయవలయును. ఉపవాస మసిన మరణమేయగును. ఉపవాసమువలన నెట్టిప్రయోజన ముండదు” అని, ఆచార్యులవారు మహాత్ముదాలిగారికి మరియొక తంతి సంపిరి.

కాని మహాత్ముని నిశ్చయము నడలలేదు. అతని ఘోరతపోదీక్షను మానుకొండు బ్రతిమాలిన మాత్రమున ప్రయోజన మేమి? తపోధనులు ఆధ్యాత్మికబలమును వదలుకొందురా? మహాత్ముని సంకల్పము నీడేర్చుటయే పురుషలక్షణము. హిందువులును మహాత్ముదీయులును కలసి అతనియెదుట నిలిచి, తమ కలహములను మానుకొందు మ్మని ప్రమాణము జేసినపుడే ఉపవాసవ్రతము విరమింపబడును. మహాత్ముని హితమును నిరాకరించినందులకు, ప్రజలు నేడు తగినఫల మనుభవించుచున్నారు. ఇక నైనను సరియగుమార్గమునకు వచ్చినచో, మహాత్ముడు తేమముగ నుండగలడు. ఉపవాసమునకు ఫల మేమి గలిగెనని యోచింపవచ్చును. రాబోవు మంగళవారమున నాయకసమావేశము డిల్లీ నగరమున గూడగలదు. వివిధసంఘప్రముఖులును సభనలంకరించి ప్రస్తుతసమస్యనుగూర్చి చర్చించి నిర్ణయమునకు వచ్చెదరు. కాని అప్పటికే ఉపవాసదీక్ష ఆరుదినములు గడచును. అంతకన్నను ముందుగ సభను జరుపుటకు, సాధ్యపడదని తెలిసిన సంగతియే. ఈసభ వినోదపునమా వేశము గాదని ఎల్లరును గ్రహింపవలెను. జీవనమా మరణమా, ఈసంగతి తెలవలసియున్నది. ఇచ్చవచ్చినతిర్మానముల గాఢించి, ఆపిమ్మట నిదురింపవీలులేదు. బాధ్యత గల నాయకులందరును మతకలహబీజముల సంతరింపజేసి, హిందూదేశమునకు మరల నిట్టి యభ్యాతి గలుగకుండ జేయుటకు నడుముగట్టి, ఉపవాసదీక్షనుమానుకొండని గ్రాంధీమహాత్ముని వేదవలయును. ఊరక ముఖస్తుతుల గావించినను, ఊరక బ్రతిసూలినను, ఊరకవిలపించినను, మహాత్ముడిమారు సమ్మతించడు. కార్యదీక్ష గనుపించినపుడే, అతని షరితాపము చల్లారును. హృదయాపేదన శాంతించును. తుదకు అనుకూలఫలము గలుగుననియే, భావించుచున్నారము.

ముఖ్యఫలితము నింకొక దానిని గ్రహింపవచ్చును. మహాత్ముదీయ పత్రికలును, హిందూ పత్రికలును పరస్పరదూషణతో, దేశము నల్లకల్లోలము గావించినవి. కలహములను విస్తరింపజేసినవి. మహాత్ముని ఉపవాసవార్తను వినగానే, “జమిందారు” మున్నగు మహాత్ముదీయ పత్రికలు

హిందూమహమ్మదీయవిభేదములగుర్ని వ్యాఖ్యానమునర్పమని వాగ్దానము జేసినవి. హిందూవైత్రికలు గూడ అట్టి మార్గము నవలంబించుట భావ్యము. శ్రద్ధానందస్వామి, శుద్ధి సంఘ ట్ల నో ద్య మ ప్రచారమును నిలిపివైచుట కం గీ క రిం చెను. మహాత్ముని మహత్సంకల్పమునకు లాలా లజవతి రాయిగారు తోడ్పడగలరు. అప్పుడే వీరు డిల్లీ బ్రవే శించిరి. సిమ్లానుండి శాసనసభ్యులు డిల్లీకి బావుచు న్నారు. దాసుగారు ఆందోళనపూరితులై మహా త్ముని సందర్శించుటకు వెలుచున్నారు. డిల్లీనగర మీతరుణమున యాత్రాస్థానమగుటకు సందియము లేదు. మహాత్ముడు ఉపవాసవ్రతదీక్ష గై కొనిన 18 వ తేది, హిందూదేశచారిత్రమునం దత్యంత పవిత్రదినము. ధర్మసంస్థాపన దీక్ష కది ప్రారంభ దినము. మహాత్ముని నిర్బంధదినమును, ఉపవాసపు రోజును ఒక్కటే యగుట, విచిత్రముగ గనుపించక మానదు. మహాత్ముడు ఆత్మార్పణ గావించుటకీ తేదియే తలపించుచున్నది. ఇతరులతో వాదప్రతి వాదముల నలుపుటకు మహాత్ముని కికమీద వెను కటికై యుండజాలదు. అందుచే తరుచు సందర్శనముల కికమీద నవకళ ముండనేరదు. ఐనను అవసరమగునపుడు నాయకులతో నతడు ప్రసంగించును. ఉపవాసదినములలో గూడ “యంగుయిం డియా” “నవజీవను” పత్రికలను మహాత్ముడు నడుపునని తెలియుచున్నది. మూడవ వారము లో మాత్రము చేయి స్వాధీనము గాదేమోయని మహా త్ముడు భయపడుచున్నాడు. కాని ఉపవాసమంత దీర్ఘ కాలము జరుగుకుండి జేయవలసిన బాధ్యత దేశనాయకులపై నిలిచియున్నది. ప్రజలు భగవానుని భ్యాసించి, తమకు ఆత్మ బలము చేకూర్చివలయు నని ప్రార్థించవలయును. మహా త్మునిపాతాపము చల్లార్చుటకు దృఢప్రయత్నముల నలువలయును. దేశమున ప్రస్తుతముగలిగినకదలిక, ప్రోత్సాహకరముగ నున్నను, అయ్యది పెంటనే కార్యరూపము దాల్పవలయును. హృదయవేరితనము గలిగినగాని ఒకంబడికలును వ్రాతలును ఫల ప్రదము గాక లభ్య. మహాత్మునిసంతాపము ప్రజల హృదయములలో గాఢానుతాపము గలిగించి, కలహబీజములను నిర్మూలించి, స్వరాజ్యసంపాదనను చేకూర్చుగాక! నేడు తెలిసినసమాచారముప్రకారము, నాయకులసమావేశము మూడునాల్గు దినములు జరుగగలదు. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును గూర్చి మాత్రమే చర్చ జరిగి, నిర్ణయము గావించబడును. మహాత్ము డింతవరకు ఆరోగ్యముగ నున్నటుల చెలియుచున్నది. అతని యారోగ్యమున కే మాత్రము భంగము కలుగకుండుగాక యని భగవతుని వేడెను.

మహాత్మునకు విజయము గలుగుగాక!
“డయిలీ టెలిగ్రాఫ్” పేర్కొనక

హిందూమహమ్మదీయ కలహముల నాథారముగ గై కొని, లండను “డయిలీ టెలిగ్రాఫ్” పత్రిక, తన మామూలుపాటను బాడుచున్నది. స్వరాజ్యమిచ్చినచో, దేశమునం దరాజకము ప్రబలుననియు, అందుచే యూరపియను సివిలుసర్వీసు సభ్యు లెల్ల కాలము పరిపాలించుచుండవలయుననియు, భారతీ యోద్యోగుల కవకాశ మియజన దనియు, ఈ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములగుర్ని వ్యాఖ్యానము
యథా శక్తి నిర్వహించుదు

చందాలు
 49135-8-5

ఇదివరకు
 49135-8-5

ఇదివరకు
 24167-14-11

ఇదివరకు
 24167-14-11

పత్రిక గర్జలు పెట్టుచున్నది. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, కన్పర్వేషు పత్రికలు చెలరేగుట సులభమే. కాని, ప్రస్తుత దుస్థితి స్వపరిపాలనావసరము నధికముగ తేటపరుచుచున్నదని ఈ పత్రికలు గ్రహించుటమేలు. ఏలనన, వివిధజాతులమధ్య నింత కాలమునుండియు, ఐకమత్యము గుడుర్పజాలని అధికారవర్గము పరిపాలనార్హతను కోల్పోయెననుట విదితమే. ప్రజలను స్వపరిపాలనమునందును శీతల గావించుట కిట్టివారు అర్హులు గాజాలరు. హిందూమహమ్మదీయలకలహము లేటులున్నను, వానిని పరిమార్చవలయునని దేశనాయకులు పట్టుబట్టుట, వారిస్వపరిపాలనార్హతను చక్కగ గనుపించుచున్నది. వారు నలిచెడి క్రయత్నము లొకమారు విజయము గాంచవచ్చును. వేరొకమారు అజయము గాంచవచ్చును. కాని అజయములే విజయమునకు దారి జూపగలవు. తప్పల జేసి దిద్దుకొనుటయే స్వపరిపాలనము. అట్టిసందర్భతన ప్రజలు చూపుట, స్వపరిపాలనమున కనర్హత నేమాత్రము ఆపాదించదు. బలప్రయోగమువలన గాక, ప్రేమ పాశమువలన హిందువులను మహమ్మదీయులను బంధించవలెనని చేసిడిప్రయత్న ముత్కృష్టమని డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక సహిత మంగీకరింపకలేవుదు. కన్పర్వేషుల పురాతనసిద్ధాంతములను విశ్వసించు వారు అరుదుగ నుండురు. స్వాతంత్ర్యనిదానముతో ప్రపంచము మారుమోగుచున్న ఈ సమయమున, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము పనికిరాదను ఘోష నిష్ఫలము గాకమానదు.

“మెయిలుపత్రిక” అజ్ఞానము
 మహాత్మునిదీక్షను మెయిలుపత్రిక నిరసించుట వింత గాదు. అందలిపరిమార్చుమును గ్రహించుట, ఆంగ్లో హైందవపత్రికలకు దుస్సరము. మహాత్ముడు నిరంకుశునివలె ఎల్ల రను పీడించుచున్నాడని మెయిలుపత్రిక తలంచినను, తదితరు లెవరు అటుల వలంతులలేదు. హిందువులును, మహమ్మదీయులును, తమతమతప్పిదములకు పరితాపము జూపుచున్నారుగాని మహాత్ముని దూషించుటలేదు. మహాత్ముడు తన యూపాలను ఇతరులపై బలవంతముగ జొప్పించుట కెన్నడును ప్రయత్నింపలేదు. మహాత్ముని యద్యమబలమువలననే అది వ్యాపించెనుగాని నిర్బంధప్రయోగముచే నెంతమాత్రముగాదు. నిర్బంధప్రయోగమునకు అధికారవర్గమును పురికొల్పేడి మెయిలుపత్రిక ఇతరులకుగూడ నట్టిదోనమును మోడకుగట్టుట సహజమేగద. హిందూమహమ్మదీయసంయోగ మిప్పు డొక వెళగుదిరినను,

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములగుర్ని వ్యాఖ్యానము
యథా శక్తి నిర్వహించుదు

చందాలు
 49135-8-5

ఇదివరకు
 49135-8-5

ఇదివరకు
 24167-14-11

ఇదివరకు
 24167-14-11

అయ్యది త్వరలో భగ్నమగు నని మెయిలుపత్రిక ఆశిర్వాదించుచున్నది. హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము గుడురుట, మెయిలుపత్రిక కిట్టములేదని, స్పష్టమగుటలేదా?

పదుమూడవ అకాలీజత

పదుమూడవ అకాలీజత అమృతసరమునుండి జయతోకు బయలుదేసినది. ఇంతవరకు కండ్లెండు అకాలీజతలు కారాగృహనిర్బంధమును స్వీకరించి నవి. స్వమతరక్షణకై ఎట్టిత్యాగముల గావించుటకై నను సంసిద్ధత జూపినవి. ఇకననునను సిక్కుల హక్కులను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింప గూడదా? నిర్బంధమార్గ మొక్కటియే శరణ్యమా? అధికారులరాజనీతి కడు విచిత్రముగ నున్నది. అకాలీల సంకల్ప మీడేరక మానదు. ఎట్టిత్యాగముల కయినను వారు సంసిద్ధులై అహింసావ్రతదీక్షను బూని యున్నారు. త్యాగశక్తిని మించినశక్తి యింకొకటి కడుగద!

- తారకేశ్వర సత్సంగ హము**
- దేశబంధుదాసుగారి ప్రకటనము
- “ఈనెం 9 వ తేదీనీ నేను తెలిపినరీతిగా నేను 19 వ తేదిపగలు 11 గంటలకు సత్సంగసంఘమునకు ను మహాంత నకును నావరతులు కుడినవిగాన వీనిని ప్రకటించుచున్నాను.
1. ఇప్పుడున్న మహాంత అధికారమును వదిలివేయవలెను.
 2. ప్రభుత్వం ప్రగిరి మహాంతగానుండవలెనగాని అతడు పూరిగా సత్సంగసంఘమువారి ఆజ్ఞకు ఒడుడు కావలెను. అతనిని తొలగించుటకు గూడ సంఘమున కధికారముండవలెను.
 3. సాలుకు లేం వేల రూపాయల నికరము ఆదాయము సరాఫీవలనను కనీసము 80 వేల రూపాయలు దేవాలయము వలనను వచ్చును. ఈ స్థిరాస్థియును దేవాలయమును సంఘమువారి పరిపాలనక్రింద నుండవలెను. ఆధనమును వారు దేవాలయోత్సవములకును దానధర్మములకును విద్యాభివృద్ధి మున్నగు వికసిని వినియోగింపవలెను.
 4. తక్కిన స్థిరాస్థివలన 25 మొదలు 32 వేలవరకు వచ్చును. ఆ సొమ్ము మహాంతఅధికారము వహించినవారి అనుభవములో నుండవలెను. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వం అనుభవములో నుండవలెను. తక్కిన ఆదాయములో దమ్మిడియైన మహాంతుకు ముట్ట నూడదు.
 5. సంఘమువారు ప్రాసెడు నట్టి పరిపాలనావిధానము నకు మహాంతు ఒడుడు కావలెను.
 6. మహాంతు అనుభవములో నుంచబడు భూముల ఆదాయమును ప్రభుత్వం దుర్మయముచేసినను రైతులను బాధించిన సంఘమువారి భూములను వెంటనే వశపరుచుకొనవలెను.
 7. దేవాలయమును, మందిరమునుగూడ సంఘమువారి పరిపాలనముక్రిందనే యుండవలెను.
 8. అక్షిన్వారాయణాన్ని ఆరాధనముగూడ సంఘమువారి పరిపాలనక్రిందనే యుండవలెను.
- ఈ మరతులు సత్సంగసరముగానున్నవని నాకు తెలియున్నది. ఇక వారి యుచితాయుచితములగున్న రాష్ట్రప్రజలు నిర్ణయింపదగును” అని దాసుగారు వ్రాసినది. (ఆ. ప్రెస్.)

స్థానిక వార్తలు

వందల నవాయ సంఘము:—పై సంఘమువారి సాధారణసమావేశము మహాజనసభ మందిరమునందు శేపు సాయంకాలము 4 XII జరుగును.

జాతీయపాఠశాల అనాధశరణాలయము:—

ఎ. రామచంద్రయ్యగారు వరదలలో బాధనొందినవారి బాల బాలికలకుగాను నొక జాతీయపాఠశాలను అనాధశరణాలయమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

తిరువల్లి క్లెరిక్ సంగీతసభ:—ఈ సభవారియజ్ఞ మాన్యమున పదియేండ్లు వయస్సుగల శ్రీమతి లక్ష్మీఅమ్మకు తన చెల్లెలను సుబ్బలక్ష్మితోగూడ ఈనెల 21వ తేదీ అదివారము సాయంకాలము 5.30 గంటలకు వేంకటాచలకెట్టివీధి, 1-వ నంబరు గృహమునందు రుక్మిణీకళ్యాణశాల క్షేపము చేయును.

ఇ. గొండు టిపా:—సీమటపా బొంబాయిలో నిన్న ఉదయం 9 గంటలకు ప్రత్యేక రైలుబండిపై మదరాసునకు బయలుదేరినది. జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద ఆదివారము ఉదయం 7 గంటలకు బట్టాడాయగును. తపాలపెట్టెలు గలవారికి అర్థ గంట ముందుగా బట్టాడాయగును.

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాససభ తిరువల్లి క్లెరిక్: దక్షిణఇండియా నెల్లవలచే విపత్తుజెందినవారి సహాయార్థము నుందరి దర్బార్ అనునాటకమును స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగ 1924 సం॥ సెప్టెంబరునెల 21 తేదీ అదివారం 4.30 గంటలకు తిరువల్లి క్లెరిక్ హిందూస్త్రీలయ్యలలో ప్రదర్శింపబడును. టి. వి. కేమగిరి అయ్యర్ గారి ధర్మపత్ని అగ్రాసనము వహించెదరు.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:—ఈసమాజము వారియజ్ఞమాన్యమున యాదిగవీరిని ప్రత్యేక అన్నదానములు జరిగినవి. రా. బ. నూరు లక్ష్మయ్యకెట్టి ఎ. కన్నయ్యకె. నారాయణప్ప నాయుడుగార్లు ఒక్కొక్కరు నూరుమందికి చొప్పున ఎస్. ఆల్బాను చెట్టిగారు 500 మంది పేదలకు విసంపతయ్య, సి. వరదప్పనాయుడు, ఇబ్రహీముసేటు లక్ష్మగారు కృష్ణకెట్టి సి. కె. రంగనాథ మొదలగునూరే చెన్నకేశ్వర్లు చెట్టిగార్లు ప్రతిఒకరు 100 మందికి చొప్పున రా. బ. పి. అంజన్నకెట్టిఎస్. మాణిక్యంపిల్లే బి. వేణుగోపాలనాయుడుగార్లు 50 మందిచొప్పున బి. శ్రీనివాస రావుగారు 28 రకు సి. వి. చక్రపాణిమొదలగునూరే కనకవల్లి తాయారమ్మ, రా. బ. కె. కందస్వామిచెట్టి, విశ్వప్రహ్లాద సభా సి. ఎస్. చెల్లముగార్లు 25 రుచొప్పున సి. రాజగోపాల మొదలగునూరు 21 మందికి అన్నదానియు గావించిరి.

పీడరుషిపు పరీక్ష

మరియరువురు కృతార్థులెరి

1924 సం॥ ఏప్రిలు మాసమున జరిగిన మొదటి గ్రేడు ప్లీడరుషిపు పరీక్షయందు యీ దిగువ పేర్కొనబడిన యిరువురు గూడ కృతార్థులైనట్లు ప్రకటించబడెను:—
208 ఎస్. వాసుదేవరెడ్డిగారు.
227 ఎం. కె. విశ్వనాథంగారు.

ఆరోగ్య ఉపన్యాసములు

అంటువ్యాధులను గూర్చి కార్పొరేషను ఆరోగ్యశాఖ యజమాన్యమున సానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరుగారు ఉపన్యాసమును 22 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంకాలము 4.30 గ 2 వ డివిజను కాన్సిల్ టలయందు ఒకంగెనరు.

వాసామోడు డంపింగు గ్రౌండునందు, 21 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 XII వీధుల పరిశుభ్రముగానుంచుటకు గూర్చి ఉపన్యాసమునుడు.

బ్యాధులను పెంపొందించు పురుగులను గూర్చి 22 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 XII ప్రభుఅంకిడి పోలీస్ స్టేషనువద్ద ఉపన్యాసమునుడు. అనాడే పాల్వెల్లూ సామెలు మాట్లింగ్రేడు రి కలరాగూర్చి ఉపన్యాసమునుడు.

కాన్స్టేబుల్ వర్గ 22 వ తేదీ సాయంకాలము 5.30 గంటలకుగూర్చి ఉపన్యాసము జరుగును.

రవీంద్రనాథగారుగారు

బయలుదేరినారు

విశాఖపట్నం, సెప్టెంబరు 20:—డాక్టరు రవీంద్రనాథగారు మదరాసునకు బోవుచున్నారు. విజయనగరం వాల్తేరు స్టేషనులవద్ద చాలమంది పురజనులు జూడబోయిరి. పత్రికాప్రతినిధికి హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యముల గూర్చియు, మహాత్ముని ఉపవాసదీక్షగూర్చియు తమ అభిప్రాయము తెలిపిరి. సందర్శనవివరము సోమవారమునాడు ప్రకటించబడును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గెజెట్ ఆఫ్ ఇండియా

లెజిస్లేటివ్ డిపార్టుమెంటు ఎన్నుకొనుటకు బీహారు ఉత్తేశ్వరాస్థ్రీమునందలి చట్టనిర్మాణసభకు నియోజకవర్గమువారి పట్టిట తయారుచేయుటయందును సభ్యుల నెన్నుకొనుటకును ఆరాస్థ్రీమునుండి కాకాసిలు ఆఫ్ స్టేషనుకు సభ్యుల వెన్నుకొను విధానమునను మార్పుచెందిన మార్పులు గెజెట్ ఆఫ్ ఇండియాలో ప్రచురింపబడినవి.

విదేశ రాజ్యలక్షాఖ

దుష్ప్రవర్తన వలన యిదివరకు జయపురము సంస్థానమున ఉద్యోగిగానున్న ఖావాన్ బాలబాబుగారు రాయుల హమారు బిరుదును పోగొట్టికొనిరి.

అర్థికశాఖ

టారిఫ్ ఆఫ్ ప్రకారము చెట్లలోనుండుటకు అవసరమైన గాల్యరైజర్ లా పెట్టు గొట్టుములమీద దిగుమతిపన్నురద్దు చేయుచునది.

ఆంధ్రస్త్రీల మహాసభ

చెన్నపురిలో ఆంధ్రమహాసభలోగూడ జరుగబోవు ఆంధ్రమహిళా మహాసభ కావ్యసంఘము సేర్వరచనలైన ప్రభుత్వములను జేయుటకు ఈనెల 21 వ తేదీ అదివారము సాయంత్రం 5.30 గంటలకు జార్జి టౌన్ నారాయణమొదటి వీధి 17 వ నెంబరు ఇంటిలో ఆంధ్రస్త్రీల బహిరంగసభ జరుగును. తామిసభకు తప్పకవిచ్చేయ వ్రాశీతులు.

గోనుగుంట్ల లక్ష్మీనరసమ్మ

చెంగల్వ రుక్మిణమ్మ

నాళం మంగరాజమ్మ

నేలనూతల వహలక్ష్మమ్మ.

మదరాసు పైని వెస్ట్ పోస్టుమనుసంఘము

ఉత్తర ఆర్కాటు శాఖ వెల్లూరు

జానబు ఆబ్దుల్ రహిమాను సామేబుగారి అధ్యక్షత క్రింద 14 వ తేదీన ప్రత్యేకసభ జరిగినది. రాష్ట్రీయ సమావేశమున సాన్స్ మైనెంత్ తర్ఫులో జరుపవలెనని గోరుచు మదరాసు సెంట్రలుయూనియను కార్యదర్శివద్దనుండి వచ్చిన లేఖ అనువదించబడెను. ఈదిగువతీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

- (1) మదరాసురాజధాని పోస్టుమను సంఘసమావేశము నెల్లూరులో అక్టోబరు, 11, 12 వ తేదీన జరుపుటకు తీర్మానించబడెను.
- (2) పి. ఆర్. సీతారామస్వామిగారిని అధ్యక్షులుగ నుంచి 15 గురు సభ్యులతో ఆహ్వానసంఘ మేర్పడెను.
- (3) చందాలను, రుసుములను వసూలుజేసి ధనము ప్రోగుచేయుటకు ఆర్థికసంఘము యొకటి యేర్పడినది.

మదరాసు శాసనసభ

అధ్యక్ష పదవికి అభ్యర్థులు

1925 సం॥ జనవరినుండి శాసనసభ అధ్యక్షుడు ఎన్నుకొనబడుననియు, అవకాశి వేతనము నిర్ణయించునట్టి శాసనమును యిదివరకు పత్రికలో ప్రకటించియుంటిమి.

ఆ అధ్యక్షపదవికి ఎన్నుకొనబడుటకుగాను సుగూర అభ్యర్థులు అప్పుడే ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. రావుబహదూరు ఎస్. కృష్ణ రావుగారు, వీరు సంగూర యందు రాకముందుగూడ శాసనసభ్యులుగా నుండెను. రాసునాడు రాజాగారు. వీరుగూడ వల్లే. మూడవవారు కె. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు. వీరిదివరకు అభివృద్ధిశాఖమంత్రిగా నుండెడివాడు వీరు మువ్వరును శాసనసభయందు యేదో యొకపక్ష మునందుండి చట్టలయందు చాల చురుకుగా పాల్గొనుచుండెడివారు. ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వ నియమిత అధ్యక్షుడు అగు

డి. బి. ఎల్. డి. స్వామి కన్నప్పిల్లెగారుకూడ ఎన్నికకు నిలచుచున్నారు. ఆయన ఎన్నికకు నిలచుటకు వీలగునట్లుతని మరల సభ్యునిగా ప్రభుత్వమువారు నియమింతురని తెలియుచున్నది. స్వామి కన్నప్పిల్లెగారు అధ్యక్షుడు కాక పూర్వము సంస్కృత భాషాసభయందు మూడేండ్లు కార్యదర్శిగా నుండెను. ఆ ఉద్యోగమునం దుండియే ఇంగ్లాండులో పార్లమెంటు విధానము జూచి వచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారిచే పంపించబడెను. దానిగూర్చి స్థానికసభ కొకనివేదికను బంపెను. ఆయన యీ అధ్యక్షపదవికి యే పక్షమునకు చెందినట్లు స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా నిలచును. (మదరాసు మెయిలు)

నౌఖరు అధికారిని కొలుట

ఎగ్జూరు పోలీసుకోర్టులో

జిల్లామొదటి విలులయందు నేతపనినాడు మునిస్వామి ఆర్. వున్నాను వీరింగుమాన్యులను చేతులోనున్న పనిముట్టుతో గొట్టినట్లు కేసులేబడెను. నిన్న సాయంకాలము విచారించబడెను.

కె. ఎల్. శ్యామరావు హైకోర్టునకిలు ముద్దాయి తరపున వాదించెను. పి. ఎం. శివబ్రాహ్మణం ముదల్కూరుగారు విల్లు తరపున వకీలుగానుండెను. డా. డబ్ల్యు. సి. గ్రేగారు ప్రగమ సాక్షి. తాను వునుగాకి 26 వ తేదీన తలమీద గాయముల చికిత్స జేసితినిని చెల్లిపెను. యీగాయములు 'స్పానరు' వంటి పనిముట్టుతో గొట్టుటచే తగిలియుండునని జేప్పెను. తరువాత ఫిర్యాదియగు వునుగారు సాక్ష్యము తీసికొనబడెను.

ముద్దాయి 18 వ తేదీన ఉదయం పనికిరాదనియు అందుచే ఆపూట రానట్లుగా రిశిర్దునందువాసి పనిజేయ నీయలేదనియు ఆయనజేప్పెను. 26 వ తేదీన ముద్దాయి పనిజే మాటుకువచ్చి మగ్గములో కూర్చొనియుండెను. ఉడుగారు అన్ని మగ్గములు తిరిగిజేసికొని బోవుచుండగా ముద్దాయి కూర్చొన్న మగ్గముదాటునికి వెనుకనుండి తలపై 'స్పానరు' తో కొట్టెను. ఉడుగారు క్రిందపడిపోయి లేచి రక్తము కారుతున్న తలతోనే పారిపోవుచుండిన ముద్దాయిని వెంటబెట్టెను. ముద్దాయి మరల 'స్పానరు' యెత్తి కొట్టుటకు బెదిరించెను. అప్పుడీయన ముద్దాయిని కడుపుమీద తన్నెను. పిదప గాయము పేజుగ్రేగారివద్ద చికిత్సగావించుకొనెను.

తాను ఉద్యోగమున ప్రవేశించిన నాటినుండియు ఎవ్వరిని కొట్టలేదనియు ముద్దాయికి తనకును ఎన్నడు తగవులూ లేదనియు ముద్దాయికి తనపై కోపమున్నసంగతి తానెరుగననియు సాక్షి గ్రేగరుకుయందు తెలిపెను.

కేసు 25 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

రాకపోకలు:—సర్దును జనరలు వైసుస్సుగారు, కొల్లెంగోడు రాజాగారు నిన్నరాత్రి మెట్టుపాల్యం పెయింట్ చేస్తూ పురి వీడిరి. డి. బి. టి. ఎస్. శివబ్రాహ్మణం పిల్లేగారు నిన్నరాత్రి రెయిలులో బోయిరి. సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్లు గ్రేగారు నిన్నరాత్రి కడపబోయిరి.

ఎస్. వి. రైల్వే విజయగారు నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.
బల్లారికూలీలు తిరిగివచ్చుట.
ఎస్. సత్యమూర్తిగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
ఒక వారము క్రిందట ఆర్. ఆకాబానుగారు శాసనసభ్యునినొందె యిట్లు తంతివార్త వచ్చినది. "బల్లారి కూలీలను అస్సాసు ప్రభుత్వమువారి దిక్కును విడిచిపెట్టలేదు. చాలకుండి ప్రాణములు గోల్పోవుచున్నారు. మీ ప్రభుత్వము ద్వారా వెంటనే విడిచిపెట్టునట్లు ఏర్పాటు జేయవలెను".
అంతట ఎస్. సత్యమూర్తిగారు ఎమిగ్రేషనుశాఖ అధికారిగానున్న షర్ ఆఫ్ న్యూఢుగారికి వ్రాసెను. మదరాసు ప్రభుత్వమువారు అస్సాసు ప్రభుత్వమువారికి చాలకుండి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపిరి. అస్సాసు ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్త ప్రవర్తించుచున్నారని నమోదుచుచు. ఇంకను విశేషచర సమాచారము తెలిసికొనుటకు ప్లెటోరింగు తంతివార్త నంపుచున్నామని న్యూఢుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

పోస్టాఫీసు కామ్ సెర్టిఫికేటు

కలెక్టర్, సెప్టెంబరు 19:—5 పెరసెంటు పోస్టాఫీసు కామ్ సెర్టిఫికేటు అమ్మకమువలన యీసంవత్సరము ఆగష్టునెలలో రూ. 59,60,000 లు వచ్చెను. 1922 సంవత్సరములో రూ. 712,000 లు వచ్చెను. 70,90,000 లు 1923 సంవత్సరములో వచ్చెను.

(ఆ. ప్రె)

ఇరులకొరకు శిక్షనొందుట

(మదరాసు మొయిలు)

మదరాసు మొయిలు ప్రధానవాగ్దానమున దిట్లు వ్రాయబడినది:—

హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములకుగాను గాంధీగారు 21 దినము ఉపవాసము చేసెదనని ప్రకటించుట నూతన విషయముగాదు. ఇరుల దుష్ప్రవర్తనలైన తాను ఉపవాసించుట గాంధీగారికి పరిపాటే. ఇతరులు తన యభిప్రాయ ప్రకారము నడచుకొనునట్లుజేయుట కిదియొకపాధన. అందు నిరంకుశత్వము చిన్నముగలదనుటకు సంబంధములేదు. ఆయన ఆదేశములను యితరులనుసరించునట్లు జేయ ప్రయత్నించును. పనిపాఠాలు బలవంతపెట్టి అనుచరులను సంబంధించు నజామాతు అతనిపద్ధతిగాదని రాబ్బమునడకమని నిర్బంధించుటయందు దెలియుచున్నది. డిప్రొఫవాసములు యాదినర కెన్నికార్యములార్థం జరిగినవి. రాజకీయోద్దేశముతో ఉపవాసముజేయుట గాంధీగారికిదితొ ప్రథమసారిగాదు. కాని దీనివలన యేమిప్రయోజనముండును అని లెబాహువలసియున్నది. దీనివలన హిందూమహమ్మదీయులకు తాత్కాలికముగ సంధిగురువునా? హిందూమహమ్మదీయ కట్టబలకుగల కారణము లిందువలన తొలగిపోవు. ఈ తిగవులు మతవిషయములందు గల విభేదములపై నేర్పడి యున్నవి. సంపూర్ణముగ కాంతివాదవరణము కలుగుట యెన్నటికి జరుగజేయొన్నంత తీవ్రమగు వైషమ్యములు గలవు. ప్రజలకు బాహ్యమతిసహనము బోధపడి మహమ్మదీయ మతమునందు దౌర్జన్యలక్షణము తొలగి పోవువరకు కాంతి వాదవరణము తుదకురదు.

హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు, అన్నిసంఘముల నాయకులను రప్పించి వికమత్వము తుదకుట్టుట ఏర్పాటులు జేయుచున్నారని నేడొక తంతివార్త వచ్చినది. గాంధీగారికి యీఉపవాసమునందు మరణమే సంప్రాప్తించినచో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు సంధికుదురకబోవుటయేకాక వైషమ్యములు పెరుగునని ఆశంతివార్తయందు నూచింపబడెను. మేముతకన్న ఎక్కువగా నుడిచెదము.

గాంధీగారు తనఉపవాసదీక్షను ప్రకటించిన ధోరణి బట్టియే ఉభయమతములమధ్య గలవైషమ్యముపూడేపాప్పుజేసెనని చెప్పగలము. హిందువులు మహమ్మదీయులను దూషించెదరు. తీనికంతిమ హిందువులే కారకులనిమహమ్మదీయులందురు. గాంధీగారు తన చర్యలన హిందువులే నిందాస్థులని యజువుజేయును. ఇరుపక్షముల వారికిని వినిపించుకొనినచో తాత్కాలికముగ సంధిగురువును. కాని లోలోపల తీవ్ర వైషమ్య జ్వాలలు పెరుగుచుండును. అవి ఏసర్వకారణమువల్ల నైన చిచ్చునుట్టించును. గాంధీగారి ఉపవాసము గూర్చి ప్రతికలలో విచక్షుణులగుచున్నవి ఇరుపక్షములవారు సంధి తుదకుచ్చకొని ఉపవాసదీక్ష కాల పరిమితిని తగ్గింపమని ఆవిమర్శలన్నియు నూచించుచున్నవి. అట్టిసంధినే ప్రతివారును గోరుచున్నాగు. తామే యీతగవులను ప్రేరేపించిన గాంధీగారు అన్యాయముగా నిందించుచున్న ప్రభుత్వమువారునూడ అట్టిసంధి కావలెనని గోచెదరు. (మదరాసు మొయిలు)

బోనెపు బాప్తిస్టా గారు

అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభకు వెళ్లివచ్చిరి బాంబాయి సెప్టెంబరు 19:— హైందవ కార్మికుల ప్రతినిధిగా అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభకు వెళ్లిన బోనెపు బాప్తిస్టాగారు నేటియందయమున ఎ.కా. ఎస్. కాలిడోనియలో వచ్చిరి. ఒక ప్రతీకాప్రతినిధి కలుసుకొని మాట్లాడగా బాప్తిస్టాగారు నితాళను గనపరచిరి. ఇతర దేశప్రతినిధులను తిమి సంతులను చెప్పుకొనుటకు విశేషకాల మొసంగినను మహాసభ వారు హైందవ ప్రతినిధులకు తుదకు ఏ.సి. చుట్టి గారికి మాడ మాట్లాడుటకు తగినంతకాలము నొసంగలేదని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒకనిభార్య నెత్తుకొనిపోవుట

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 19:—నాగపూరునివాసి యగు ముగ్గుభక్తిరా యనువానితరపున 12 సంవత్సరములుగల ఖకీరా భార్యను ఎత్తుకొనిపోయినందుకు సిటీ పోజిస్ట్రీలు ప్లాన్లీ గారియెదుట నాగపూరుజైలుకు డండిగో గారు ఫిర్యాదును దాఖలు చేసిరి. ఈదినవ సుదాహరింపబడినవారు ముద్దాయము:— (1) నాగపూరు మరాఠాన్ (2) అధీయ అసిస్టెంట్ డిప్రొఫవాసముల (3) మున్సి ఇతడు మధ్యరాష్ట్రముల కాదనబడినా సభ్యుడు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు ఇదివరకు చేసికొన్న ఒక యేర్పాటు ప్రకారము బాలిక అపహరింపబడినని ఫిర్యాదుజేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఎర్నాకులము ఎక్స్ ప్రెస్ కేసులు ముద్దాయి సుందరేశయ్యకు శిక్షింపబడెను ఎర్నాకులము, సెప్టెంబరు 19:—నల్లమందు అమ్మక సామ్యము మరకొంత రొక్కమును కాచేయబడెనని నేరము మోపబడిన సుందరేశయ్యగారిని నెవన్సుజడ్జిగారు నేరస్తుడని నమ్మి వారిమీద తే బ డి న మూడు నేరములకు శిక్షవిధించెను. మొత్తముమీద రీ సెంట్ లుకతన శిక్షయగు. 2000లు జరిమానాయు శిక్షవిధింపబడెను. జరిమానా యి వ్వనియెడల రెండుసంవత్సరములధికముగా కఠినశిక్ష అనుభవించవలయును. శిక్షలు మూడు నేరములకును వరుసగా ననుభవించవలయును.

కాకినాడ

(ఒకవిలేఖరి)

పురపాలకసంఘము

ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడి వైసు చైరమన్ మ-రా-శ్రీ పారేపల్లి వెంకట్రామయ్యగారికి శ్రీ సూర్యనారాయణ నాయుడుగారు వారి చైరమను అధికారములను 18 (8) వ కేక్ ను ప్రకారం డెలిగేటు చేసిరి. జిల్లాబోర్డు ఈనెల 28 వ తేదీని కాకినాడలో జిల్లాబోర్డువారు సమావేశ మయ్యెదరు.

చీనావారుండు బాబాకులను సోదాచేయుట

కొట్టాట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 19:— కలకత్తాలో నేటిరాత్రి ఎక్స్ ప్రెస్ అధికారులు చీనావారుండు బాబాకులనుపోయి ఆకస్మాత్తుగా సోదాచేయుటకు ప్రారంభించి 20 తులముల నల్ల మరీదుసారమును పట్టుకొనిరి. చీనావారు తిరుగబడి ఎక్స్ ప్రెస్ అధికారులను రాళ్ళతో కొట్టిరి. ఎక్స్ ప్రెస్ మనుష్యులకు చెబ్బులు తగిల్లెను. ఎక్స్ ప్రెస్ యివ్వెక్తరు ఆత్మరక్షణార్థము నాలుగువట్టి గుండ్లను ప్రేల్చుచునవచ్చెను. చీనావారు తమన్నే హితుకొని రక్షించి ఎల్లమందునుకూడ విశేషముగాదాటచేసిరని తెలియుచున్నది. పోలీసువారి సహాయముగగా 7 గురు చీనావారు అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో నల్లమందున్న వాడుకూడ కలదు. తక్కిన ఆరుగురిపై కొట్టిరని నిందమోపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

గొప్ప అగ్నిప్రమాదము

2, 000, 000 గాలెనుల నూనికలగుట రంగూను, సెప్టెంబరు 19:— మెరపుటో తను కొట్టబడి నేటి ఉదయమున సిరియనునల్ల బర్మా ఆయలు కంపెనీనాన చెరువు అంటుకొనె. చెరువులో 2, 000, 000 గాలెనుల పరిశుభ్రముగాని నూనికలదు. మంటయింకను మండుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

10, నిస్ బెట్ రోడ్డు, లాహోరు. (1924 నం||రం మార్చి 28 వ తేదీన 1918 సం||రం ఇండియన్ కాంపెనీల ఆక్టు ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.) అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 10,00,000 వాటా 1-కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000 వాటాలుగా విభజింపబడినది ఈదినవ తెలుపబడినప్రకారము చెల్లించవలెను. ధరఖాస్తుతో రూ 5 లును, మంజూరైనతరువాత రూ 5 లును, మిగతకొరినప్పడు ప్రాప్తెక్టు లోని నిబంధనలప్రకారమును చెల్లించవలెను. జాబితా త్వరలో మూయబడుటచే ధరఖాస్తుదారులు తక్షణమే ధరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. చందాలు చేయబడినమూలధనము రూ 8,00,000 లకు పైగానే గలదు.

బోరు ఆఫ్ డైరెక్టరులు.

- 1. లాలా లజపతిరాయగారు 12, కోర్టువీధి, లాహోరుచేర్మన్. 2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, గారు ఎం. ఎల్. పి. ఆనందభవన్, అల్లాబాదు. 3. రాయి జడభగత్ రామ్, గారు ఎం. ఎల్. సి బార్. ఆట్-లా, జల్లన్ దరు. 4. రాయిబహుదూరు లాలా ధన్ పత్ రాయి, గారు ఎం. ఎల్. సి. చేర్మను, బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరులు. పంజాబు నేషనల్ బాంకు లిమిటెడ్, లాహోరు. 5. లాలా దివాన్ చందు గారు ఎమ్. ఎల్. సి. వర్తకులు, అమృతసర్. 6. డాక్టరు నిహల్ చందు సిక్రి గారు ఎం. ఎల్. సి మెర్కోడ్ రోడ్డు, లాహోరు. 7. పండిత కె. సంతానం గారు (మేనేజింగు డైరెక్టరు) లాహోరు. ఆసాధారణమైన, అపూర్వమైన విజయముగలుగుచున్నది. మొదటి 4 మాసములలోనే 400 ప్రస్తాపములకు ప్రపాసముల రూ 9,50,000 లకు వచ్చినది. మితన్యాయమునకు, యోగ్యతకు పూర్తివిశ్వాసము. మాకంపెనీలో పోగొట్టుకొనకుండుటకు, నిర్వివాదమునకు ప్రత్యేకసదుపాయములు గలవు. ప్రస్తుతము నవీనపద్ధతుల నన్నిటినుసరించియే భీమాకంపెనీవ్యవహారము జరుపబడుచున్నది. ప్రాప్తెక్టు గుకు ఫారములుకు, ఇతరసంకతులకు ప్రధానకార్యాలయమునకు ధరఖాస్తుపంపిన పంపబడును. పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగు డైరెక్టరు) మంచి పతకుబడి, పూర్తిగలవారమాత్రము ధరఖాస్తులు ఈ దినవలికామునకు పంపుకొనవలెను. లోకల్ అడ్వైజరుకార్యాలయము, 16 సుంకురామ శెట్టివీధి, మద్రాసు.

కాంపొండుపడిబారుపడిజాబితా లక్షనకం

వకీళ్లకున్న, వర్తకులకున్న, వడ్డివ్యాపారస్తులకున్న ముఖ్యమైన పుస్తకము అసలుమొత్తము పైసమొదలు ఎంతమొత్తమైనను కలము వకరోజుమొదలు ఎంతకాలమైనను, 28 వడ్డికేట్లతో సాలు సరికాంపొండుపడితో ఆక్షే ఆసలీఫాయిదాలున్న 50 వడ్డికేట్లతో బారుపడిలున్న అతిసులభముగా కనుగొనవచ్చును. 28, 29, 30, 31 రోజులుగలనెలలలో ప్రతిరోజునకయ్యే జీతములు యింటిలద్దెలు మొదలగునవికూడ తెలియును. నిండు క్యాలెండ్రెంకు క్లజ్ కాగితములు. పుస్తకము యింగ్లీషు, తెలుగు, అరబ్ భాషలలో యున్నది. వెల రూ 2.0-0 లు. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. వలయువారు క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. వంక సూర్యనారాయణ బి. ఏ., బి. ఎల్. రాజమండ్రి, గోదావరిజిల్లా.

దేశ వార్త

భారతదేశమునకు పాపమురాలు

ఇంతలో కూడదు

హిందూముసల్మాను విరోధము

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక విలాపము

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—హిందూముసల్మాను విరోధము ను, స్వరాజ్యవాదుల అంధోక్తనమును గూర్చి వ్యాఖ్యయొనర్చుచు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. బ్రిటిషువారు ఇంగ్లాండునుండి మరలిరేని తక్షణము రక్తపాతము కల్లోలము, వివాదము, ఊహించుటకు వీలులేదండ తెలిసింతును. స్వరాజ్యవాదుల కోర్కెలకు అంగీకరించితిమేని రాజకీయములతో సంబంధములేని 24,00,00,000 భారతీయుల ఎడల ఘోరమగు నేరము నుజ్జేసినవార మగుదుము.

ఇప్పుడు బ్రిటిషువారాలోచించవలసినది హోమురాలు నిచ్చి ఇదివరకు ఇవ్వబడిన సంస్కరణములను తీసివేయటమే. ఇదివరకే ఇవ్వబడిన అధికారము స్వాతంత్ర్యమును చక్కగ వినియోగించుటకు చిన్న రాజకీయ జాతులలో జేరిన భారతీయులు అర్హతను గల్గియున్నారానను విషయమును ఆలోచించవలసి యున్నది. పరిపాలనమునంతను భారతీయుల నుయ్యము జేయవలెనని అల్లరి చెట్టుటమాడ ఈ ఉద్యోగములకు బ్రిటిషు ఉద్యోగములను నియమించుండ క్రమేణా వారిసంఖ్యను తగ్గించుటకు విస్తారముగ లీనిచేడికమువారు సిఫార్సు చేసిరేమోయను గొప్ప సందేయమును మరల జలవరుచుచున్నది.

ఈజిప్టు పత్రిక పడిపోవుట

చే ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనవలెనని గోర అటులనే జేసెదమని వ్యవసాయమంత్రి వాగ్దత్తమొనర్చెను.

మెంబ్రి ప్రదర్శనము భారతదేశము

వృధాఖర్చు జేయుట. ఇంగ్లీషుకమిటీవారి బాధ్యత లండన్, సెప్టెంబరు 18:—మెంబ్రి ప్రదర్శనములో భారతదేశపుసామ్యుల విస్తారముగ ఇంగ్లీషుసంఘమువారు దుర్వినియోగము జేసినందు నిందారోపణల విషయమై ఆసంఘమునకు జేరిన ప్రముఖుడొకడెట్లు తెలుపుచున్నాడు:—తమపని ఎంతవరకు సలహా ఇచ్చుటయే. కార్యనిర్వాహకాధికారమంతయు హోమిస్టరు చేతిలోనిది. దీనిని చరుచగ మేయుట, భోజన, దలాలు గారు నిర్వహించిరి. వారు దగ్గరయుండి పనిని పురమాయించి పరిశీలించిరి. భారతముంటమును గట్టుటకు వ్యయమందింపులను ఇండియాలోనే పూర్తిగ చచ్చించి విమర్శించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థాయిసంఘమువారును పరిశీలించిరి. ఎప్పటికప్పుడు వ్యయమును అధికార ఆర్థిక కట్టుదిట్టములను జేసిరి. మంటపములు తాత్కాలికపయోగార్థము నిర్మింపబడుటచే మరల విక్రయించిన మొదటిధర అసలు సామ్యురారు. భారతముంటపమునకు 4000 పానులవిచ్చి ఎక్కడరావను కొనుటకు కారణములేకపోలేదు. దీనిని గట్టుటకుపూర్వము కంట్రాక్టులు కొందరు అంతమొత్తమును తిరిగి విక్రయించిన ఇచ్చెదమనిరి. కాని దానిని అంగీకరింపలేదు.

ఆంగ్లో జరన్ వరకము

వర్తకపుటాడంబడిక సూచనలు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—సెక్సయిల్స్ సందిమరతుల ప్రకారము విశ్రమంబడిక జరగనితో వర్తకవిషయమై చిక్కులులేకుండపోయెను. ఈ ఒడంబడిక ప్రకారము ఆంగ్లేయులు జరగవలసింది నుంచిలాభమును గొట్టుచుండెడివారు. బెర్లినులో నున్న బ్రిటిషు రాయబారిద్వారా తాత్కాలికముగ కొన్ని మూడనలు తెలియజేయబడినవి. వర్తకసంఘకావిధులు త్వరలో బయలుదేరివిషయమై ఆలోచించెదరు. జరగను నిపుణులతో ప్రత్యేకసభను జరిపెదరు. తరువాత ప్రత్యేకముగ స్పష్టముగ ఒక ఒడంబడికను జేసికొనెదరు.

ఐరిషు సరిహద్దుతగవు

సర్ జేమ్స్ క్రెయిగుగారు ఎంతమాత్రము

సంధిప్రయత్నములకు అడ్డురాననుట

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—సమ్యక్తమీద సరిహద్దుతగవును కుదుర్చుటకు మగ్నానాల్లుగారు జేయు సంధిప్రయత్నములను భగ్గుముజేయుటకుగాని జురగకుండ జేయుటకుగాని ఎంతమాత్రము ప్రయత్నిండుటలేదని క్రెయిగుగారు తెలియజేసిరి. మీదుమిక్కిలి పశ్చరపు టాడంబడిక ప్రకారము పరిష్కారము చేయుటకు తానెంతయు సరియైనయెన్నాడననిరి. ఇంతవరకు అభ్యుదయ కాన్ఫరెన్సుగారు తనకు ప్రత్యుత్తరము నియలేదు. చాటుగ సంధిప్రయత్నములను జరిపిన క్రెయిగుగారితో ఆలించలేదు. పార్లమెంటులో సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టిన దానిగ వీరియు తెలియదని మగ్నానాల్లుగారు తమయు కబురంబ లేదనియు క్రెయిగుగారు నుడవిరి.

మైలిన్ శాంతి పోటీబహుమతి

ని ఐర్లండు పంపాదించెను. ఇంగ్లండుకు 26, స్కాట్లాండు, కనడా న్యూజిలండులకు 2 ను, దక్షిణ ఆఫ్రికా, టాన్జానియాకు ఒక్కొక్క బహుమతియు లభించెను. మొదటి బహుమతి 2000 పానులు.

మరాఠో స్వేయినుపాస్ నికలు

రిపు నాయకుని కోర్కెలు

సంధి కుదురు ఆక కనిపించదు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—రాత్రి 8.55. అబ్దుల్ కరీముగారు గొంతెమ్మ కోర్కెలను గోరుట చే స్వేయిను ప్రభుత్వమువారికి మరాఠోలో సంధికుదరదని తెలియచున్నది. రిపును స్వేయినుజేనలు ఖాళీజేయుటయేగాక టూటను రిపు చట్టమును మరొన్ని ప్రదేశములను స్వేయినువారు ఖాళీజేయవలెనని ఖరీదంగారు గోరుచున్నారు. దీనిని కొంతవరకు తగ్గించవలెను. ఇదివర కెన్నడును రిపు రాజ్యముగ టూటను లేదు. ఇకమీద నుండబోదు. దీనికి 40 మైళ్లలోపుగ రిపులేతరు. ఈలోపుగ షెనూను వరలించుటకు స్వేయిను ప్రభుత్వమువారు గొప్ప ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు.

జార్జియా ప్రవము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—రాత్రి 9.30. సోవియటు పాలనముపై లేచిన తిరుగుబాటు భగ్గుమైనదని రూఢిగ తెలియచున్నది. జార్జియాకు బోలిషివికు లెండన్ వచ్చిరి. మోటూరుబండ్లు ఆయుధములతోడ వచ్చెను. విమానములు వచ్చెను. పూర్వము కోల్చియను ముఖ్య ఇనుపదాని మరల సంపాదించిరి. చేలికొది విప్లవకారులు ధీమంతులు కొండలకు పారిపోయిరి. దొంగచాటుగ పోరుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

వాహబీ దొమిదారులు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇబ్న్ సాదుగారిని జయించుట కష్టముకాదని బ్రిటిషువారి యభిప్రాయము. ఇబ్న్ సాదుగారిమాదు డెండయా బ్రిటిషువారికి సహకారము నొనర్చెను. యుద్ధసమయములో అంత సహాయ మొనర్చినవారిపై చర్యను దీసికొను టవసరమని బ్రిటను యభిప్రాయము. ఆరేబియాద్వీపకల్పములో ఒకరితోనొకరు పోరాడుమందు సమయమున ఆదేశయులతగవులలో జోక్యముకలుగజేసికొనమని బెల్జియం ఇబిన్ సాదుగారిని హెచ్చరింపవలెననిరి. కాని తమకు మ్యంజేటున్న ప్రదేశముపై ఇబిన్ సాదుగారు హద్దుమీరి వచ్చిన సహించమని తెలియజేయవలెనని హైన్సుపత్రిక తెలుపుచున్నది.

బెనర్ బేయాలో బోల్లివికులు

రెండు గ్రామములపై బహుట

బుకారెట్టు, సెప్టెంబరు 18:—రెండోయినుండికొందరు బోల్లివికులు మోటూరులో వచ్చి బెనర్ బేయాకు దక్షిణముగ నున్న రెండు గ్రామముపయిబడిరి కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు దోడ్పడి త్వరలోనే శాంతిపరిస్థితుల నేర్పరచిరి.

ఇండియా రైల్వేలు (ఇనుపదారులు)

రైలింగునులు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—వైబొంగ్గారంటిను ప్రభుత్వమువారి ఇనుపదారులకు 50 ఇంజనుల నిమిత్తము మార్పెట్టుకు పురమాయించితిమి. ఇంకొక రెండుఇంజనులను లంకామైరు కిచ్చితిమి. బర్మా రైల్వేకంపెనీవారు 7 ఇంజనులకు ఉత్తరువు చేసిరి.

జాతి సమితి - సంధి పత్రము

మధ్యవర్తుల పరిష్కార సమస్య

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—జాతిసమితి ఒడంబడికను సంతకముజేసిన వారందరును అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానాధికారము నంగీకరించవలెనట. ఒడంబడికలో ఎట్లు పరిష్కారము చేయవలెనో తెలియజేయు తగవు విషయములు జాతిసమితి సభకు తెలియజేయవలెనట.

అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయము ప్రకారము తీర్మానించెదరు. నాభ్యవర్తుల పరిష్కారము విషయమై ఇంకను ఆలోచించవలసియున్నది. ఒక ప్రతినిధి దీని కన్వెంషన్మును జూపుటచే జాతిసమితివారికి తెలుపక ప్రత్యేకముగ కొంతనందిముందర తగవులను జేసి బెల్జియం పీఠే మధ్యవర్తులుగ నుండును.

జాతిసమితి ఒడంబడికను అందరును అంగీకరించ నంతకాలము ప్రదేశములకు గూర్చి జేసికొను ఒడంబడికలో ఆసంఖ్యారిగనే ఎవరితోనొకరు జేసికొనవలసినదే. ఇదియే శ్రేయోచివారి యుద్దేశ్యము. అది అంగీకరించబడెను. దీనికి సవరణజేయవచ్చును.

ఆరోగ్యసంరక్షకార్థము 2,00,000 ప్యాంకులను హెచ్చుజేయవలెనని ఇటలీవారడుగ దానిని నిరాకరించిరి. కనడా ప్రతినిధి రాలేదు. ఆస్ట్రేలియా విరిషువారు అనుకూలముగ నుండిరి. బ్రిటను దక్షిణఆఫ్రికా న్యూజిలండు ఇండియా జేతముల ప్రతికూలముగ నుండెను.

బెల్జియం, పోర్చుగలు 15,0000 ప్యాంకులను హెచ్చుగ నీయవలెనన్న దానిని అంగీకరించిరి.

అంతర్జాతీయ ఆరోగ్యాధి కారులను హెచ్చు నిర్మాణుల నొప్పకొనిరి.

శరణుజొచ్చినవానికి, 2,00,000 ప్యాంకుల నీయవలెనని అంగీకరించిరి. కాని 1926 లో మానివేయవలెననిరి.

ప్రాచ్యదేశములకు క్రైస్తవ వ్రత

ప్రచారకులు

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇండియా, బర్మా, చీనా, కనడాదేశములకు 'బైబిలుచర్చ్' సంఘమువారు మతప్రచారకులను బంపుచున్నారు. విదేశములకు ఈసంఘములరపున వచ్చుటకు పీఠే ప్రభుములు.

ప్రాంచులో జీవనవ్యయము

దిగుమతిపన్నులను తగ్గించుట

పార్లమెంట్, సెప్టెంబరు 19:—ప్రాంచులో జీవనవ్యయమును తగ్గించుటకు కొన్ని ముఖ్యమగు ఆహారపదార్థములమీద ప్రస్తుత మందున్న దిగుమతిపన్నులను తగ్గించుటకు మంత్రివర్గమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. వెన్న, జాన్నును రితరపదార్థములమీదను తగ్గించెదరు.

అలగ్నాండరాపుగారిని ఇంపిన హంతకుల నురిదీసిరి.

చీనాపోరాము

పీకింగు, సెప్టెంబరు 19:—మంచూరియా వైస్రాయలు ముందుకు పోవుచున్నది. వీరిని తరుముటకు పీకింగు ప్రభుత్వము వారు వైస్రాయలును తొందరగ బంపుచున్నారు.

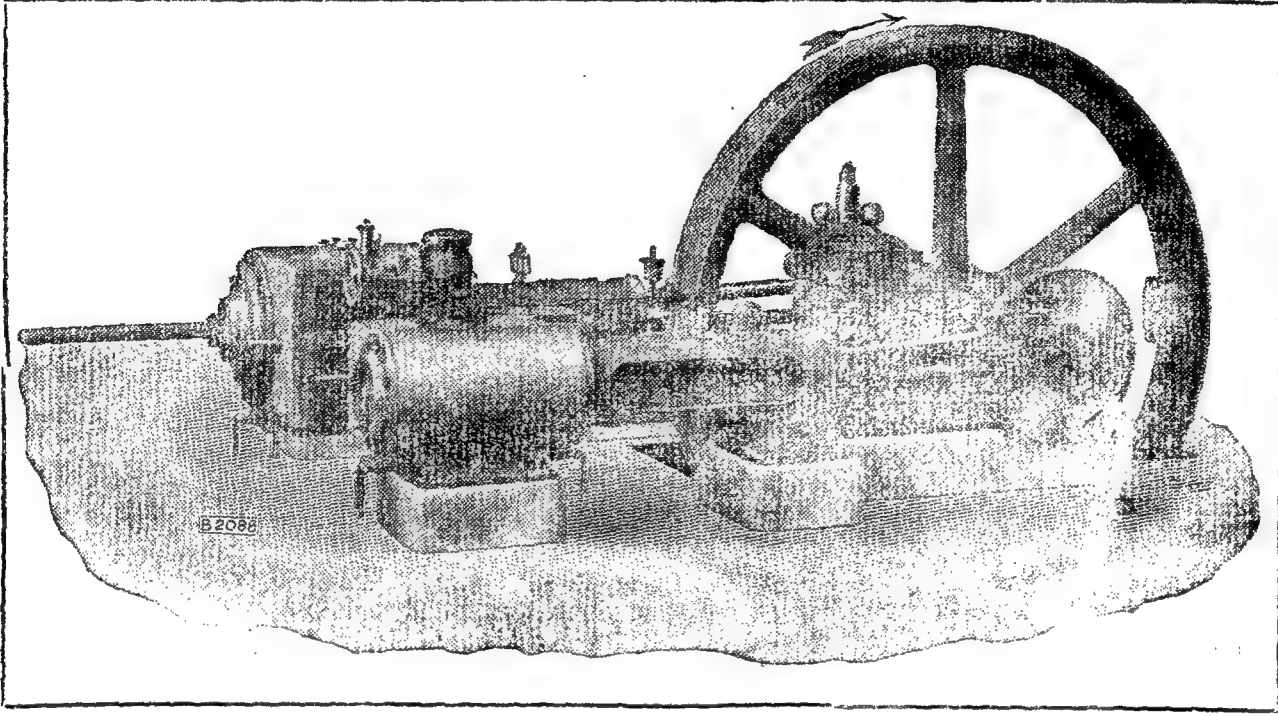
గొప్ప పోరాటము

సెప్టెంబరు 19:—హ్యంగు హే చికియంగు దక్షిణభాగపు వైస్రాయలులకు లంచములనిచ్చిరి. లూయింగు సీయంగు టూచను గారు షేంగు హేకు బయలుదేరిరి. మరలిపోయెదననిరి. ధీ హూముందర గొప్పపోరాటము జరుగుచున్నదనిరి.

మార్షల్

“కెస్” ర క ము న కు చే రి న హా రి జాం టు ల్

ఆ వి రి ఎం జి ను లు



ఆటో మా టిక్ ఎక్సు పాన్సన్ గియరు తో అమర్చ బడినది

మేము మావద్ద నిలువచేసియున్న వాటినుండి “కె” తరగతికి చేరిన ఎంజినులు,
నాన్ కన్ డెన్సింగు లెక కన్ డెన్సింగు ఎంజినులు,

యి వి గా క

వర్టికల్, లోకొమోటివ్, బ్రిటానియా, కార్మిషు, లంకా షైరు వాయిలెంట్లు,
మొదలగునవి కూడ సరఫరా చేయగలము.

ఈ ఎంజినులు ఏదైన నొక మార్గము వాయిలెంట్తో చేరి ప్లాంటుగును. తరువాత
యేమియు అవసరముండదు. మావద్ద ఎప్పుడు సరకులు విరివిగా
నిలువలొందును.

ధరలు, ఇతర వివరములు, దరఖాస్తులు పంపిన తెలుపబడును.

MARSHALL SONS & Co., (INDIA) L^{TD}

ENGINEERS.

BEZWADA & MADRAS



రక్తక్షి నం||రం భాద్రపదమాస బ|| ౬, శనివారము

చిత్రార్జునము

[పంద్యారం వెంకటసుబ్బయ్యశర్మగారు]

మావులు పల్లవిం చె నతిమంజుగ తిక్; వివిధములైన పూఁ
దీవియ లుల్ల పిల్ల నలుదిక్కులకున్ మలయించె గ మ్మనె
త్రావులు, కొంఠకాలవలు దాల్చె బసిండి పసందుచాయ!
చోప్ప విహరింతుమాయి! యుచున్నప్పుడునే నగుదెమ్ము
ఫల్గునా! ౧
ఈయనద్రసానువుల నింపుగ గొట్టెల లమేపుమున్ శ్రవణ
పేయముగాఁ బ్రమత్తుల యి పిల్లనగ్రోవులనుదు మాతన
ప్రాణపు గొల్లపిల్ల లటు పాటలుపాడుదు మీవు నేను కా
వోయి, మనంబు నాగు టెటులోయి, కృపం గను
మాయి, ఫల్గునా! ౨

వేసట, లేక యిగహానవీధులఁ గ్రమ్ముటివేలువేర్పు
ల్లోసి సరంబు గూర్చితిని క్రొంజువి లేనియ నేక రింఛితిక్
గాసిని పండ్లుఁదెచ్చితిని కాకులు నొచ్చిన మాటలేక నీ
కోసము రోయదుంటి ననుఁగుంజెలి! గన్నడవేమిఫల్గునా!
నీకయిఁ గూర్చుసాంఁటె గడు నేరుపుతోఁ దృణంకణంబు న
స్తోత్రజయప్రదంబు సాగసుందన ముట్టిపడంగ నల్లి నీ
కై కనుచుంటి నాగళమునందలి పూవులయల్లె యింతలో
నే కడువాడిపోయె నది యింకను రావిదియేమి ఫల్గునా!
వారక నిన్ను నే నరయు వాంఛ దెప్పరికించుమున్ వృథా
గా రహిఁ గార్చు నీనయనకంకణము ల్బడుచున్న గూడఁ జ
ల్లారని నిప్పు నాహృదయమందు జనించిన దీవు నచ్చి నీ
హరిమిసీరు వోసి కనుగొ మ్మది యాటున్మో లేడో ఫల్గునా!

ఆకాశమనందు నక్షత్రమట్లు కడలి
లోన ము త్తయమట్లు నాలోన నలరు
ప్రేమపుష్పంబు నిజసుమనా మనోజ్ఞ
వాసనాసముదాయంబు వజ్రపు నిపుకు
ఆనభంజెట్లు లట్లు తోయనిధిగూడ
మేరలేనిది యవుఁగాని మీటిపోతి
నేను నాబుద్ధి నారెంటి లోనిప్రేమ
తారకామత్యముల దాటి తానుచెలుగ.
ఓ మనోహర రూపవతీమతిల్లి
నామనఃఫలకమున నీ మోముఁబోని
చారుప్రతిమను చిత్రించె స్వరుఁడు మొన్నఁ
గాటకంబాయె శాంతి యానాటినుండి
మీఁదఁ బిడు గట్టెవడఁ జచ్చు పేదవానిఁ
బూని కొలువులఁబెట్టెడు పోల్కినివటఁ
గోయిలలఁ దేంట్లుఁ జెలుకలఁ గొనరికొనరి
మూఁగి యుచుండుఁ దమకొంప మునిగినట్లు
అలసంపక వచ్చి సరైనదారిఁ
దీయు మావలఁ బోద మీతీవలేల
పూవు లేమిటి కీ యెలఁబారలునేల
బాలత్యములు మఱచిన నేల గలుగ.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0

ఈ కాటుకలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి
వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యముగ వాడతగినవి.
కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బునుంచేయదు. ఈకాటుకను విరువక కొద్ది
దినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎటుపులు, పుసకట్టుట,
కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిమరదలు, కండ్లమనకలు మొదలగు
మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుకమాత్రమేయుండును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వైరాగ్యబుద్ధుదములు

[దాసు వామనరావుగారు]

1. శృశానవైరాగ్యము
ఉ. ఇంతటివాడ నే ననుచు నెంచుచు వీరముఁ బల్కనేల! కా
సంతయు జేయజాలమిట నంతయుశూన్యము; దృఢభూమి నా
వంతయు లేదు భేదము నవాబుకు నష్టదరిద్రుకున్; భల్లీ!
అంతయు శాశ్వత మృతము నాన లవేటికి? మంటఁ గాల్పనే?

2. ప్రసూతివైరాగ్యము
మ. అకటా! యోర్యగజాల వేదవల; నాయాసంబునున్ పాచ్చె;
[భాం]
తికరం బమ్మహా! బుద్ధి లేక పడితిన్ దేవుండు గోతంబునం
దిక సంతారము చాలు జాలు; నిటు లేజేటున్ భరింపంగరా
దకటా! శత్రువునైన వద్దు మఱి మోహవేతమున్ జెందగా?

3. పురాణవైరాగ్యము
మ. అహహ! ఎంతటికష్టములో నయచె దానారణ్యమధ్యంబునన్!
బహుభక్తిన్ దలచాల్చితఁడైపలుకున్ బాలించె రాముం డవఁ!
మహి దానత్యమునిల్చిగా దనదుసామాజ్యంబునున్ వీడెగా!
నహి భాగ్యంబు తిరంబు; పక్షమిది జన్మంబేటికిన్? గాల్పనే?

శిల్పము

[బుడమగుంట వెంకటరమణయ్యగారు]

శువ్వు మొక్కటి నిర్మింపఁ బూని నరుఁడు,
సర్వ మొనరించి, రంకులఁ జక్కఁజేసి,
సహజలావణ్యసౌరభఁ శుభమార్య
ములను గూర్చంగఁజాలడు. చలమునై నః—
అంధుఁడెద్దిధిగఁ బ్రకృతి - యందు కల్లు
చిత్రముఁగొంపఁ గల్గున, - చిత్రమహాహః—
కంపనైనను నట్టేటి - గడ్డనైన
గుఱుమములఁ గాంచి మధువును - గ్రోలు తేంట్లుః—
వర్ష బిందువుఁబోచ్చిన - వనజమిత్రు
కాంతిరేఖలు చిత్రమై - క్రాలుఁగాడః—
శిల్పవైచిత్ర్యములు వీరి - చెల్వి వశమె!

పత్రికాపరిచయము

(ఆంగ్లము)

భారతగ్రంథాలయ పత్రికః—సంపాదకులు - ఆయ్యంగి
వెంకటరమణయ్యగారు బెజవాడ ఆంగ్లగ్రంథాలయ ముద్రా
శాలయందు ముద్రితమై అఖిలభారతగ్రంథాలయ సంఘము
వారిచే ప్రకటితము. సంవత్సరమునకు చందా రూ. 4.
పూర్వము శ్రీ ఆయ్యంగి వెంకటరమణయ్యగారిచే ప్రక
టింపబడుచుండిన గ్రంథాలయసర్వస్వము దేశకాలపాత్రాను
సారముగ క్రొత్తయవతారముదాల్చి అఖిలభారతగ్రంథాలయ
సంఘమువారి ప్రోత్సాహముతోడను ఆదరణముతోడను గ్రంథా
లయలోకొద్దరణమునకు శతగుణితోత్సాహముతో కృషిసల్ప
బూనినందుకు మా కెంతయు సంతోషము కలుగుచున్నది. ఈ
పత్రిక ఆంగ్లభాషలో సుప్రసిద్ధులగు ఆయ్యంగి వెంకటరమ
ణయ్యగారిచే ప్రకటింపబడుచు గ్రంథాలయోద్యమమునకు కేవ
లము సంబంధించినవిషయములగుగూర్చి ఆయుద్యమమందెక్కువ
కృషిసల్పిన ప్రముఖులచే రచింపబడిన వ్యాసరాజములతో
నొప్పూచున్నది. పత్రిక సుక్రమాభివృద్ధినొంది నిర్ణీతప్రయోజన
లభి నొందునుగాక యిది విశ్వసించుచున్నాము.

ఆశాస్త్రవంతి

[(తిరుమల) టి. రంగాచార్యులుగారు.]

ద్వి ప ద
ఆశాస్త్రవంతిని + నడ్డగింపఁగను
నశమానె భువిని నె + వ్యాధికి నైన
నరయ స్రవంతికి + సంతంబు గలదు
పరికింప నాశకుఁ + బారంబు గలదె
దరుల యంతరమునఁ + దటిని దాఁ బారు
దరుల మీఁతఁగ, నాశ + తమకించుచుండు
కాలంబుననె పొంగఁ + గలదు కై నలని
తలఁపక కాలముఁ + దాఁ బొంగునాశ
తన్నుండ గొనఁగను + దటిని రక్షించు (పోషించు)
తన్నుండ గొన నాశ + తలఁపవరము
సాగను మీఁతడియట్టి + నుండరు బండ
తగ నేల రాజ్యంబు + దండగ నుండ
నున్నంతలోఁ దృప్తి + నొందక కెరలి
కన్ను గానక యానకతమనఁగాదె
ముల్లోకముల జయ + మొంద రావణుఁడు
ఎల్లర నిర్జించి + యంతికాపోప
హతుఁడయి నీతా మ + హాదేవి గోరి
హతుఁడయ్యె రామ బాఁజోఘమువలన.

* * *
అన్నదమ్ములవిధం బైనఁ దలంప
కెన్నియో బాధల + నిడి వారిరాజ్య
మును లాగికొని యున్న + మును జేసి యందు
తనయలతో బంధుజనములతోడ
సంతముఁ బొందుట + యలగుయోధనుఁడు
అంతములేనట్టి + యాశచేఁ గాదె.
* * *
ఆశకుదాసుఁడై యాగాము. తెఱుంగ
కీకత్వమును బొంద + నెంచి చిత్తమున
నలయలంఘిరు దా + నన్నదమ్ములను
సాలియింపఁజేసి త + తృప్తులతోడ
కడకుఁ దానంతంబు + గనునట్టివేశఁ
గడుచింత ననువుల + విడిచెఁ గందుచును
* * *
జర్మనీదేశంబు + జగము జయింప
మర్మచ్చిదాయుధ + మండలంబులను
విజివిగ సుకుమార్చి + వైరి వర్మల
నులు మాడి పగఱును + నొప్పించి కడకుఁ
బరులచేతికిఁ జిక్కి + బాధనొందుటయుఁ
గరమెలుంగని యాన + కతమునఁగాదె
* * *
ఆశకు లోఁబడి + నట్టి మనుజులు
నాశమొందుదురు కొ + న్నాశకృతైన
ఆశకు లోఁబడ + నట్టి మనుజుల
నీకుండు మెచ్చు మాఁసిందరందిరుండు

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ.0-8-0

రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, జిగటవిరేచనము
లు, అజీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ
మాత్రలను చూడుచూటలు నేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును.
పిటిని పిల్లలకుతాడ వాడవచ్చును. వెంటనే గణ మిచ్చును.
అమృతాంజనము డిపో మదరాసు - బొంబాయి

ఆంధ్రకవిత్వసాదృశ్యము.

Poetic parallelism in Telugu Literature
[శ్రీమాన్, యాయూజ్ఞి వేంకటవీరరాఘవాచార్యులుగారు]

(గత సారస్వతానుబంధము తరువాయి.)

పూర్వకపుల చమత్కారమార్గముల ననుకరించి, తాము పూర్వపద్యములకు వన్నెజెచ్చి, రసము తానని కిరణంపము చేయునట్లు పద్యముల రచింపఁగోరియే, కవులు పూర్వకపుల ననుసరించిన తోచెడిది. పూర్వకవిత్వానుస్థితి యనఁ బూర్వకపులతోఁ దరువాతికపులు పంచెము వేయుట (Challenge). ఈ పంచెములలో, వీరొకతటి లబధిజయులు, నొండొకతటి భగ్గుమనోరఘులు నగుచుండిరి. పూర్వకవిత్వ మించినెంచి, కవులు పూర్వకపుల ననుసరించుటజేసి, వారి సంభవరంపరా న్యాయమునఁ ద్రోసివేయఁజనదు.

“నిరంకుశాః కవయః” (కవులు నిరంకుశులు). ఇట్లు, “Poets are the unacknowledged legislators of the world” అని ‘షెలీ’ (P. B. shelley) మహాకవి యుద్ఘోషించి యున్నాఁడు. కవులు కావ్యగానముచేయుదురు. (Poets sing) కావ్యగానముచేయుతఱి వారు భావముతో వైక్యమై, యత్నంతో కవితాస్వాతంత్ర్యము Poetic license) కైకొందురు. వారి కవితాస్వతంత్ర్యములో నేదైన దోషముగాని, పూర్వకవిత్వానుస్థితి గాని పొడకట్టినను, వారిం గవితాచోరులని నందింపక, దోషములుగాఁ జూపట్టు ప్రయోగముల, ‘మహాకవిప్రయోగము’ లని కిరమునఁ దాల్చవలెను. ఇట్లు, సంస్కృతమునఁ, బాణి నీయవ్యాకరణమునకు లొంగని ప్రయోగముల, ‘ఆర్యప్రయోగము’లనియు; నాంగ్లమున, ‘షేక్స్పియర్’ కావ్యములలో దోషములుగాఁ దోచువానిని ‘షేక్స్పియర్’ మహాకవి ప్రయోగములు” (Shakespearian usage) అనియు నాదలం దాల్చుచున్నారు. మఱయు, ‘షేక్స్పియర్’చే బ్రయుక్త మగు వాద్యమునకుఁ బ్రత్యేకముగ నిఘంటు వ్యాకరణములు రచింపఁబడినవి. (Dr. A. Schmidt's 'Shakespeare Lexicon' and Abbot's 'Shakespearian Grammar'.)

“Great wits run together”. అననుస్థితములైనను తాళోత్తరభాసముల కొండొంటికి సాదృశ్య ముండును. ‘గోల్డ్ స్మిత్’ (Gold smith) అను నాంగ్లకవిచంద్రుడు “Origin of Poetry” (కావ్యమూలము) అను వ్యాసమున నిట్లు వ్రాసి యున్నాఁడు.

“The study of polite literature is generally supposed to include all the liberal arts of poetry, painting, sculpture, music, eloquence and architecture. All these are founded on Imitation.”
Again, says the poet in his essay on “Poetry distinguished from other writings” :— “In common with other arts, such as statuary and painting, &c (poetry) comprehends Imitation, invention, Composition and enthusiasm. Imitation is indeed the basis of all the liberal arts.”

శ్రీరామచరిత్ర, సంస్కృతమున, వాల్మీకిరామాయణము, భారతభాగవతములు, అధ్యాత్మరామాయణము, ఉత్తరరామచరితము, అనర్థరాఘవము, ప్రసన్నరాఘవము, భోజనంపువు మొదలగు కావ్యముల రచింపఁబడినవి. ఇతఁ, నాంధ్రభారతభాగవతరామాయణములు, నిర్వచనోత్తరరామాయణము, రంగనాథరామాయణము, ఉత్తరరామాయణము, సంభూరామాయణము, రామాభ్యుదయము, మొల్లరామాయణము, అచ్చతెనుగురామాయణము, గోపినాథరామాయణము, ఆంధ్రవాల్మీకిరామాయణముల నింక నెన్నియో కావ్యముల రామకథ రచింపఁబడె. ఇట్లొక్కొక్కచో యిందఱు కవితార్థము కావ్యములుగ వ్రాసినచో, శబ్దభావసాదృశ్యముల కెంత యవకాశము కలిగియుండువలెనో, మనీషులు విచారించి, పూర్వకవిత్వానుచరులపై గ్రంథచౌర్య మాపాదించుకుందురుగాక. రామాయణము నింపఱు రచించు విషయమై “రాఘవశ్మేరు చారిత్రము నెంపఁజెన్నిగతులకొ పట్టించినఁ గాలజే”, యని కంఠపాఠ రాజకవియు, “నవజైత్రతాపద్మి ర్భగతి పునరన్యో జయతి కః?” అని మరొకమహాకవియు, గానముచేయున్నారు. ఇన్ని కావ్యముల కథ యొక్కటియే యెనను, బ్రతికావ్యమునందును గవియొక్క స్వతంత్రకవితాచమత్కృతి భాసిల్లులేదా? ఆది కావ్యకథయు, నధ్యాత్మరామాయణమునందలి కథయు నొకటియే యైనను, నధ్యాత్మరామాయణమునఁ గవి నిజకవితాచమత్కృతి నెట్లు చూపెనో చూడుడు! గుహుండు శ్రీరామునితో ననుచున్నాఁడు.

“శ్లో॥ మౌలయమి తవ పాదపంకజమ్? నాథ! చారుదృవదోః కిమస్తరమ్ మానుషీకరణమార్థ మస్తితే సాదయోరితి కథా ప్రధీయనే॥”
మఱియొకవి తనకవితాచమత్కృతి నిట్లు చూపినాఁడు.
“శ్లో॥ లజ్జాక్షీర్జనకతనయా శైవకోదండభంగే తిర్రు కన్యా నిరుపమతయా భేజితే రామచంద్రమ్; అంత్యా పాణిగ్రహణసమయే జ్యాయస్మి జాతరోషా భూపై స్సాకం కిల గతనతీ మధ్యమా, యా దిగన్తమ్॥”

3. పూర్వకవిత్వానుస్థితులలోని ప్రాశస్త్యము.
“నీ॥ పచియింతు వేములపాడభీమనభంగి, నుద్దండలీల నొక్కొక్కమాటు! భాషింతునన్నయభిభృష్మార్ద్రంబున, నుభయవాక్ ప్రాధి నొక్కొక్కమాటు, నాత్రుత్తు తిక్కయ జ్వప్రకారము రసా, భృచ్చితభంధముగ నొక్కొక్కమాటు, పరిధవింతుప్రబంధ * పరమేశ్వరనిశేన, నూకైవైచిత్రి నొక్కొక్కమాటు, ప్రేషాదిమహాప్రబంధములు పెక్కు, చెప్పినాడెపు మాకునా! శత్రుడ వనఘ, యిపుడు చెప్పదొడంగిన * యీప్రబంధ, మంకితమునేయు పిరభ * ద్రయ్యపేర.”

అని యల్లయశేషభూపాలుండు శ్రీనాథుని గుటించి చెప్పినట్లు ‘కాశీభండము’న (1 ఆ. 18 ప) నున్నది.

ఇట్లే, ‘జాణి నారాణి యనిన పినవీరభద్రముహూకవియు గానము చేసియున్నాఁడు,

“నీ॥ నన్నపారుడు ప్రబంధప్రాధవాసనా, సంపత్తిసంపు పుట్టింపనేర్చు దిక్పనయజ్వలకాశ్చక్రి కామోదంబు, చెలవు కర్ణముల వాసింపనేర్చు! నాచిరాజానిసోము వాచామహత్త్వంబు, సారభంబుల వెదచల్లనేర్చు! శ్రీనాథభట్టు భావానిగుంభంబుల పరిమళంబులఁ గూడఁ బఱవనేర్చు!”

గీ॥ మహితగుణశాలి పిల్లలపట్టివీర! నార్యుల డాయంటఁ బైతృమహం బగుమను! చెలయచున్నది నేడు కవిత్వలక్ష్మి! యభిలసత్కవినికరంబు లాదరింప॥”
—శృంగారకావంతలము, 1 ఆ. 19 ప.

ఇట్లు, కృతిపరులు కవుల నాయాచీరుల, నాయాచమత్కార మార్గమునఁ గవిత్యము చెప్పమని యడుగుట యాచారముగా నున్నది. అష్టావధానములలోఁగూడఁ బృచ్ఛకులకా చమత్కారపద్యమును జదివి, తచ్చాయనే, వేఱొక సందర్భము (Contest) నఁ బద్యమును రచింపుమని యవధాని నడుగుటయు నాచారమై యున్నది. పై సందర్భముల నాకపు లందఱును గవితాచోరు లన నగునా? పూర్వకవిత్వానుచరులపై గ్రంథచౌర్యమే యారోపించినచో, సరస్వతీప్రసన్న లగు శ్రీనాథపినవీరభద్ర మహాకవు రిరువురు గవితాచోరులే యగుదురు. వీరిరువురే యననేల, యొకరిద్దరుతప్ప, కవిశిరోమణులెల్లరుఁ గవితాచోరులే యగుదురు. అటునుట కెవరైన సాహసింతురా? నిజ మాలోచించినచో, స్వతంత్రముగఁ గవిత్యము చెప్పటకంటె నింకొకరి ననుకరించి, సుధీంద్రులొననఁబద్యములు చెప్పు తెంతకష్టతరసాధ్యమో బుధజను లెఱుఁగనిది కాదు. ఈ సంపదర్భమునఁ బాశ్చాత్య కవించంద్రులవిషయము నర యదము.

Says Mr. T. G. Tucker, in his “Foreign Debt of English Literature.

“Most readers know in some vague way that Chaucer avows or betrays his debts to France and Italy; That shakespeare did not invent his own plots, but borrowed from Italians, from Plautus, from Plutarch, and others; that Milton was steeped in the Greek, Latin and Italian classics.”

“In all modern literatures, there is a large proportion which is unoriginal to them. Milton has been already mentioned. Those who read only English works, find Milton full of nobility of thought and imagery. Yet, before Milton produced his greater poems, he had read, re-read, and deliberately steeped himself in, the literatures of Greece, Rome, modern Italy and France. Precisely, how much of Milton is made of Homer, Euripides, Virgil, Dante, Ariosto and other predecessors, can only be known to such as have those authors at their finger-ends. Shelley, again, is commonly regarded as one of the most daringly original of

English writers. Yet, Shelley's mind was an amalgam of himself, Homer, Euripides, Plato, Virgil, Dante, Calderon, Goethe; and this, once more, is but another way of saying that it had incorporated the genius of generations of Greeks, Romans, Spaniards, Italians and Germans. We cannot, therefore, arrive at the true genius of Milton or Shelley or speak understandingly of their originality, until we have surveyed those other literatures and their relations with our own”

కవిత్యములు పూర్వకపుల ననుసరించుట యాచారముగా నున్నదని వ్రాయఁబడినది. ఇట్లు, కవిత్రయమును, బోతనయు శ్రీనాథుండును, వారిని బెద్దనయ, (వైయిరువురను) రామరాజ భూషణుండు ననుసరించిరి. వసుచరిత్రకఁ బిమ్ముట రచింపఁబడిన ప్రబంధములు చాలవఱకు, వసుచరిత్రనే పోలియున్నవి. అందుఁ బ్రథమగణ్యము, ‘చంద్రికాపరిణయము’. ఇది వసుచరిత్రకుఁ బ్రతిబింబమే. మిగిలిన ప్రబంధములలో ముఖ్యములుః అడిదము నూరకవికృత ‘కవిజనరంజనము’; కృష్ణకవికృత ‘శకుంతలాపరిణయము’; మాచిమంచి తిమ్మకవికృత “రసికజన మనోభిరామము”, మొదలగునవి. వీని కింకైకారణమునఁ “బిల్లవసుచరిత్రము”లని బిరుదములు వచ్చినవి.

పూర్వకపులు కల గననట్లు కావ్యాదిని వ్రాసినచోఁ దరువాతికపులుఁ గూడ నిట్లే వ్రాయుట, వారు వత్సలంఠముల వ్రాసిన పీరును వ్రాయుట, వారు విప్రలంభమును రోదనమును వర్ణించిన పీరు నాసందర్భమున, నా ఛాయనే పద్యముల వ్రాయుట, వారు సంభోగమును వర్ణించిన పీరు నఱుచేయుట, మొదలగు విషయముల నాధునికవిమర్శకులు కొందఱు servile imitation అనియు, వంతునకుఁ గెంతువేయుటవంటి దనియు గర్హించుచున్నారు. మఱియు, రాధికాసాంత్వనము, బిల్వణీయము, తారాశాంకవిజయము, వైజయంతీ విలాసము, హంసవింతి, శుకసప్తతి మొదలగు శృంగారరచైక ప్రధానములగు నాంధ్రకావ్యముల మచ్చునకైన లేకుండ మంటపెట్టుట యే కొందఱయూదారబుద్ధుల యాశయములు. ఔర! ఏమి వీరి సాహసము! పూర్వులును మనమును నాదర్శముల భిన్నుల మగుట నట్టి శృంగారకావ్యముల నసభ్యములని గర్హింపఁదగదు. చంద్రికావ్యముల యాశయా ప్రయయముల వర్ణించుపద్యములూం ద్రవాద్యయమున వందలకొండఁది గలవు. అం దొక్కపద్యమున నొక్కొక్కలోలోత్తరభావము విరాజిల్లుచుండును. అట్టితఱి, వీని నన్నిటిని సంభవరంపరాన్యాయమునఁ గొట్టివేయఁదగునా?

బ్రహ్మశ్రీ వావిలికొలను సుబ్బారావు పంతులుగారు ‘సులభవ్యాకరణము—మూడవభాగమున నిట్లు వ్రాసియున్నారు: (పుట 50).

“ఏమిచేసినచో వాక్యములు పాఠకహృదయముల నాకర్షింపఁజాలునని నీవడుగవచ్చును. నీకట్టి శక్తి కలుగవలయునని శోధిక యున్నయెడల బమ్మెరపోతన, తిక్కన, నన్నయభట్టు, శ్రీనాథుండు, అల్లసాని పెద్దన లొనగు మహాకవులు రచియించిన గ్రంథములు చదివి, యందు వారు పోయిన చమత్కార మార్గములఁ బోవుట తప్ప వేఱుమార్గము లేదు.”

“ఒకరు వ్రాసినట్లు మఱియొకరు వ్రాయుట యనుకరణకైని చెల్లునుగాని వైజయంతి చెలపదుగదా, యని నీవడుగవచ్చును. ఏల్వమైనను బ్రకృతి ననుకరింపఁ బ్రయత్నించును. (“Art imitates Nature”—Richard Frank). ఏదియైనను బ్రకృతపదార్థమును సరిపోలునట్లు చేయువాడే సమర్థుడగు శిల్పి. వాస్తవము విచారించిన, స్వభావము ననుసరించి వ్రాసిననే హృదయము నాకర్షించును. ప్రతిభూపములు వ్రాయునపుడు ప్రకృతి పదార్థమును బోలునట్లు వ్రాయుటే ప్రతి శిల్పకుని యుద్దేశము. అందఱు వ్రాయుటకే ప్రయత్నింపవలయును. అభ్యాసకాలమునఁ బ్రకృతిపదార్థములున్నపున్నట్లు వ్రాయ వలనుపడదు. [“True ease in writing comes from art, nor chance”—Pope.] ఏసమయంబుల నమర్థులగువాఁడెట్లు ప్రవర్తించిరో యెఱుఁగఁటకై యావిష్యయందు నిపుణులైనవారి కృతులఁ బరిశోధింపవలయును. అది దోషము కానేరదు. సారస్వము గ్రహించు శక్తి యుండుట, మంచి గుణము ననుకరించు సామర్థ్యము కలుగుట గుణములే యగు. బహుగ్రంథవ్రతముచేతను మఱొక్కని వైశి యలపడు నని నమ్ముటను పిలువదు. సహజశక్తి [Originality] యొక్క టున్నచో బహుశ్రవణాదులు దానిని మఱితో వృద్ధిచేయును. సహజశక్తి లేనప్పు డెంత పశించియు నొక్కటే, పరింపక యొక్కటే. రవంతనిష్ఠుండినఁ జదుగులు వైచి, విసనకట్టితో విసరి పెద్దమంట చేయవచ్చును. నిప్పులేని పిడుకల కట్టెల

మీర నెంతవిధమున నేమిధర్మము? ముదితములైన ముత్యముల
మేలుబంతిగా నిడికొనియెంద అక్షరలేఖన మధ్యసింహులైన?
ఒకనియక్షరములవలె మఱియొకని యక్షరము లున్నవా? మేలి
బంతివలె దక్కినబంతి లున్నవా? అటులని మేలుబంతి చూడ
కయే వ్రాయవచ్చునా? బమ్మెగపొత్తన శైలికై ప్రయత్నిం
చినవారు, ప్రయత్నించువా రెందఱు లేరు? ఇప్పటికే గనిష్ఠ
కాధిపతియై డతఃకోకడేకవా. లేఖకునిబుద్ధివలె వాని శైలియు
సూచునని చూచుట వ్రాసిన దెంతయు సర్వము."

సాధ్యశ్యముగల పద్యములు

I. తిక్కనసోమయాజి ఈ క్రిందిపద్యమును సహజము
ద్రేకమార్గమున రచించె. దీనిని పోతన యనుకరించె ననుట
నిరాకరము. పోతన యాపద్యమును స్వతంత్రముగా, ననన్య
సాధారణ చాతుర్యముతోఁ జెప్పెను. ఇతనిని శ్రీనాథుఁ
డనుకరించె. నీ యనుకరణము తృప్తికరముగా నున్నది. రామ
కృష్ణకవిచాటువు కర్తృరసాయముగా నున్నది. పోతనను
భట్టుమూర్తి యనుకరించె గాని యాపద్యము విప్రలంభశృంగార
మునఁ జెప్పబడె. శ్రావ్యత, ధారాశుద్ధి, రచనలయందు
నీపద్యము పోతనపద్యముతోఁ దుల్యముగ నుండునని చెప్పవచ్చును.
ఆపయమాత్యుఁడు భట్టుమూర్తి ననుకరించి, యతనివలెనే యా
పద్యమును విప్రలంభసందర్భమునఁ జెప్పెను. కృష్ణకవిపద్య
ముబ్బయమాత్యుని పద్యమును బోలి విప్రలంభవిషయముననే
రచింపబడె. శ్రుతిహితము, ధారావేగముల నీ రెండుపద్య
ములు బాగుగా నున్నవి. ఈరెండును భోజరాజుకాలమున
విద్యల్పిలుంబులలోని కోడలిచే రచింపబడిన యీ సమస్యా
పూర్తి శిల్పమును బోలియున్నది.

శ్లో॥ ధనుః పావ్యం, మార్గీయ మధికరమయీ, చంచలదృశాం
దృశాం కొఱో బాణః, సుహృదపి జడత్యా హిమకరః
స్వయం వైకోఽనంగ స్సకలభువనం వ్యాకులయతి
క్రియాసిద్ధి స్సత్త్వే భవతి మహతాం నోపకరణే॥
చేమకూర కేంకటకవిపద్యముకూడ విప్రలంభసందర్భ
మున రచింపబడె. ఈపద్యసారస్వమునుగూర్చి వ్రాయుట
దివాకరుని దివిటీతోఁ జాపుట యని మానితిని. సృసిరిహ,
రామభద్రకవుల పద్యములు శబ్దరచన (Construction) యందు
మాత్రము వైపర్యముల బోలియున్నవి. ఇవి చాల హృదయంగ
ముగా నున్నవి.

1. తిక్కన:—క॥ వినను రావణుఁ డడలు రిపుఁ డానె
లకుఁ జొచ్చి పొదివి • తేలు కయ్యమునం జే నెత్తురుగాకుం
డఁగి వానికొ జంపితేలు తొడ • వర్ణన నేయన్॥

—నిర్వచనోత్తరరామాయణము. 2 అ.పం॥

2. పోతన:—ఉ॥రాజులు ధర్మజుండఁ సురరాజును
తుండఁట ధన్వి కాత్రనో ద్వేజక మైనగాండీవము విల్లఁట సారథి
సర్వభద్రసం యోజకుడైన చక్రి యుట యుగగదాధరుడైన
భీముఁ డి యాజ్ఞికఁ దోడునచ్చునట యాపద గల్గుటజేమి
చోద్యమో॥ భాగవతము. 1 స్కం. 211 ప.

3. శ్రీనాథుఁడు:—తే॥ అతఁడ డలు జోడు పూ
మొగ్గ • యట శరంబు! చించినదియట తదేదైర్య • కంఠ
కటవి నలని ద్రమయంతిలోఁ గూర్చు • దలచుచున్న! భాత
మది యెత్తికో లుడి • దాఁకున్నె!

శృంగారవైపర్యము. 1 అ. 82 ప.

4. గీ॥ దాతవట సీపు మేము సం • ధాతలమట!,
గారసపుఁ దెండ్లికూతురు • గారియంట శంభుడట పెండ్లి
కొడు కిది • సంప్రదాయ, మభినుతింపఁగఁడగుఁ బర్యంతగ్ర
గణ్య॥ —హరవిలాసము. 4 అ. 65 ప.

5. తెనాలిరామకృష్ణకవిచాటుధార:—స॥త్పిన్నుట
బాబాతలపైఁ బున్నట బాబిలివల్ల • బూచట చేడే బువ్వట
చూడఁగను హుళు కృష్ణుట తలపంగ నట్టిహుళునకు శేడే॥

6. రామరాజభూషణుఁడు:—ఉ॥కొండలు విల్లువేద
లలకుండలిరాజులు వారి య, మృగంతుండలు బైటిపల్లియలు •
దున్నినవాడట యొందురెండు భృగ్గుండెదెనిండుపొరువ మొఱో
యని గెల్వనె ముజ్జగంబు లుద్దండత నొక్కతుంటవిలు • దాలివి
యంటినఁ గందుతూపులన్॥

—వసుచరిత్ర. 3 అ. 174 ప.

7. అప్పయమాత్యుఁడు:—ఉ॥ నారఁట తేఁటి,
జోక నలిసారలు, కేరలు చిల్క, సారభో! ద్వారలు విల్లు,
పుత్రయంగారలు చుట్టము, వైత్యపున సదాచారలు కమ్మ
గాడ్పు, పరి చారలు కోయిల, కేసు వాలయద్వారలు,
యిట్టిసి కొడుగువారలు లోకు లడేమిచిత్రమో॥

—కవిరాజునోరంజనము. 3 అ. పుట 40.

8. కృష్ణకవి:—ఉ॥ తుంటలు కాద్యుంబు, కర
దొట్టినతేంటలు వింటిసారి, చే యంటిన నాడుతూపులట,
యప్పలపాలట కేతనంబు, వాల్గంటిపులుంగ నుజ్జుమట, •
కాయము లేదట నీకు, లోకముల్, కొంటెతనంబునం గెలిచి
కోరిది యచ్చెరియంబు మన్మథా॥

—శకుంతలాపరిణయము. 2 అ. 179 ప.

9. చేమకూరవేంకటకవి:—తే॥ ఉనికి శృంగారవన
మటుయొంటిఁ దగిలె! నట, విరహియంట యెంత నేయఁడు
కిరీటి,నయశరఁ డిక్కఁ దనవైఁయగులలాట! లోచనుని గెల్చు
ననిదయఁ గాచెఁగాక॥

—విజయవిలాసము. 3 అ. 18 ప.

10. సతుసాల నృసింహకవి:—కా॥ చమ్మ ల్కొడవ
సిండికుండలట నృశక్తశ్రేయమర్యాంసముల్! కమ్మల్ క్రొవ్విరి
దమ్మితులట శృంగారాపి కాగోళముల్! వెమ్మ ల్కొడవనం
టియాకులట సంశితాధిపుంజంబు లీయమ్మల్ సౌఖ్యముగాఁ
దలంచుజను లాహ! యెంతమాధాతులూ॥

కవికర్తరసాయనము. 5 అ. 125 ప.

11. అయ్యలరాజు రామభద్రకవి:—ఉ॥ భానుకుల
ప్రమాతులు కృపాపరులట, యవస్థహింసకున్! బూననిపు
ణ్యులట, గుణభూషణులట, యథాపరాధం! దానుపమాన
శౌర్యనిధులట, మునిప్రియులట, నేడ డయో! కానకన్నమా
నుకుఁ బొకారిచి యిన్నియు మిథ్యచేసితే॥

—రామాభ్యుదయము. 2 అ. 52 ప.

II. ఈ పద్యములకు నన్నయభట్టే మార్గదర్శకుఁడు.
ఆతఁ డొక గీతపద్యమున నామార్గమును నూచించెను. తిక్కన
యామార్గమునఁ బోఁజూచెగాని దా రి తిప్పెను. పోతన,
చూపిన నందుకొనిపోవుతూగ్రబుద్ధి, నేర్పరియం గాన,
నన్నయ మార్గము ననే పోయి యాపద్యమునకు వన్నె
తెచ్చుటయే కాక, య న ను స ర ణీ య మార్గమునం
బోయి కృత కృత్యుఁడాయెను. ఈతనిపద్యము, నన్న
యపద్యమును మించినదట ముమ్మాటికి నిశ్చయము. శ్రీనా
థుఁడు, నన్నయతిక్కనలరీతుల సామరస్యము చేసి, యామార్గ
మునఁబోయి, వారిని మించఁదలచి, భగ్గుమనోరథుం డయ్యె.
కాని తిక్కనపద్యముకంటె నీపద్యము బాగుగా నున్నదని
చెప్పవచ్చును. ఇతని రెండవపద్యము మొదటిదానికంటె నింపుగా
నున్నది. పినపీఠభద్రుఁడు, 'శ్రీనాథునియడుగులలోనే యడు
గులు చేసి, యతని మొదటిపద్యమువలెనే తానును విద్యమును
రచించెను. సింగరార్యనిపద్యము చంద్రోపాలంభములోనిది.
ఇది శ్రీనాథునిపద్యమును బోలియున్నది. మల్లన తిక్కనపద్యము
ననుకరించెగాని తత్వల్యముగా నీపద్యమును రచింపనోపఁడు.
తిమ్మకవి, పోతనశ్రీనాథులరీతుల సామరస్యము చేసి తనార్థ
మునఁ బోయె. పోతనపద్యపుగాలి సోఁకనమాత్రమున నీపద్యము
శ్రీనాథునిపద్యమును మించి పోతనపద్యమును సమీపించుచున్న
ది. వేంకటరాజకవిపద్యము తిమ్మకవిపద్యమునుబోలి యింపుగా
నున్నది. దత్తాత్రేయకవిపద్యము పోతనపద్యమునకుఁ బలికింపమే.
ప్రాశస్త్యముంబట్టి యిది పోతనపద్యమునకుఁ బిమ్మట నెన్నఁ
దగియున్నది. ఈపద్యములలో పోతనపద్యమున కదియే సాటి.
దాని తెలుగు వన్నెపెట్టఁ జాలరైరి. కవితానుసరణవిషయ
మునఁ బోతన యాక్రిందినూత్తులకుఁజీఘాతుఁడగుచున్నాఁడు.

"A Poet, who left scarcely any style of
writing untouched, and touched nothing that he did
not adorn"—Dr. Johnson:

12. నన్నయభట్టు:—
గీ॥ వీడె కృతహస్తం డభిలాష్ట్ర • విద్యలంబు!
వీడె యగ్రగణ్యుడు ధర్మవిదులలోన!
వీడె భరతవంశం బెల్ల • వెలుగఁ గుంతి!
కడుపు చల్లగాఁ బుట్టిన • ఘనభుజండు॥

—భారతము. ఆది. 5 అ. 6 ప.

13. తిక్కన:—నీ॥ ప్రాణంబుతోఁగూడ • రక్కసి
చమ్మల, పాలు వ్రావినప్రాథంబులఁ దిత్తఁడె! వ్రేల్చిడి
జ్జారు • విడిచి లోకముల మె, చ్చించినదూజగ • జెట్టి
యితఁడె! దుర్బుత్తుడగుకంఠం • దునిమి యాతనితండ్రి,
బట్టంబుగట్టిన • ప్రభుఁ డితఁడె! సత్యభామకుఁ బారి •
జాతంబుపైఁ గల, కోర్కె దీర్చిన రసికుం డితఁడె!

గీ॥ వెన్నలును గోపికాచిత్రస్మృతములును!
నరసి మ్రచ్చిల నేర్పిన • పారి యితఁడె!
శ్రుతికోభాగముల • చననుభగచరణ!
సరసిజామోదమును గూర్చు • చతురుఁ డితఁడె॥
—భారతము. ఉద్యోగ. 3 అ. 175 ప.

14. పోతన:—గీ॥ వీడఁటే రక్కసి • విగతజీవఁగఁ
జమ్మఁ, బాలువ్రావిన మేటి•బాలకుండు! వీడఁటే నందునివెలు
దికి జగమెల్ల, ముఖమందుఁ జూపిన • ముద్దులాఁడు! వీడఁటే
మందలో • వెన్నలు దొంగిలి, దర్పించి మెక్కిన • దాపరీఁడు!
వీడఁటే యలయించి • వ్రేతఁజూపనంబు, మాటలాడినలోక •
సుందరుఁడు॥

గీ॥ వీడు లేకున్న శ్రేయ మటసంస్థలంబు!
వీనిఁ బొందనిజన్మంబు • విగతఫలము!
వీనిఁ బల్కనివచనంబు • విహంగరతము!
వీనిఁ జూడనిమామృతులు • వృథలు వృథలు॥
—భాగవతము. 10 స్కం. (పూ. భా)1249 ప.

15. శ్రీనాథకవిసార్వభౌముఁడు:—నీ॥ విరహిణీపద
మహా • దురితపంకకళంక, కలుషితాత్మకుడైన • ఖలుఁడు
వీడె! కాలసూటకతోరంకల్పాంతవహ్నికె, దోలుబుజైనమా •
తుకుండు వీడె! చండదీధితికరఁ బావలమండలములోఁ, బ్రోవె
బొందిన! మహాఁగ్రంథు వీడె! బాడబంబును దానుఁ •
బాధోధికుక్షిలో, సరిపాత్తు మన్న దుర్బాతి వీడె॥

గీ॥ నైంహి కేయనికాతఁడంప్రావిటంక!
విమరసప్రతిపాక భావితుండు వీడె!
గగన మను రుద్రభూమి నేకతమ తిరుగు!
నదరు లుమినెడి కొఱుపిడ • య్యంబు వీడె॥

—శృంగ. వైపర్యము. 2 అ. 122 ప.

16. నీ॥ జలజాక్షి! యితఁడు వో • సకలయోగింద్రులఁ,
భావవిభులఁ గాంచు • పరమతృప్తిమలివేణి! యితఁడు వో •
యభిలభితములకు. నాధారమును నిం • పారువేల్పు! కల
కంటి! యితఁడు వో • విలయకాలమునందు, నుడివోని శుభ
మూర్తి • నుండు పెద్ద! లభితాంగి! యితఁడు వో • యలఘ
తేజంబున, విశ్వంబు వెలెగించు • విశ్వనాథుఁ!

గీ॥ డబ్బిపంభవ! యితఁడు వో • హలహలపు!
విషము పుక్కిటఁ దాల్చిన • వెంగలీఁడు!
పాలలీగంధి! యితఁడు వో • భక్తతతికి
కాశ్వతానందకరుఁ డగు • నీశ్వరండు॥

—కాశీఖండము. 5 అ. 116 ప.

17. పిల్లమట్టి పినపీఠభద్ర మహాకవి:—నీ॥ కనరశ్మి
శొల్లక • తగువారిలో మను, తమ్ములఁ జెలచుపా • తకుండు
వీడె! చదువంగఁ జోయి యా • చాద్యుని కులభాష, కడుపు
చేసినదోస • కారి వీడె, హరిజాంక మనుపేర నవరసంబు
నల్ల, గుట్టువట్టిన చెడు • గొట్టు వీడె, పదునైగు దినముల •
బ్రతుకుకై సరివాని, దిననాథు నానించు • తిరిపె వీడె॥

గీ॥ తనదు కాఁకకుఁ గాఁగఁ గాతరత నొంది
విరులఁ బోరియల వాఁగిన • విరహిజనుల
చొప్పుఁ బడి పట్టుకొని చుఱుమాడ్లు చూడఁ
గునుమరాణుండు తెచ్చిన • కొఱుపి వీడె॥
శృంగారకాకుంఠలము. 8 అ. 181 ప.

18. నీ॥ దివిజులఁ పటిమి ఖాం • డము సప్తార్చికి,
ధారవోసిన యశోధనుండు వీడె, నిటలాక్షుతోడ నెక్కటి
పొలి పాశుప, తమ గొన్న విక్రమాఘ్రుండు వీడె, కాలశే
యాది రా • క్షుల నుక్కుడఁగించి, జయము గైకొనిన
దుర్బయఁడు వీడె, కలనఁజ్జిచ్చిదియో • ధుల గర్వమెడలించి,
వశమరల్చిన బాహుబలుండు వీడె॥

గీ॥ యగ్రజానము రాజనూ • యాధ్వరప్ర!
శస్త్రసైరపిన భ్రాతృసత్త్వలంబు వీడె!
యదుమూరుల సరకునేయక మభద్రఁ!
గడిమిఁ జేకొన్న హరిచెలి • కాంచు వీడె॥
—జైమినిభారతము. 7 అ. 59 ప.

19. చిత్రకవిసింగరార్యుఁడు:—నీ॥ పొంచి
యొంతయుఁ దోడఁబుట్టినదానిల్లు, కంపపెట్టిన మహాఖలుండు
వీడె! చలపట్టి వెలనికాచరవృత్తిని సదాశి, తేజంబులడఁచు
నిం • దితుండు వీడు! కలఁగి ఘోషింపఁగాఁ • గన్నతండ్రిని
బట్టి, భంగపెట్టిన ఘోరపాపి వీడు మెఱసి యాపయ నున్న •
మిత్రుని విభవంబు, జూడఁజాలని నికృష్టండు వీడె!

గీ॥ టంచ భువిలోన విరహిణు • లాడికొనఁగ!
సిగ్గుదోపక మిన్నంది • చెలువు మోఱఁ!
దిరుగుచున్నాడె విత్త డింత • తెలివి లేక!
తాగు నెన్నెలవీడట్లు • ధవళకేరణ॥
—విద్వజ్ఞీయము. 2 అ. 65 ప.

20. నామముగారి వల్లన:—నీ! కళకావనీధర! కాన్య కవలబు, డను పెంపుగాంచిన యతః డితండు, ముని తపస్వమంతమునకు బాత్రును నాగ నవనియంతయు నేలు నతః డితండు, అఖిలకంటకుడైనయలవిశంకటదైత్యు, నదలు పొకాచ్చిన యతః డితండు, పులిసోరికండయై పోయిన మచభాను, మతిగ్రమ్మతించిన యతః డితండు!

నీ! చూడ రమ్మ మనోహర! కుభవరిత్రు! భువననయనచకోరిక! పూర్ణచంద్ర! సజ్జనావనదాక్షిణ్య! జన్మభూమి ననుమర బొగడుచు దీవింప! నాదరమున!

—రాజశేఖరచరిత్ర. 2 ఆ. 112 ప.

21. మాచిమంచి తిమ్మకవి సార్వభౌముడు:— నీ! వీరడేవో యే ప్రాద్దు! వేపలెలో గొల్ల, ముగువల వలపించు! సాగకుకాడు, వీరడే పో చెలరేగి! విసపులబాలిడుతాగ, రక్కసిఁ దునిమి! యుక్కుఁదునియ, వీరడే పో నందుని! విరిఁ బోడిమంగర, మొనసి చిందులు త్రొక్కుముద్దులాడు, వీరడే పో బండితో! త్వలుపు నుంకించి, పిండిగాఁ దన్నిన! దండితోడు!

తే! వీరడే పో వేలగీముల! వెన్నజున్న! గమలగొల్లగ మెక్కిన! గండిదొంగ! యనుచు నుడుపుచుఁ దెలియు త్రియంపునేపఁ! బ్రాలువల్లిరి వేమక! ల్మయలువడఁగ!

—నీలాసుందరీపరిణయము. 3 ఆ. 53 ప.

22. మొగతాటి వేంకటరాజుకవి చాటుధార:— నీ! వీరడే పో దుష్టరి! వీరమంత్రికతోర, భూధరంబులకు దం! భోలిధార, వీరడే పో కవిరాజ! గాఢదాక్షిణ్యంధ, కారంబు! లనగిండు! కమలహితుడు, వీరడే పో బహు నీతివిద్యానిరూఢిచే, సురగురు గల్పిన! కుభకరుండు, వీరడే పో చతురబి! వేష్టితావనిఁ గల్ల, బహుమంత్రికుల సార్వ! భౌమమూర్తి!

తే! ఈతఁడే సర్వదేవతా! ప్రీతికరుండు! ఈతఁడే గోపరాట్నముల! శీతభాను! డని కవింద్రులు వొగడంగ! నతియిలై! మంత్రి జంభారిరామయ! మాత్యకౌరీ!

—ద్వాత్రింశస్కందచరిత్రములు. 18 పుట.

23. దంతుర్తి దత్తాత్రేయశాస్త్రి:—నీ! ఈమెటే వని లోన! మృతుండైనవెనిమిటి, నమృతుఁ జేసినయట్టి! యనఘ చరిత, ఈమెటే యత్తకు! మామమఁ గన్నలు, దెచ్చియిచ్చిన యట్టి! సచ్చరిత్ర, ఈమెటే సకలముహూమండలము గొని, మామ కిచ్చినయట్టి! మంజువాణి, ఈమెటే జనకున! కిష్ట తృప్తికలంబు, గలుగఁ జేసినయట్టి! కలికిమిన్న!

తే! యనుచుఁ బురసతు లెంత విం! తనుచు సౌధ! తలములం దుండి పుష్పాక్షతలను జల్లఁ! జల్లగా నంతిపురమున! సాశ్వవిభుఁడు! జొచ్చె నుపధాన్యు సాతనూ! జలను గూడి!

—సావిత్రిపరిణయము. 4 ఆ. 15 ప.

III. రోదనవర్ణనము:— అదికావ్య మునవాల్మీకిరామా యుగమున రాముఁడు సీతావియోగమున విలపించుట వర్ణింపఁ బడినది. దిక్ప్రదర్శనముగ నొకశ్లోకముఁ జూడెద.

“శ్లో! మయా విహీనా విజనే వనే యా! రక్షోభి రాహృత్య వికృన్యమాణా! నూనం వినాదం కురరీవ దీనా! సాము క్రవ త్యాయత కాంతశ్చేతా!”

—రామా. ఆరణ్య. 63 స. 11.

ఇందు రాముఁడు తనవియోగమున నీత కురరీవలె నేడ్చి యుండునని తలంపుచున్నాఁడు. కాళిదాసు, కుమారసంభవమున రతీవిలాపమున వర్ణించెను. హర్షుఁడు వైషధమున విలాప మును వర్ణించె గావున శ్రీనాథుఁడును శృంగారవైషధమున విలాపమును వర్ణించెను. కాశీఖండమునఁ గూడ రోదనవర్ణనము చేయఁబడి. క్రమముగా నిది కవియోచారముగాఁ బరిణమించె. పెద్దన మనుచరిత్రమున నేడుపులబద్దమును వ్రాసెను పిమ్మట నిది మహాకావ్యమున కావశ్యకమో యనునట్లు; కవీశ్వరు లేలా గుననో విప్రలంభమును గల్పించి రోదనమును వర్ణించుచుండిరి. ఇందును గవులు కవిసయములఁ బాటించినట్లు చూపబడి. గోరుపంకవలెనో; కోకిలవలెనో; భూపాలరాగముననో; కాం భోజిరాగముతోఁ గాని, కల్యాణిరాగముతోఁ గాని కూడిన పిజ్జానాదముననో, నాయిక లేడున్నట్లు వర్ణింపఁబడుచున్నది. ఇట్లు విప్రలంభసందర్భమునఁ జెప్పఁబడు. కాని, పుత్రిమరణ

మునకై, నోరుకొట్టుకొని, తోమ్ము బాదుకొని యెప్పువంద్ర మతిని ‘చంచలశేత్ర’ యనియు నామె కుచములు ‘కుంభము లనియుఁ బవ్యముకుళంబు’ లనియు, నామె ‘పికభామిని కూయునట్లు పంచమనాదమున నేడ్చే’ననియు వర్ణించు లెంత యనుచితమో బుధజను లాలోచింతురుగాక. ఎంతటి శృంగార రమైకప్రధానుఁడైనను గాళిదాసు రతీవిలాపము నెంతసంద ర్భోచితముగా వర్ణించెనో విలోకింపుఁడు.

“శ్లో! అభ సా పున శేవ విహ్యూహ! మమధాల్లిజనభూసరస్తనీ! విలలాప వికీర్ణమార్దవా! సమదుఃఖా చిత కర్వతీ స్థలీమ్!”

శ్లో! త మవేక్ష యోద సా భృశం! ప్రసంపాధ మురోజహూన చ! స్వజనస్య పా దుఃఖ మగ్రతో! వివృతద్యౌర మి వోపజాయతే!”

—కుమారసంభవము. 4 స. 4, 26 శ్లో.

శ్రీహర్ష మహాకవి:—

“శ్లో! ఇమా గిర స్తస్య విచిత్ర్య చేతసా! తథేతి సంప్రత్యయ మాససాదసా! నివారి తావగ్రహసీరనిర్భరే! నభోనభస్యత్య మలభయ ద్భృశా!”

“శ్లో! అథో ద్రుమస్తీ రుదతీ గతత్తమా! ససంక్రమా లుప్తతిః స్థలన్యతిః! వ్యధా త్రియప్రా ప్తివిఘాతనిశ్చయా! స్వృమాని దూనా పరిదేవితాని సా!”

—నైషధీయచరితము. 9 స. 84, 87.

24. శ్రీనాథమహాకవి:— నీ! ప్రవిమలాక్షి నభోన! భస్మాంబుదములకు, నవవృష్టిధారలై! యవతేలి, యాకర్ణ దీర్ఘ శే! త్రాంభోరుహములకు, గ మ నీ య నా శ భా! వము భజించి, కలితకజ్జలతమ! క్షాహారలతలలో, హానీనీలరత్న నా! యకతఁ దాల్చి, లలితవక్షోజకు! ట్టులయంబవంబున, మధుప దంపతుల సా! మృంబు వడసి,

తే! వేడియక్రలు నిగుడంగ! చెక్కిచెక్కి! యేడ్వఁ దొడఁగె లతాంగి పృథ్వీశుమాల! మృదులపరివేషనాక్షరో! నిర్మితమధుర! కంకకామవి కారకా! కలిక యలర!”

—శృంగారవైషధము. 4 ఆ. 87 ప.

25. చి! కొనర్చి వసంతకాలమునఁ! గోయిల శ్రోల్పిన భంగి నేడ్చె న, బిచ్చురదహానేత్ర కొండచటి! బెద్ద యెలుంగున చెక్కిచెక్కి! చెక్కినమగు. మున్మువేగమునఁ! గాటుకకన్నుల నీరు సోనలై, యుసిరిక కాయలంతలు ప! యోగరము ల్లిగఁ బాటుచుండఁగన్!

—కాశీఖండము. 5 ఆ. 167 ప.

26. కునవీరభద్రమహాకవి:— కా! గంగాగర్భమునందు నేటితరుద దా! క వ్యాటరాకుండశం, డంగాఁ గల్గెను మీమొ గంబు లికఁజూ! డన్నాకు మోమేదియే, భంగి నిల్లు ము నీంద్రకన్యకలతో! బాటించి మాతంద్రిఁ ద, న్యంగి! యేగ తిఁ జేరఁబోతునని యొయ్య న్నెక్కిచె శ్చేడ్చినన్!

—శృంగారకామంతలము. 2 ఆ. 6 ప.

27. అల్లసానిపెద్దన:—ఉ! పాటున కింతు లోర్తు రె కృ! పారహితాత్మక! నీవు ద్రోవ ని, చొప్పు భవన్మఖాంకు రము! సోఁకఁ గమఁగొనుమందు, జూపియ, ప్పాటలగంధి వేదనన! తంబిడి యేడ్చె గలద్యనంబుతో, మీటిసవిచ్చుగుబ్బు చనుమిట్టల నక్రలు చిందు వందఁ గాన్!

—మనుచరిత్ర. 1 ఆ 70 ప.

28. ముక్కుతిమ్మన్న:— ఉ! ఈసున బుట్టి డెంద మున! హెచ్చిన శోకదానలంబుచే, గాసిలి యేడ్చె బ్రాణ నభు! కట్టెగుటన్ లలితాంగి పంకజ, శ్రీసఖమైన మోము పయి! జేలచెఱంగిడి బాపలల్లివి గ్రాసకపాయకంతల! కంకపహాకలకాకలీధ్వనిన్!

—పారిజాతాపహరణము. 1 ఆ. 183 ప.

29. రామరాజభూషణుడు:— కా! ఆజాబిల్లి నెలుం గుజ్జెలిక డా! మున్ లేక రాకానిశా! రాజశీషః మైనమో మునఁ బటా! గం బొత్తి యేల్లెత్తి యా! రాజీవాన యేడ్చె గిన్నరవధూ! రాజత్కరాంభోజకాం, భోజిమేళిపంచికా రగమధా! తారంబు తోరంబుగాన్!

—మనుచరిత్ర. 4 ఆ. 52ప.

30. (దీనికర్తృత్వ మొకరిచేఁదనాలి రామకృష్ణకవి కారోపితము.) ఇం! బలవద్దర్శకశ్రేష్ఠికాశతులు వై! పక్ లేక యచ్చేళ న, య్యలినీలాలక యంబరాంతపరిణి! తాత్మియ భిన్నాననో, త్వలినీబాంధవ యాదు నేడ్చె గడుభూ! పాలైకరాగంబునన్! గలకంఠీమలకంఠశోమలమహా! కారంబు తోరంబుగాన్!

—సంవరణచరిత్ర. (3వ?)

21. కృష్ణకవి:— కా! నీరేజారిని దూటి దూటి యని లు!న్నిందించ్చినిందించి పత్, మారు న్నారనిఁ గేరికేరి విరహ! మ్మాయల్ల న్మాయప్పియై యా, రాజానన యేడ్చె వెక్కుచు, దృంగ! తా! శుచ్చటల్ చెక్కులన్. బారం గోకిలకాకలీస్వరసుధా! సారం బసారంబుగన్!

—శకుంతలాపరిణయము. 2 ఆ. 213 ప.

32. చెల్లపిళ్ల నరసకవి:— కా! వేణీవేష్టితకంఠయై తంశభా! పీఘాత వైతస్య యై, ప్రాజాలంబిత బిల్వణస్పరణ యై! ప్రాణంపుటె లైతి యా పీజాలాపిని యేడ్చె నిర్జరవ ధూ! విస్యస్తాస్తాబ్జ కళ్యాణీరాగవిపంచికా! శ్రుతి నోయా! రంబా సుతారంబుగన్!—యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము. 6 ఆ.

33. మాచిమంచి తిమ్మకవి సార్వభౌముడు:— తే! వ్రీడవరి యేడ్చె నెలుంగెత్తి! చెక్కిచెక్కి! యశుపూరంబు కుచగిరు! లంటి పాఱఁ! గిన్నరీపాణిపంకజాం! కిత్తమవర్ణ! వల్లకిరావసదృశభా! స్వర్ణశ్రమున!

—రసికజనమనోభిరామము. 4 ఆ. 183 ప.

34. శంకరకవి:— ఈపద్యము పూర్వపద్యములవలె గాక, పుత్రిమరణమునకై చంద్రమతి విలపించు సందర్భమున రచింపఁబడినది.

ఉ! పంచమనాదయుక్తిఁ బికభామిని మాయతె జంగు దోచ నా! చంచలశేత్ర హస్తజల! జంబులు మోమునఁ జేర్చి యేడ్చె నే! త్రాంచల బాష్పవిందుని వహంబులఁ దోఁగు మరోజకుంభముల్! మందునఁ దోఁగు పద్మముకుళంబుల తోడుతఁ జెల్చి నేయఁగన్!

—హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము 5 ఆ. 69 ప.

భారతి

న చిత్రమానవత్రిక

ప్రతివాంద్రమాసాదిని ప్రచురింపఁబడును
నచిత్రమాసపత్రిక ప్రతివందీకయందును 3, 4

రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు కలిగియుండును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధన వత్సరము	"	3	0	0
విడిపత్రిక	"	0	10	0

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0-10-0

ప్రాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప జాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహా యించుకొని తక్కినసొమ్ముమాత్రము పంపవచ్చును.

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూపు ప్రకారము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలు చార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ మఱి యార్దరు పంపిన శుభార్ప తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ము మారు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

మే నే జ రు, భారతి.
తపాలవెట్టె నెంబరు 212 చుద్రాడు.

గాంధీమహాత్ముని ఉపవాసదీక్ష



[వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు]

శా. అయ్యయ్యా! యిది యేమి కర్మము మహాత్మా! ధర్మనిరూపకుల్
కొయ్యల్ కొండలు చేయుదుండగముల్ గూలార్పగా నిత్యతీ
ముయ్యోనా భుజపానముండెద రటేమో! డెంద మాందోళితం
బయ్యో, మీమది నేమి దోచెనె! భవిష్యం బింక నెట్లున్నదో!

శా. పాపము శాంత మయ్యెదమ! పాపము! గాంధీమహాత్ముడ డట్టు కు
ట్టుపిరివాడు పన్నుపడి యుండగ దుండగముల్ పొనర్చుదు
ప్రేమపుణ్యపు చెల్లెడు నెకో! శరమాత్ముడు లేవోకో! జగం
బాపద లంది కుంది యడగారుట కాతడు కాతెల్లెడో!

శా. సర్వాధీశ్వర! సర్వకారణ! విభూ! సర్వజ్ఞ! చేర్వయ్య మీ
నిర్వాహంబున కిప్పుడే యదను; గాంధీస్వామి నిష్కంతుతో
దుర్వారం బగునట్టి తీవ్రతపమంబుం గూరుచున్నాడీదో
యిరై యొక్కదినంబు; తెల్లరకు మీర్ హృద్విధి వల్లెకో!

ఉ. మానుషయత్న ముత్త; దీక్ష మార్గ మొకండె యటంచు నెంచి స
త్సానిధి. సత్తపోనిధి, సుదర్శనమూర్తి, యుపాస్తి గైకొనెన్
దీక్ష బరాత్మరుం డగుచుండెది గజేంద్రున కిచ్చినట్టు గా
మానవకోటి కెల్ల బరమం బగుమోక్ష మొసంగుగావుతన్.

* * * * *

[శ్రీయుత వెదురు మూడి శేషసిరిరావుగారు]

సీ. అతులజితేంద్రియ డమలభక్తియుతుండు, సత్యరతుండు సత్యధనుడు!
గాంధీమహాత్ము డఖండక్షేపహించి, శరమేశ్వరధ్యానశరత బూనె!
రక్కను ల్సార్వభౌమత్యంబుతోదొల్లి, తప మొనర్చిననె యెంతయునుభీతి!
తాపంబు సైరింప దరము గాదని సురల్, హరిహరులకు మ్రొక్కి యడలలేదె!
ఁట్టిచో సుల్లికు డైనమహాత్ముడు, లోకహితార్థంబు భీరముగ!
నిరశననత మూని పరతపమొనరింప, భూతిము ల్పొందిని బొందకున్నె!
పదునాల్గుభువనముల్ పాహి పాహి యటంచు, ప్రార్థింపకుండునే శరపపురుషు!
కరుణాపయోనిధి సరసిజాతుడు శౌరి, శరణాగతార్తిసంహరణకీలి!
తాపసమందారు డాపదలను బాప, కంకణ మూనిన కారుణికుడు!
భక్తుల నెఱిగొంగుబంగార మాశ్రిత, రక్షకుం డరయ శ్రీరామవిభుడు!
సకలభూత ప్రాణసంరక్షకుడు హరి, వీక్షింపడే కల్యాక్షేపణముల!
సాత్వికశాంతి విశాలభారతభూమి, యానందమున నాట్య మాడకున్నె!
గీ. అంతరింపవె మతకలహంబులెల్ల, ప్రబలకుండునె సోదరభావ మవని
కలుగు సన్మంగళంబు నిక్కంబు మనకు, మనమహాత్మునిఘనతపోమహిమవలన.

ఓం శాంతి శాంతి శాంతి.

మహాత్ముని మహాపాపవాసదీక్ష

మూడవ రోజు

శ్రద్ధానందస్వామి శుద్ధి సంఘటన ప్రచారమును నిలుపుట

లాలాజీ మహాత్ముని కడ కేగెను

ఉపవాసము వలన ప్రమాదము కలుగునా?

దేశబంధుదాసు గారు తంజివార్ నంపిరి.

శ్రద్ధానందస్వామి

మహాత్మునితో సంభాషణ

18 వ తేదీని శ్రద్ధానందస్వామి మహాత్ముని సందర్శించి సంభాషించెను. ప్రస్తుతము శుద్ధిసంఘటన ప్రచారమును నిలుపవచ్చును.

నాయకుల ప్రయత్నము

మహాత్ముని కారాగృహ ప్రవేశదిన మగుటచే భారతీయులకిప్పుడు రాజకీయముగ చిరస్మరణీయమైన 18 వ తేదీ ఉదయముననే ఉపవాసనియమమును ప్రారంభించుటకు మహాత్ముడు కృతనిశ్చయుడయ్యెను. హాకిం అజ్ఞులుభాను, డాక్టరు అన్నాసీ, మాలానా మహమ్మదాలి, మాలానాహజరతు మోహనీ, గార్లు మున్నగువారు మహాత్మునితో నైదుగంటల సేపు సంభాషించి ఉపవాసమును ప్రారంభింపవలదని చాలదూరము వేరుకొనినను మహాత్ముడు వినలేదు.

నాయకుల తంజివార్లు

ఇప్పుడు మృతినొందుట మహాపాపము. మృతి నొందదగిననయము మింకను రాలేదు. గాన ఉపవాస ప్రారంభమును వదలివేయుడు. అని శ్రీమూర్తి. సి. రాజగోపాలాచారిగారు తంజివార్ నంపిరి.

లాలా లజపతిరాయి, పోలకు, మాలానా పోకతాలి, సేతుజమునాలాలు బజాజుగార్లు 19 వ తేదీ సాయంత్రం ఢిల్లీ చేరిరి.

దేశబంధుదాసుగారు చాలా ఆందోళనమును తెలుపుచు తంజివార్ నంపిరి. త్వరలో ఢిల్లీకి వెళ్లదలచిరి.

ఆంధ్రానుగారు కేపు 21 వ తేదీని, పాలు రిఫర్డుగారు 22వ తేదీని ఢిల్లీ చేరెదరు.

దేశబంధు దాసుగారును స్వరాజ్యవక్తము వారును 22 వ తేదీ ఉదయమునకుగాని 23 వ తేదీ కిగాని ఢిల్లీలో నుందురు.

నాయకుల సభ

23 వ తేదీని నాయకుల సభ ఢిల్లీలో ప్రారంభమగును. ఆ సభలో సర్వమతసామరస్యమును నెలకొల్పుటనుగూర్చి చర్చింపబడును. సభ మూడు దినములు జరుగవచ్చును. అంతకంటె హెచ్చురోజులు పట్టినను నట్టవచ్చును. 200 మంది నాయకులకు తంజివార్లు పంపబడెను.

రెండవరోజు

నిన్న రెండవ ఉపవాసదినమైనను మహాత్ముడు మామూలుగా వచ్చినవారితో సంభాషించుచునే యుండెను. అలసట నీరసము కనబడలేదు. సాయంకాలము ప్రతిదినమును బండిలో పికారు వెళ్లుచునే యున్నాడు.

“మామూలుగా ఎంగుయిండియా, నవజీవను పత్రికల వ్యాసములను వ్రాయు మున్నగు నిత్య

కృత్యమును చేయుచునే యుండును. మూడవ వారమున నెకవేళ స్వయముగ వ్రాయుటకు శక్తి యుండదేమో అనుసంశయము కలుగుచున్నది.” అని మహాత్ముడు నిన్న నడివెను. చాలమందితో సంభాషించెను.

వైకం సత్యాగ్రహమునుగూర్చి జార్జి జోసెఫు ఫణికరు, మాధవనుగార్లు నిన్న విన్నవించగా మహాత్ముడు సావధానముగా నాలకించెను. 21 రోజులు నిండినపిమ్మట తాను స్వయముగా వైకం సత్యాగ్రహమును నడిపించెదనని తెలిపెను. మహాత్ముడు చాల ఉల్లాసముగానే యుండెను.

మధ్యాహ్నము 2 గంటల వరకును ఎవ్వరిని మహాత్ముని దర్శనార్థము రానియగూడదని నిన్న నిశ్చయింపబడెను.

సమయమునకు లాలాజీవచ్చుట గొప్పమేలు. మతకలహముల నడంచు విషయమున లాలాజీ మహాత్మునకు కుడిభుజముగా నుండగలడు. మహాత్మునిజీవిత మమూల్యము. అతడు ఉపవాసనియమమును వదలుట త్యక్తసరము. నాయకు లందఱును మనఃపూర్వకముగ బాసచేయవలె దేశీయులందఱును దీక్షితులు కావలెను. మతవిరోధములను పెంచుటకు కారకులగువారికి పశ్చాత్తాపము కలుగవలెను. అట్టి నిదర్శనముల నగవరచి మహాత్ముని ప్రార్థించినచో నతడు దీక్షను వదలివేయవచ్చును.

నిన్న ఉదయమున వెలువడిన పత్రికలన్నియును మహాత్ముని ఉపవాసదీక్షనుగూర్చి విచారమును వెల్లడించుచు ప్రధానవ్యాసములను ప్రకటించెను.

స్టేట్సుమను పత్రిక

గాంధీగారు తపమును ప్రారంభించిరి 21 రోజులు ఆహారమును వర్జితురట. ఈవార్త చాలభీతిని కలిగించుచున్నది. “భగవంతునే పదభ్రష్టు నొనరించిరా? మరల నాదేవదేవుని మన హృదయపిఠములందు ప్రతిష్ఠింపవలెను” అని మహాత్ముడు చేసిన సంతాపకరమగు విజ్ఞప్తి ఆయనకు కలిగిన తీవ్రత మమగు హృదయవ్యధను వెల్లడించు చున్నది. ఇప్పుడైన దేశీయులు గాఢభక్తిని వెల్లడి తురుగాక” అని స్టేట్సుమను పత్రిక వ్రాసెను.

* * * * *

పంజాబు మహమ్మదీయపత్రికలు

20 వ తేదీ మొదలు వారమురోజులవరకును మతకలహములనుగూర్చి ప్రధానవ్యాసములను వ్రాయకుండుటకు లాహూరులోని జమీందారు, సేయాసతు, ముస్లిం టోలుకు పత్రికల వారు నిశ్చయించిరి. అవృతసలో టాంజిముపత్రికగూడ నీపద్ధతినే అవలంబింపవలెనని ఏరాపత్రికాధిపతికి గూడ తంజివార్ నంపిరి. ఇటుల మహమ్మదీయపత్రికలు విరమించిననుగూడ హిందూపత్రికలు ప్రతికూలవ్యాసములను ప్రకటించుచున్నచో మహాత్ముడు కేదైన నాపద తటస్థించినచో అందులకు ప్రతికూలపక్షమువారే బాధ్యులగుదురని మహమ్మదీయులు తెలిచి అప్రకారము మహాత్ముడు తంజివార్ నంపిరి.

“మీరు పంపిన తంజివార్ ఆంధ్రస్వము గా చేరినది. 2 వ తేదీని జరుగు సభకు నేనందుకొనవలసివచ్చును చింతించు న్నాను. మహాత్ముడు ఉపవాసదీక్ష మునుటచే చాల మనస్తాపము కలిగినది. శుద్ధివిధానమును రెండుమతములవారును విరమింపవలెను. అల్లరుల నడచుటకు దీక్షబూనిన యువకులను హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను సమకూర్చి జతలుగా ఏర్పరపవలెను. స్థానిక నాయకులు దీక్షబూనినగాని యితరులేమిచేసినను లాభముండదు” అని శ్రీమూర్తి శ్రీనివాసయ్యగారు నేడునాక్షిండ్ మున్నగు నాయకుల ఆహ్వానమునకు ప్రత్యుత్తరముగా తంజివార్ నంపిరి. (అ.ప్రె.)

గాంధీమహాత్ముడు ఉపవాస వ్రతము

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంజివార్)

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—పూర్వముకంటె ఇప్పుడే మహాత్ముడు గాంధీగారి విషయము ఆయన అనుచరులకును ప్రతి పక్షులకును చిక్కుగవచ్చును. ఒకవారము క్రిందటనే దాసు పక్షమువారితో తగవులాడుట మానుకొనిరి. ఒక వివేకవస్త్ర బహిష్కరణమును దప్ప ఇతర ఆసహాయాధ్యక్షులు కార్యక్రమము నాపుడేసిరి. తనశిష్యులుగూడ ఖద్దరునందు వికృతము నాంచవలెనని. సంపూర్ణ భారత వికృతాదర్శముల పట్ల వికృతముతో నుండవలెనని. తానుగారును ఆయన మిత్రులును. జాతీయ చుహాసభలో పని చేయుటకు నేర్పరు సాత్త తంత్రము నిచ్చిరి. దీనినిజూడ రాచకీయ స్వరాజ్యవాదులకు గాంధీగారు ఎట్టిమరతులును లేకనే లాంగ్విలియరని తోచుచున్నది. కాని ఇప్పుడు బాధ్యతగల సంఘమువారు గాంధీగారిని జాతీయ మహాసభాధ్యక్షుపదవికి ఎన్నుకొనిరి. భారత గాంధీగారిజీవల మొన్ననే భారతజేతము కంటకును స్వపరిపాలనమును సాధించుటకు అన్ని పక్షముల వారును సంఘీభావముతో పనిచేయవలెనను కార్యక్రమమును ప్రకటించిరి. ఇదేగమక గాంధీగారిని చెజునానుండి విడుచు సమయమున జరిగినచో ఎవరును నమ్మియుండెడి వారుగారు. నమ్మియుట ఓకలెకయుండెడిది. ఇదంతయు లెసంటు కాన్ఫ్రెస్ గారు ఇంగ్లాండుకుఁబోయి జెప్పినపంగతులకే గాంధీగారుమారిరి. అంతకంటె తేరుగారు. తుదకు గాంధీగారు కాసనసభల ప్రవేశమునకు అంగీకరించుట తటస్థించును.

చీనావార్తలు

ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంజివార్

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—పికింగువార్ లిట్టు, తెలుగు చున్నవి. చాంగ్ నిలిస్ గారి నైవ్యములవిమానశిక్షి నిన్నటి యుదయమున చిటావాంగ్లోలో అంగరుడిగిన రెండు విదేశీవాకల మీద బాంబులను వేసెను. నాకలకు నష్టముగలుగలేదు.

లూసేనాని చెకియంగు నైవ్యమును తేరుకొనుటకు బ్రహ్మప్రయత్నములను జేయుచున్నాడు. హంగ్కూ లాహో పంక్షిదగ్గర కైర్లముగ నిలబడెదననెను. ఈరెండు ప్రదేశములందును నిన్నటిదినము గొప్పపోరాటము జరిగెను.

యస్. యస్. కట్టిజ్జయను స్త్రీమరు మూడు అక్టోబరు 18 తేదీ ఆప్రాంతమునాటికి కలకత్తాను చేరవలసియున్నది. ఇదివరలో తెలియజేయబడిన ప్రకారము శైమికా, బ్రిటీషు గయానానుండి వచ్చుచున్న వారేగాక ఆయాడమీద నూరినం నుండివచ్చుచున్న 38 మంది నలసపోయిన భారతీయులు కూడ కలరు. అ. ప్రె.

ఆగ్రాజిల్లాలో వరదలు

30 గ్రామములు నాశనమైనవి

ఆగ్రా, సెప్టెంబరు, 19:—వరదలవలన ఆగ్రాజిల్లాలో 30 గ్రామములకుపైగా నష్టము తగిలినదనియు, కనీసము 30 గ్రామములు నాశనమైనవనియు కల్క్తరు తెలియ జేయుచున్నాడు.

ఈజిప్టులో పురాతనవస్తు

పరిశోధనము

ఈజిప్టులో పురాతనవస్తుపరిశోధన సంకర్షమున రెండు సమాధులుగల గోరియొకటి కన్పించెను. ఈజిప్టు నేలిన మూడవ మంజిలదని తెలియుచున్నది. కాని ఈజిప్టు శిల్పపనివరగని పింజుడు.

గాంధీగారి ఉపవాసము

మహాత్మాజీయల బహిరంగసభ

బహిరంగసభను సమావేశపరచుటకు బహుశానిన ఆబ్దులు లతీఫుల్లాహ్, ఆబ్దులు హమీదుల్లా, ఎస్. ఎ. షాఫీ మహాత్మాజీగారి టెంటు వాయించున్నారు:-

గాంధీగారు ఎన్నడు లేనట్టి యిట్టి ఉపవాసదీక్షకు బహుశానిన మహారాష్ట్ర విని మదరాసులోని మహాత్మాజీ యులు విస్తయము చేసిరి. ఇస్లాము మతమునకు గొప్ప స్నేహితుడును, మాతృభూమి స్వాతంత్ర్యము కొరకు ఎక్కువగ పాటుబడునట్టి మహానాయకుని దీనివలన ఏమి ప్రమాదము కలుగునోయని శంకించుచున్నారు. కావున గాంధీగారిని యీ ఉపవాసదీక్ష మానుకొనమని గోరుటకును, ఉత్తరహిందూస్థానమునందు హిందూమహాత్మాజీయల లిరువురును తమ తగవులమాని ఐక్యముతో మెలగుచునాయకుని గోల్కొప్పనట్టి ప్రమాదము తొలగించవలెనని నాయకులను గోరుటకును, తిరువళ్ళీ జేసముద్రతీరమున తిలక్ పూటునందు సోమవారము సాయంత్రము 5.30 గంటలకు మదరాసులోని మహాత్మాజీయల టెంటు ఒక బహిరంగసభ వాయిదాటుకు నిశ్చయించడమైనది.

గాంధీజీ వార్తనపుట

ఆబ్దులు లతీఫుల్లాహ్, హమీదుల్లా, ఎస్. ఎ. షాఫీ మహాత్మాజీగారి గురువారమునాడు గాంధీగారికి వార్తనంపిరి:-

“ఉపవాసదీక్ష మానుకొనమని మదరాసు మహాత్మాజీ యులు వేడుకొనుచున్నారు. భారతమాతను ఉపద్రవమునందు రక్షించెదమగాక. మహాత్మాజీయ బహిరంగసభ గావించబడుచున్నది. వివరములు మున్ముందు తెలియజేయబడును.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు

“మీ ఉపవాసవార్త విని అందఱును దుఃఖిని మగ్నులైరి. భయముంచి ఉపవాసదీక్షను మానీగోరవను” అని నేడు [20 వ తేదీ] చెన్నపురినుండి శ్రీనివాసయ్యంగారు మహాత్మాజీనకు తంతివార్తనంపిరి.

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు నేడురాత్రి నెలము ముండి ఢిల్లీకి బయలుదేరెదరు.

ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు

“ఈ నెల 28 వ తేదీని ద్రవిడరాష్ట్రమునందంతటను బహిరంగసభలను జరిపి మత సహన సోదర భావములను కలిగించుటకు మహాత్మాజీ ప్రాణమును కాపాడుటకు సర్వేత్సరుని ప్రార్థింపవలెను. అన్నియతమునారును తోడ్పడవలెను.” అని ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు తంతివార్తనంపిరి.

నాయకరుగారి అరెస్టు

రామస్వామి నాయకరుగారిని మరల రాజద్రోహమునకు అరెస్టు చేసేనందుకు సానుభూతిని తెలుపుచు గోవిందచవారసుగారు ఈకోడులోనున్న నాయకరు సతిగానికి తంతివార్తనంపిరి.

14 వ తేదీని చైకంట్ల సత్యాగ్రహిణి ఉద్యోగిని ప్రభుత్వముచేగా సోమరి పిల్లకాయలు కొందరు వారిపై రాళ్లను యిసుకను వేలిరి. నాయకుడు కంకరను నాయకురికిని యింకొక మంట్రీకును చెప్పులు తగిలెను.

కృష్ణస్వామి సతిగాని దేవాలయములోనికి వెళ్లబోగా సుక నిరోధించిరి. పిమ్మట మరల రానిచ్చిరి. అరెస్టుచేసి 30 రూపాయలు విరాళము వచ్చినది.

(ఆ. ప్రె.)

వేంబీ ప్రదర్శనము

వచ్చేసంవత్సరముగూడ సాగును

లండన్, సెప్టెంబరు 19:-వేంబీ ప్రదర్శనము వచ్చే సంవత్సరముగూడ జరుగుటకు ఆస్ట్రేలియా అంగీకరించెనని తెలియచున్నది. కాన వచ్చేసంవత్సరము గూడ ప్రదర్శనము జరుగనట్టి అధిక ప్రదర్శనదారులందఱు 1926 లోగూడ ప్రదర్శనకు దుమ్ముతైయింపబడుట.

స్టేటుకౌన్సిలు

అసెంబ్లీలో అంగీకరింపబడిన 3 అధికార చట్టములును 1 అసాధికార చట్టమును విచారింపబడెను

నీతిచట్టముపై కొంత చర్చ జరిగెను గాని 3 అధికారచట్టములును అంగీకరింపబడెను

సర్. ఆర్థర్ ప్రూముగారి అసాధికారచట్టమును జాయింటు కమిటీయెదుట నుంచుటకు అంగీకరింపబడెను.

స్టేటుకౌన్సిలు తిరిగి సోమవారమునాడు జరుగును.

సిడ్నీ, సెప్టెంబరు 19:-నేడు స్టేటు కౌన్సిలు 2 గంటల సేపు కూర్చున్నప్పుడు భారతశాసనసభలో అంగీకరింపబడిన 3 అధికారచట్టములును, సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారి అసాధికారచట్టమును విచారింపబడెను. పోస్ట్ ఆఫీసు శాసనసభలో చట్టమును గాని యింపిరియలు బాంకి శాసనసభలో చట్టమునుగాని అంగీకరించు నపుడు కౌన్సిలులో యెట్టి యాక్షేపణలును రాలేదు. పారిశ్రామిక కార్యదర్శి లేగారును ఆధికారదర్శి మెక్ కాటర్నె గారును వీటిని గురించి స్పష్టముగా విశదీకరించి చెప్పిరి. ఇంపీరియలు బ్యాంకు శాసనసభలో చట్టమును సర్ డిన్ షావాచాగాడు బాగుగ నామోదించి అది వర్తకసంఘములలో నమ్మకమును పురికొల్పునని చెప్పిరి.

నీతి చట్టము

అయినను, క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డును పీసలు కోడ్డును సవరణ జేయుచట్టము విషయమై కొంతచర్చ జరిగెను. దీనినే నీతిచట్టమును పేరుతో భారత శాసనసభ వారంగీకరించిరి. దీనిని విచారింపవలసినదని చెప్పచు శ్రీరారుగారు ప్రజాభిప్రాయముయొక్క బలవంతమువలనను ఎచ్చటనో కొన్నిచోట్లనున్న అలవాటుల చొప్పునను యిది ప్రవేశపెట్టబడెనని చెప్పిరి. ఆ చట్టములోనున్న రెండవ సంఖ్యాపక్షాజులోని కొంతభాగమును తొలగింపవలసినదని సర్ దేవప్రసాదు గారి సవరణ నుపపాదించిరి. ఈచట్టము ప్రకారము వ్యభిచారదోషము, వివాహబంధములు లేని యరువురికి గలుగు ద్వితీయ సంయోగమునకు చెందుచున్నదనియు దీనినిండి కేవలము వివాహములుగాక పోయినను ఆయాసంఘములలో నుండు ఆచారములవలన ఆనమాయితగాగురింపబడుచున్న కలయికలనుచేర్చరాదనియు దేవప్రసాదుగారు కోరిరి. సర్జిక్, కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు మలకారులో ప్రబలియున్న “సంబంధము” నిజముగా వివాహము కాకపోయినను హిందూదేశములో యితరచోట్ల వివాహమెంత పవిత్రమైనదో అదియును అంతపవిత్రమైనదని చెప్పిరి.

సర్ సరసింహాశర్మగారు దానిని సవిస్తరముగా తెలియజేయవలసిన యావశ్యకతను గూర్చి విపులముగా చెప్పి, మలకారులోని ప్రజలు హిందూదేశములోని యితర భాగముల వారికంటె యితర దేశములకంటెను గూడ నాగకకత జెందిన వారని చెప్పిరి. సర్ దేవప్రసాదుగారు తెచ్చినసవరణకు యింకను అభ్యంతరములు చెప్పబడెను. సర్ మహమ్మదు షాఫీ గారుగూడ చట్టములోనున్న దానిని సవిస్తరముగా తెలియజేయవలసిన ఆవశ్యకతను గూర్చి చెప్పిరి శ్రీరారుగారు క్లుప్తముగా జవాబు చెప్పిరి. సర్. దేవప్రసాదు గారి సవరణకు 80 ఓట్లు ప్రతిపూలముగా వచ్చి యోడిపోయెను. 4 ఓట్లును త్రము అనుకులముగావచ్చెను. తక్కి వారు తటస్థముగా నూరకుండిరి.

క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డులో 52 సెక్షనులో నున్న 14 ఏండ్లకు చట్టము ప్రకారము 16 యేండ్లు చేయుటకు. దానిని 18 యేండ్లుగా మార్చవలెనని ప్రతిపూలించి సర్ దేవప్రసాదు మరెయిక సారి యోడిపోయెను.

పిమ్మట నీతిచట్టము భారత శాసనసభలో అంగీకరింపబడిన ప్రకారమే అంగీకరింపబడెను.

1865 సంవత్సరపు భారతీయ వారసత్వపు శాసనము

27 సెక్షనుయొక్క సవరణ

మరణశాసనములేకుండ భార్యగాని భర్తగాని చనిపోయినప్పుడు, పిల్లలు లేకపోయినవత్తముందు మిగిలియున్న భర్తకుగాని భార్యకుగాని కష్టములు కలుగకుండ మరింత సమపాయమును కలిగిండుటకై 1865 సంవత్సరపు భారతీయ వారసత్వపు శాసనములోని 27 సెక్షనును సవరణజేయుటకు సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారి రొకచట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. తనచట్టమును గురించి చెప్పనప్పుడు సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారు తనచట్టము యాదేశముతోనున్న యూరపియనులకును ఆంగ్లో యిండియనులకుమాత్రమే చెందునని చెప్పిరి. 1865 సంవత్సరములో భారతీయవారసత్వపుశాసనము చేయబడినప్పుడు, యంగ్లీషు లా ప్రకారము, భర్త మరణశాసనము లేకుండ చనిపోయినయెడల,

పిల్లలు లేక వంశము షా లేనట్లే ననుండిన వత్తముందు విధవ రాల్చిన భార్య, ఆ స్త్రీలో సగపాలు తీసికొనుచుండెను. ఇదియే 1865 సం॥ వారసత్వపు శాసనముయొక్క 27 సెక్షనులోనున్న నిబంధన. 1880 లో మరణశాసనములు లేకుండ చనిపోయినవారికొరకు చేయబడిన శాసనము ప్రకారము లామార్చబడి ఆ స్త్రీయొక్క ట్రము 500 పౌనుల విలువనుమించక వారసులెవ్వరను లేకున్నయెడల ఆ స్త్రీయంతయు భార్యకే చెందుచుండెను. మరియు నొకవేళ ఆ స్త్రీయొక్క విలువ 500 పౌనులకు మించియున్నను, మరణశాసనముగాని వారసులుగాని లేనియెడల 500 పౌనుల వరకు ఆమెకు హక్కుండునట్లు చేయుట ఆ స్త్రీయంతయు విధవరాల్చయొక్క స్వాధీనమే చేయుచుండెను. వారసత్వపు ‘లా’ను యేకముఖము చేయు యాచట్టము సంబంధమున యింగ్లాండులోనున్న ‘లా’కును యిండియాలోనున్న ‘లా’ కును గల వ్యత్యాసము సభవారిపైపై శాకర్షించెను. బెంగాలు వర్తక సంఘము వారును, బెంగాలు ప్రభుత్వపు సాలిసిటరును అడ్మినిస్ట్రేటరు జెనరలును సవరణ చేయవలెనని తలచించిరి. ప్రస్తుతచట్టము ఎక్కువ విశాలమైన యంగ్లీషు ‘లా’ ననుసరించుచున్నది. 48 సెక్షనులో మరణశాసనములేకుండ భార్య చనిపోయి భర్త మిగిలినయెడల, ఆమెకు తనసాక్షుమీద యంతహక్కున్నచో ఆంతేహక్కు భర్తకును ఉన్నదని చెప్పబడియున్నది గావున యాచట్టము ప్రకారము భార్య చనిపోయినననుక భర్తకును అంతయే హక్కుగలదని మాత్రము చెప్పవలసియున్నది. ఫలితము యిండియన్ శాసనము ప్రకారమే జరుగుచున్నది గావున వ్యత్యాసము తీయనవసరము లేదని నూచింపబడెను.

మొదటిసారి చట్టమును చదువుటకు సభవారంగీకరించిన పిదప సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగారు, కౌన్సిలు అసెంబ్లీలో నుండి తీసికొనబడిన 12 గురు సభ్యులుగల ఒకజాయింటు కమిటీయెదుట నీచట్టము నుంచవలెనని యుపపాదించిరి. ఇదిగూడ అంగీకరింపబడెను. సభ సోమవారమునాటికి నిలిపివేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

అహమ్మదీయ అంజుమాన్

యిసాతీ యిస్లాంసభ

మాల్వీ నియామత్ ఉల్లా ఖాన్ గారిని రాలురువ్వి చంపుట - ఆఫ్ గనుప్రభుత్వమువారిది అక్రమ మను తీర్మానము నామోదించుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 18:-లాహోరులోనున్న అహమ్మదీయ అంజుమాన్ యిసాతీ యిస్లాంసభ్యులు నేడొకసాధారణసభ చేసిరి. డాక్టరు మిర్జాయాహూబు బేగ్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. అప్పుడు మాల్వీ నియామత్ ఉల్లా ఖాన్ అహమ్మదీగారిని ఆఫ్ గను ప్రభుత్వమువారు రాలురువ్విచంపుట కొరకునాలో చెప్పబడియున్న సమానమునకు పానుక్రియకును కేవలము విరుద్ధమని, ఒక తీర్మానము గావించిరి.

మరియు అహమ్మదీయోద్యమ స్థాపకుడు కీ॥ శే॥ మీజా అహమ్మదు తానెప్పుడును ప్రవక్తనని చెప్పకొనలేదనియు మహమ్మదుయొక్క ప్రవక్తత్వమును అతడు సంశయింపలేదనియు, అహమ్మదీలను కాఫరులని పిలువలేదనియు తీర్మానములను గావించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

ర్యాంగిలుద్వీపము

లో సోవియటు పతాకము పెగురచేయుటచే బ్రిటిషు రాజ్యాంగాధికారులు కలవరబడలేదు. ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికను సరికనుజేయుటకుమందు ఈద్వీపము రషియనుల కిచ్చివేయుటదని తెలియజేసిరి.

అంతర్జాతీయ ధీమంతుల సహకారము

సంఘము

ను ప్యారిసులో నెలకొల్పవలెనని ప్రణయిచారు కోర అది అంగీకరించబడెను. దీనినిమి త్రము ప్రణయిచారు సాలేనా 1,000,000 ప్యాంకుల నిచ్చెదరు.

ప్యాకిస్థాన్ పెట్టినచో అంతర్జాతీయ భావము పాపునని ఆస్ట్రేలియాపాప్రభుత్వం చార్లటన్ గా రాక్షేపింపి తటస్థదేశములో నుంచవలెననిరి. కాని ఆక్షేపణను గుర్తించిన ప్యాంకులలోనే యుంచుట ఒప్పకొనె.

ఎం గు యి ం డి యా వ త్రి క

మ హాత్మ ని వ్యా స ము లు

హిందువులకు ప్రకృతినహజమగు భీరుత్వమును వదిలించుటకు లో?

వైకంఠ త్యాగ్రహ గూఢాధ్యక్షము

పశుబల మనసరమా?

లేనిచో మతసామరస్యము కుదురదా?

“హిందువులగుడ ఆత్మరక్షణకైని వృద్ధినిొందించు కొనినసేగాని దౌర్జన్యవిధానము ననుసరించినసేగాని కాంతివిధానప్రాశస్త్యమును వారు ప్రహింపజాలరు” అని యొక మిత్రుడు వ్రాసిన లేఖలోని సూచనలను నిరసించుచు మహాత్ముడు 18 వ లేదీని వెలువడిన యంగ్లయిండియా-పత్రిక కివ్యాసమును వ్రాసెను.

“ఇది మన దేశమునకును మనజాతికిని చాల విషమదశ, ఇట్టిస్థితిలో నేను సామరస్యమును కలిగించవలెనని పెక్కువేలమంది నాపై దృష్టినిగడుపుట మరొకసంతాపకరముగానున్నది. ఖిలాఫతుఅందొళనమున నేను ముందునిలిచితిని. ప్రతిఫలమున కాసింపకుండ దానముచేయుడని నిర్భయముగను నిస్సంకోచముగను బోధించితిని. నావాదము నిర్దృష్టము.

“ఈసిద్ధాంతము ప్రస్తుతస్థితిలో పనికివచ్చునా? పుష్కలముగా కలవారుగదా ప్రతిఫలాక్షేపకేతుండ నీయగలుగుదురు. అట్టిచో హిందువులు ఇతరులదానముచేయుటకు హిందువుల కేమైననుదా?” అని విలేఖరివ్రాసెను.

ప్రకృతిభీరుత్వము

హిందువులలో నూటికి 90 మంది భీరువులను విషయమున నాకును విశేషికిని అభిప్రాయభేదములేదు. అట్టిభీరులను భీరులగా చేయుటకులే శరీరదార్జన్యమును వృద్ధినిొందింపవలెనా? ఆత్మకైని వృద్ధినిొందింపవలెనా? “బలహీనులకు ప్రపంచమున తావులేదు” అని విలేఖరి వ్రాసెను. ఇచ్చట శరీరబలమనియే ఆతనియభిప్రాయమని తలచెదను. అదియే యైనచో ఆదిపరయైన సిద్ధాంతముకాదు. మానవునికంటె వేయిరెట్లు బలముగలజంతువు లేనియో ప్రపంచమునందున్న మనవుడు జీవించుచునే యున్నాడు. బాహుబలసంపదగలజంతు లేనియో అంతరించి నవి. ఇప్పటికిని అంతరించుచునేయున్నవి. కాన ఆత్మకైనిలేని మనవులకు ప్రపంచమున తావులేదని చెప్పవలసియుండును.

కాంతిక్షుములు (దౌర్జన్యపరిత్యాగము) సర్వమతసామాన్యధర్మములు. కొన్ని మతములు వీనినిచాలాప్రబలముగను కొన్ని సామాన్యముగను విధించెను. అధికముగ దౌర్జన్యము కూడదని అన్ని మతములు నంగీకరించెను. భీరుత్వము కలిగి కాంతిమార్గము నవలంబించువలెనుగాని దౌర్జన్యహీనతను మరుగుపరుచుటకు కాంతిసాధనము సాకుగా నుండగూడదు. పామరజనలతో మనకిప్పుడు ప్రసక్తిలేదు. పామరులను ముకుత్రాటనడిపించుచున్న మనవిషయమే మనకిప్పుడు కావలసినది.

భీతివలన మన మేకార్యమునుచేయగూడదు

ద్యుంధ్యయ్యధమును నేను నిరసించునుగాని దానియందు కొంతవిశేషములేకపోలేదు. దానిని వెల్లడించుటకే నేనిప్పుడు పూనుకొంటిని. రక్తము ప్రవహించినసేగాని యొక మత్యము కలుగడను కిద్ధాంతము సిగ్గపడినపుడును, భీమబుడను పాక తాలీగారు నేనునుగూడ కాంతముగా బ్రతుకనవకాశము లేదని నిర్ధారణయైనపుడును నేనాతనితో పోరాడగోరెదను. నేనపుడతనినిపోరితమునకుఁగిలవలసివచ్చును. రోకళ్లవంటితనవ్రేళ్లకునన్నాతడవలెగాచుట్టవేసి నాశరీరమును భిన్నాభిన్నము చేయగలుగునని నేనెరుగుదునుగాని ఆనాటితో హిందూమతము స్వాతంత్ర్యమును బడయును. లేక ఆతడే నావలన నిహతుడగుట కొడవడినచో నాటితో మహామృదీయమతము స్వాతంత్ర్యమును బడయును. సామాన్యముగా మహామృదీయలందరును యాపెడుమూరత్వమువలన కలిగినపాతకమంతయు పీర్ కాముడగుసోదరుడు తనమృతివలన సంతరింపజేయగలుగును. అట్లుగాక రెండు మతములకును సంబంధించినపలు గాతులమాత్రమే పోరుసల్పముండుటచే నది చాలాపాపకరముగానున్నది. అట్టితత్త్వములపై నాధారపడినకాంతి చివరకు క్రోధకారణమేయగును.

దౌర్జన్యవంతులను చేయుటకుల?

హిందువులలోనున్న పిరికితనమును పోగొట్టవలె ననిన హిందువులలో ని వి ద్యా ధి కు లు ప లు గా కు ల తో పోరు సలుపవలెను. మనము దుష్టకర్తలు మున్నగు మోషములేని సాధనముల నుపయోగింపవచ్చును. నా అహింసావ్రత మందుల కభ్యంతరముగా నుండదు. అహింసలో విద్యాధికులమగు మనము మడియవలెను. అటుల జరిగినచో హిందువులకు మహామృదీయలకును గూడ దౌర్జన్యము కలుగును. తక్షణమే హిందువుల పిరికితనము తొలగును. ఇప్పుడున్నస్థితిలో రెండు మతములలోను విద్యాధికులు పోగొడబోతులకు దానాను దానులే యున్నారు. అనగానేమి? నైతికకక్షివిజృంభణమే. అంగదేశమున ప్రజలు నైతికకక్షిని తలపడి విజయమును బడసిరిగాన జీవింపగలుగుదున్నారు. కర్తవ్యప్రభువు మనకు చాల అపకారమును చేసెనుగాని నైతికాధికారము నడంచుటలో మాత్రము దీక్షబూని యుచితిమిగా పనిచేసెను. రోము నైతికతవశము కాగానే ఆరాజము అంతరించినది. మనమతమిప్పుడు తులరులసంరక్షణకు లోబడు దుగ్ధతి నూహించుకొనినంత మాత్రముననే నా ఆత్మ పరితపించుచున్నది. మన దేవాలయములను మనలకు మన అలవిడ్డలను కాపాడుటకు మనమెన్నడును దుండగింద్ర సహాయముపై నాధారపడగూడదు. మనకు శరీరబలము లేకపోయినను చలింపకుండ స్వస్థానమున నిలిచి పోరియో పోరకయో ప్రాణముల నర్పించుటయే కర్తవ్యము. కాంతిని సాపించుటలో నేటు జమునాలాలు బజాజుగారును వారి మిత్రులును ప్రాణముల నర్పించిన చో వారు కీర్తి కాయులగుదురు. నేనుగాని డాక్టరు మూంజీ గారు గాని యితరుల సహాయమును కోరకుండ దేవాలయమును కాపాడుటలో ప్రాణములను వదలగలిగినచో నది ఉత్తమమరణమే యగును. అదియే ఆత్మకు సంబంధించిన దౌర్జన్యము.

పాపభీతిలేని పత్రికలు

ఇంకను చేయదగిన సామాన్యకృత్యము లేన్నియోగలవు. నాగపూరుకొట్టాటల నిజకారణమును మనము తెలిసికొనవలసియున్నది. నాకును డాక్టరు మూంజీగారికిని లేఖలుజరుగుచున్నవి. ఢిల్లీకొట్టాటలకుగల మూలకారణమును తెలుపుటకు ఢిల్లీ నగరవాసులగు హిందువులను- మహామృదీయులను, నేను బ్రతిమాలుచున్నాను. ఒంటరిగాగాని యితరులతో గలసిగాని మాధ్యస్థ మొనరించెదనని నేను తెలిపితిని. వారింకను ప్రత్యుత్తరమియ్యలేదు. సరియగువృత్తాంతము తెలియుటలేదు. నేను పాక్షికచార్తలను నమ్ముజాలను. దోషమంతయును మహామృదీయులలోనే యున్నదని నేను నమ్ముజాలను. ప్రధమకారణము నాకు తెలియదుగాని పాపభీతిలేని పత్రికాధిపతులు (రెండుమతములలోను) కొందరు యిప్పటికిని అమానుషములవారికి దుష్కృత్యచేయుచు ఉద్రేకమును కలిగించుచున్నారని నేనెరుగుదును. వ్యక్తిసంభాషణలలో వీరివిషభోధన లపారముగా నున్నవనియు వారు విపరీతికల్పనలుచేసి అతిశయోక్తులనుకల్పించి ప్రజలను కోపపరచులుగా చేయుచున్నారనియుగూడ నేనెరుగుదును. దీనిరహస్యమును వెలిదీయువరకును నాకు కాంతి కలుగదు. నిజవృత్తాంతమును తెలిసికొనగలిగినగాని మహానర్థదాయకముగ నీమతకలహమును పూర్తిగా నిర్మూలించుటయు. నేను స్వరాజ్యపక్షమువారికి పూర్తిగా లొంగిపోవుటకుగల ముఖ్యకారణములలో నిదియొకటి” — మో. క. గాంధీ.

రవీంద్రనాథ టాగూరు

కలకత్తానుండి బయలు దేరినారు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు, 19:—కొలంబోనుండి స్వయింకు స్టీమరును తీసికొనవలెనని డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరు గారు కలకత్తా నుండి నేను బయలు దేరినను. అ. (ప్రె.)

వైకంఠ త్యాగ్రహము

దానిసాంకేతికము

“వైకంఠత్యాగ్రహమునందు ఘన మగు సాంకేతికము కలదు. దానినెల్లవారును సరిగా గ్రహించియుండలేదు. సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిన యంతయు గట్టిపట్టుదలను ఆత్మేధిక మగుత్వమునకలిగి మిక్కిలి కాంతిమార్గమున పనిచేయుచున్నారు. వాటిలో కొందరు సంఘబహిష్కారము (కులమువారు వెలికే యుట)నకుగూడ పాత్యులైరి. ఈవెలి అనగానేమో బొంబాయి రాష్ట్రమువారికిని పశ్చిమసముద్రప్రాంతమువారికిని సరిగా తెలియదు. ఈసత్యాగ్రహమున పనిచేయుచున్న వారి కుటుంబములలో వారిభాగమునకు వారికిగల హక్కుగూడ తొలగిపోవుచున్నది. ఈవలంబీరులు తానాలచేసినచో హక్కు నిలబడవచ్చునగాని వారుసత్యాగ్రహము నవలంబించినందున వ్యక్తులకుసంబంధించిన నష్టములకు వారు న్యాయస్థానములకు వెళ్లగూడదు. సంస్కరణముకొరకు కష్టముల ననుభవించుటకు వారు పూనుకొనిరి. కష్టములననుభవించుచుండియు సద్వర్తనమును వదలకుండుట వలననే వారు విజయులు కావలెను. వారి పరిశుద్ధవర్తనమును కష్టములను పాచ్చికొలది విజయము సమీపముగనుగాన తమృకులమువారు వెలివేసినను తమసాత్తుకు హరించినను వారేమియును చేయగూడదు. అట్టిస్థితిలోగూడ వారువిచారమును పొందకపోవుటయేగాక త మృట్లు బాధించుచున్న సంఘపులనుగూడ వారు నిర్మలముగా ప్రేమించవలెను.

ఈసంస్కర్తలు పాపకార్యములను చేయుచున్నారను నమ్మకమువలననే వారిబుద్ధిని మరలించుటకే పూర్వచారపరా యణు లిటుల సంస్కర్తలకు ఇడుమలనుకలుగజేయుచున్నారు. సత్యాగ్రహం లంఘనకు ప్రతికారముచేయక దైవప్రార్థనమువలన ను వి మ ల వ ర్త న ము వ ల న ను కష్ట ము ల కు పా లగుటవలనను విజయమును బడయగోరెదను. సత్యాగ్రహులూగ్రహమును వెల్లడించినచో ప్రత్యేకంగము కలుగును. ప్రత్యేకము శీఘ్రముగ లభింపదు. ఎన్నటికిని లభించుటలే కనబడును. అటులున్నను గూడ ప్రత్యేకంగము కలుగగూడదు. కొంత దౌర్జన్యముచూపిన కార్యము సఫలమగునట్లు కనబడునుగాని అట్టిభ్రమకు సత్యాగ్రహులు లొంగగూడదు.

ఇవియన్నియును సత్యాగ్రహప్రత్యేకర్యములు. సత్యాగ్రహముకంటె ఉత్తమసాధనము లేదని నే నిదివర కనేకసారులు వ్రాసియుంటిని. ఫలితము కలుగుట నిశ్చయము. ఆలస్యమునకు సహింప వలసి యుండును. వైకంఠో సత్యాగ్రహం లనుభవించుచున్నట్టి యిబ్బందుల సంగతి పెక్కుమందికి తెలియదు. వాటికుటుంబములవారును కులమువారునుగూడ వారికి చాలబాధలు కలిగించుచున్నారు. కాని క్రమముగా నివన్నియు తొలగిపోవునని నాకు గట్టినమ్మకము కలదు. గాన సత్యాగ్రహాలు కొంచెమైన చలింపకుండ నడుచుకొనవలెనని హెచ్చరించుచున్నాను.

మో. క. గాంధీ.

బ్రా కెట్టుదంపతులవిందు

గాంధీగారు ఉపవసించి యుండుటచే

మోతీలాల్ నెహ్రూ మొదలగు

స్వరాజ్యవాదులు రాలేదు

సింహ, సెప్టెంబరు 19:—సర్ బాబీర్ లడ్డీబాక్స్ అల్లాగూడకు వడ్డిమకొగార్లు స్టేటుకొన్నిలు ఆ సెంట్రీస్ట్యులకు నిన్న సాయంకాలమున విదొనర్పిరి. వీరుగాక ప్రసిద్ధిచెందిన స్త్రీ పురుషులుగూడ చాలమందివచ్చిరి. సర్ బాబీర్ బాక్సుగాని నివాసగృహమును “యా-రో-మ”యొద్దనున్న పచ్చిక బయలు మీద యేర్పాటు గావింపబడెను. సీఫోర్సుబ్యాండు కూడ నుండెను. విందు ప్రారంభింపబడక పూర్వము వర్షమువచ్చి ఏర్పాటులకు కొంతభంగము కలిగించెను. కాని వెంటనే ఆకాశము నిర్మలమయ్యెను. కొంతమంది స్వరాజ్యభావలకు కూడవచ్చిరి. కాని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూమొదలగు కొందరు స్వరాజ్యవాదులు గాంధీగారు ఉపవసించి యుండుటచే తామీ విందుకు రాజాలమని విచారించుచు వ్రాసిరి. ఫలాహారపుయోర్నాట్లు చక్కగా గావింపబడెను. సాయంకాలమును సంతోషముగా గడపిరి గంట లయినపిదప యెవరిండ్లకు వారు పోయిరి. అ. (ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

బలిదేవని (గుంటూరుజిల్లా)

(ఒకవిలేఖరి)

సత్రైవర్ణిలేటి వ్యాక్తి నేటరు డి.వి. పేరయ్యనాయుడు గారు డి 18.9.1924 తేదీన మా గ్రామములో శరీరాశోగ్య పీఠినిగూర్చించియున్నా, గృహములపరిశుభ్రతనుగూర్చించియున్నా, గ్రామకానిపై విమలమునుగూర్చించియున్నా వ్యాక్తి నేమకా చేయించుకొనుటవల్ల కలిగిన పౌఖ్యమునుగూర్చించి యున్నా మీటింగుచేసి పువవ్యాసములు యిచ్చినందున సదరుసభకు 200 మంది వచ్చి, వారుచెప్పిన పువవ్యాసములను చక్కగావిని మిక్కిలి ఆనందించినవారలయి యందువిషయమై (మా గ్రామములో ఒక శరీరాశోగ్యసభను యేర్పరుచుకొని సదరు సభకు మహారాజుగ్రామమునకు యిసిరెడ్డి యల్లమందారెడ్డిగారు ప్రసిద్ధులుగాను, మహారాజుగ్రామి రెడ్డి చెర్లపిచ్చిరాజుగారు 2 రెడ్డిచెర్ల వెంకటరామరాజుగారు 3 యిసిరెడ్డి రామలింగారెడ్డిగారు 4 పాడి వెంకటప్పగారు 5 చక్కా నారాయణశెట్టిగారు మొదలగు యేర్పడిరి. సదరు సభను వృద్ధియగునట్లు చేయ నుద్దేశ్యము యున్నాడు.

గుడివాడవారలు

గుణవతి ఉత్సవము

ఈ సంవత్సరము సూతనముగ నీయుత్సవములను లింగం నీతారామాంజనేయ చాదరిగారు కమ్మవారి సత్రమున స్థాపించి ప్రసిద్ధికెక్కిన గాయకులచే జంత్రిగాత్రపాటలచేతను, పారి కథలచేతను, ప్రజలను రంజింపజేసిరి. ప్రసిద్ధమార్దంగికులగు పాటూరి వీరరాఘవయ్య చాదరి కంజరిని వాయించిరి.

యూనియన్

యూనియన్ స్థితి సభ్యులలో వైమమ్యములుండుటచే బాగుపడునను నాశలేశమైనను లేదు. దీనికోక చిన్ని యుదాహరణము చెప్పెదను. పూర్వము లోకల్ ఫండువారి క్రింద నున్న సత్రము లిట్టివల యూనియన్ వారి సరముచేసిరి. అట్టి వానిలో మాయూరగల సత్రముకంటే, ఈసత్రము యూనియన్ క్రిందికివచ్చినది మొదలు దానిని మార్చివేట్టి క్రింద నుపయోగ పర్వ కొందరు మహానభావులు భగీరథ ప్రయత్నములు చేసిరి. కాని వారికోర్కె సఫలముకాలేదు. యూనియన్ వారి దిబండ్లదొడ్డి క్రింద యేర్పరుచుటచే బండ్లవాండ్లచటగల చెట్ల మొదట పొయ్యిపైటి వండుకొనుటలను పూర్వము కోసనీమవలె కొబ్బరి చెట్లలో కన్నులపండువుగానుండు సత్రముదొడ్డి ఆచెట్లన్నియు చచ్చిపోవుటచే చూచుట కసహ్యముగానున్నది. మరల నెప్పటి కైన నీసత్రము లోకల్ ఫండుక్రిందికి చెల్లిన బాగుపడునేమో.

దొంగలు

పెద్దపెద్ద అధికారులకును ఆఫీసరులకును స్థానమైన యీపురమున వెన్నెలరాత్రులనియు మీటి రాత్రులనియు భేదము లేకుండ దొంగతనములు స్థిరవాసమేర్పరుచుకొనినవి. నిత్యము కన్నములే. వేయి చెండువేలరూపాయల వస్తువులపా యినను కృతలేదు. ప్రక్కనున్న పల్లెటూరుల నివసించుచు జనులు హాయిగనిద్రించుచుండ ఉద్యోగులు గల యీపురమున కీయవృద్ధి యేలే!

జూదము

ఇచట వీధివీధికి జూదగాండ్ల సంఘములున్నవి. వేసకువేల పోవుచున్నవి. పిన్నలు పెద్ద లను విచక్షణ లేకుండ ఆడుచున్నారు. ఇందులన పెద్ద దొంగతనములేగాక చిన్నదొంగతనములు చాడితనము యొక్కపనుచున్నట్లు భావింపవలసి వచ్చుచున్నది.

నజ్జ్ మేజిస్ట్రేటు

జేపాకామేశం పంతులుగారు మాకు సజ్జ్ మేజిస్ట్రేటుగా వచ్చియున్నారు.

పంచాయతీకోర్టు

గవర్న మెంటువారు మొన్న నొక పంచాయతీకోర్టు నేర్పరచిరి. దీని మొదలుగ నెన్నుకొనుమాత్రు ప్రజలకిచ్చిరిగాని దీనియందుగల యధికారము గవర్న మెంటుదగుటచే కాలగెను సభ్యులు ప్రతినిధులుగా నిలువవచ్చునా నిలువరాదా యను సందేహముతో మానుకొన్నందున ఇది స్థాపింతురన్న ప్రయ

రము గ్రామములో యొక్కన కాసండుననున్న ఉండవనివారు సభ్యులుగ కాకుండుట తటస్థించినది.

కార్టర్లము

సిద్ధాంతమునుండి మాయూరు చదువుకొనుటకు వచ్చుచున్న యొక కమ్మవిద్యార్థిని ఆతనివద్దనున్న తీర్థ రూపాయలను వస్తువులను అపహరించుటకు యొక బాటసారి కర్రతో తలపైగొట్టి ఆతని చేతిపై తగిలి చర్మముపగిలి రక్తము కారుచుండ ఆచారినిబోవు గుడివాడ డి. పి. డబ్బ్యు. ఓవరుసీరుగారు బయి స్కిల్ పై పారిపోవు దొంగ బహువేంట్ల పరుగై కొందరు రైతులసాయముచే పట్టుకొని అధికారుల పరముజేసివారు. వాడిపుడు జెయిలులో నున్నాడు.

దొంగనోట్లు

దొంగనోట్లు సృష్టించినవారిని విచారించి మామేజిస్ట్రేటుగారు యీకేసును సెవ్ కోర్టుకు కమిటీజేసిరి.

నరసాపురం (స్వకీయవిలేఖరి)

తైలకోన్నత పాఠశాల

ఫిబ్రవరి 18:— ఈ పాఠశాల దావాలో మాసలు కోర్టువారి తీర్పుప్రకారము కవి:వనల్ గా నిర్ణయింపబడిన యర్రమిల్లి నారాయణమూర్తి బియ్యే బియ్యల్ గావల్ల చెండు కమిటీలు యేర్పరుపబడినవి. నారాయణమూర్తిగారు కమిషన్ వారంటును మొన్న సోమవారం రోజున కోర్టువారికి ఒప్పజెప్పి వేసిరి. కోర్టువారు మంగళవారం రోజున అందుపైని తగినఆర్డరును వేసిరి. నారాయణమూర్తిగారి పనిని చాలాకొనియాడిరి. మొట్టమొదట కమిషనరుగా నిర్ణయింపబడ్డ పి. పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సి గారు వారిపనిని పూర్తిచేయకయే కమిషన్ను ఒప్పజెప్పివేసిరి. ఇక కమిటీలవిషయమై పాఠశాలయొక్క మూలధనము నిమిత్తము చందాలువేసినవా రందరివద్దనుండి ధనము వసూలింప చేయబడలేదుగాన జనరల్ కమిటీలో ప్రస్తుతము పదునలుగురు మాత్రముండిరి. వీరిలోనుండి యీసారి యొగ్గిక్యాటివ్ కమిటీగా ప్రెసిడెంటు తెక్రటరీలతో కలిపి ఏడుగురుమాత్రముండుటకు నిశ్చయింపబడినది. అందులో తెక్రటరీగా పీడరున్న మొదటివాడిని అయిన రామవరపు వెంకట్రామయ్యగారు యేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి. ప్రెసిడెంటువిషయమై పూర్వపుప్రకారమే మదెవిన్యా డివిజల్ ఆఫీసరుగారే ఎకని ఫీజియోగా యుండురు. ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీలో నెన్నుకొనబడిన తతిమ్మా అయిదుగురున్న ఎవరనగా (1) పి. పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సి. (2) సి. వై సోమయాజులు (3) గ్రంధి వెంకటరెడ్డి (4) జంధ్యాల సుందరరామయ్య (5) శ్రీపాద రామమూర్తిగారయి యున్నారు. వీరందరుకూడా పీడర్లే.

ఒక అకాలమరణము

మాగ్రామములో గొప్పకుటుంబమునకు చెందినవారున్న గొప్ప భూస్వాములున్న బ్రాహ్మణులున్న అయిన చక్రావధానుల నీతారామయ్య ధనేజీగారు చెన్నపట్నం జనరల్ ఆసుపత్రిలో ముప్పదిలోమిదవయేటనే ఆకాలమృత్యువువారబడి రని వినుట కెంతయుచింతించున్నాను. వీరు మొదటినుండియు స్వదేశీయండు మిక్కిలి తిభిమానముగలవారు. ఎల్లప్పుడు ఖద్దరునే ధరించేవారు. ఖద్దరు తయారుచేసేకాలకు విరివిగా ధనపహాయమునుకూడా చేసిరి. కాంగ్రెసు ప్యాపారములయందు కూడా అభిమానులు. ఉదారస్వభావులు. దానధర్మములయందు పేర్దొంచినవారు. వృద్ధురాలైన వారితల్లిగారిని యితరబంధువర్గమునకున్నా నాసానుభూతిని తెలియపరచుచున్నాను.

ఒడరేవు

మాఒడరేవువిషయమై వెనుకనొకసారి పి. పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సిగారు మదరాసుకాసనసభలో నరసాపురంరేవును బాగుచేసేయేర్పాటు గొర్న మెంటువారేదైన నాలోచించుచున్నారాయని ప్రశ్నింపగా అప్పట్లో లేదని గొర్న మెంటు ప్రత్యుత్తరమచ్చిరి గాని యిప్పుడు మారేవును గురించి యిట్టి ఆలోచన గొర్న మెంటువారికున్నదని వినుచున్నాను. ఈమధ్య చెన్నపట్నంప్రెసిడెన్సీపోర్టు ఆఫీసరుగారు కాకినాడవెళ్లిఆరేవును బాగుజేసేటావుమార్గమున్నదేమో విచారణజేయుటకు వెళ్లి నట్లున్న అచ్చట నిరాశ జెందినట్లున్న తిరిగి వచ్చేనెలలో యీ వైపుకి వచ్చి బందరు నరసాపురంరేవులను చూచుటకు నిశ్చయించుకొన్నట్లున్న విడిది. మొదటినుండియు కాకినాడరేవును బాగుచేయుటకు గాను లెక్కలేని ద్రవ్యమును గొర్న మెంటు ఖర్చుపెట్టిరి. ఆ ద్రవ్యముంతయు బూడిదతోపోసిన

వన్నీరువలె నిద్రుయోజన మయినట్లు స్పష్టపడుచున్నది. విశాఖపట్నంకాక అచ్చటనుండి చెన్నపట్నంకాగా నొకమంచి రేవును యేర్పాటుచేయుట విధి. మొదటినుండి ప్రోసిజేయబడినను మా నరసాపురం రేవు యిప్పుడు గొర్న మెంటు దృష్టిలో పడినదని వినుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాను.

మాతాలూకాబోర్డు

మాయూనియను బోర్డువారు యేకారణముచేతనో గాని గడ్డి బజారులో నొక ప్రోత్సాహకైట్టులెను కట్టుటకు నిశ్చయించి దాని నామోదించమని దానిని మాతాలూకాబోర్డున కంపిరి. ఈలోపల పదరుసంగతి ప్రజలకు తెలిసినది. అచ్చట మార్కెటును కట్టకూడదనిన్ని ఆఫీసులు ఉత్సవసందర్భములలోన యికా యితరఉపయోగములకు కావలెననిన్ని గ్రామములలో కోర్టు చాలా జేమకమ్మకులో యున్నవి గనుక మార్కెట్టును పెట్టబోవుదబ్బును రోడ్లమరమ్మతుకు జరూరుగా ఉపయోగము చేయవలెననిన్ని గనుక యూనియనుబోర్డువారి తీర్మానమును తాలూకాబోర్డువారు ఆమోదించకూడదనిన్ని ఆభ్యంతరములు మహాజరుపూర్వకము గానున్న పిట్టివనుల మూలముగా నున్న ప్రజలుపెట్టిరి. అవతలయూనియన్ బోర్డు ఇవతల ప్రజలు వీటి రెండింటిసందున మాతాలూకాబోర్డు ఇరుక్కుని మంచి యుక్తిగా దానినుండి తప్పించుకొనెను. గ్రామములోయున్న పెద్దమనుష్యుల యొక్కయున్న అనుభవశాలల యొక్కయున్న రెవిన్యూకాఖవారి యొక్కయున్న యికా ప్రజలయొక్కయు ఆభిప్రాయములు తీసుకొనుటకుగాను మా తాలూకాబోర్డువారు వారిలో నొక ఉపసంఘమును యేర్పాటుచేసిరి. ఈ ఉపసంఘపు రిపోర్టునుబట్టి ముందు తాలూకాబోర్డువారు తీర్మానించెదరు. ఈఆలోచన మంచి సమంజసముగా యున్నదని చెప్పుచున్నాను.

బ్రహ్మవిద్య

రావుసాపేటు గంగనపల్లి శంకరరావుగారు బి. యేం (రిటైర్డ్ ఆఫీస్యెంటు తెక్రటరీ ఆఫ్ డిబోర్డు ఆఫ్ రివిన్యూ) పూపురమందిరమువద్ద 2వ తేదీని బ్రహ్మవిద్యనుగూర్చి యుపన్యసిం చిరి. ఆనాడు వావిలాల శివావధానులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యమునువహించిరి. స్వృతులనుండిన్ని భగవద్గీతనుండిన్ని సహేతుకముగా శ్లోకములను చెప్పుచు ఉపన్యాసమును కడురమ్యముగా జేసెను. ఉపన్యాసానంతరము అచ్చొత్తించిన కాగితములను వారిలోనొకరు పంచిపెట్టిరి. ఆకాగితమువల్ల బ్రహ్మవిద్యయనగా తియాసఫీయని గ్రహించగలిగితిమి. కాని శంకరరావుగారు ఉపన్యాసములో వివాదాంశముల నెత్తుకొనలేదు గాన ఉపన్యాసమునుగూర్చి ప్రశ్నించవచ్చు నట్లును ఎవ్వరును ప్రశ్నల నడుగలేదు.

వివిధవిషయములు

మాకు వచ్చే అక్టోబరు మొదటి తేదీనుండి ఇంకొక సబు కోర్టువచ్చునని తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు బెజవాడలో ఆరు నెలలనుండి పనిచేయుచున్న అడివనల్ సబుకోర్ట్ యిచ్చటకు మార్చబడును. యీ మధ్య జిల్లాజడ్జిగారివద్దనుండి యీ సబు కోర్టును పెట్టుటకు జాగా చూడవలెనని తంజినచ్చినట్లు విన్నాను. పని అంతలో ముగియని యెడల యికా వైగా యుండును.

మా రేవునుగూర్చి వెనుక పెద్దిరాజు ఎమ్. ఎల్. సి. గారు కాసనసభలో ప్రశ్నిజేయగా దానివిషయమై గొర్న మెంటు వారు యేమిఆలోచన చేయుటలేదని బదులుచెప్పిరి. కాని యిప్పుడు మారేవును బాగుచేయుటనుగూర్చించి వారలోచన చేయుచున్నట్లు వినుచున్నాను. కొద్దికాలములో చెన్నపట్నంప్రెసిడెన్సీపోర్టు ఆఫీసరుగారు మా జిల్లా కలెక్టరుగారున్నా గోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారున్నా యీ మువ్వరుసమావేశమై బందరు నరసాపురం, కాకినాడ యీ మూడురేవులలో వేటిని అభివృద్ధి చేసినయెడల గొర్న మెంటువారికి తక్కువఖర్చున్ను ప్రజలకు ఎక్కువ పీలున్నా అగునో వాటిని అభివృద్ధిచేసే తలంపుగొర్న మెంటువారికున్నట్లు విన్నాను.

కృష్ణాజిల్లాను విభజనచేసి పడమటి గోదావరిజిల్లాను వచ్చేనెల మొదటి తేదీనుండి యేర్పాటుచేసెదననిన్ని యీజిల్లాకు పస్తుతము గుంటూరుజిల్లాకలెక్టరుగానున్న టారిపు.సి.యస్. గారిని కలెక్టరుగా నిర్ణయించినట్లున్న కలెక్టరుగారి కచ్చేరి, నిడదవోలులో నూతనముగా కట్టెవరకు మా నరసాపురంలోనే యుంచుదరనిన్ని గాలివార్తలవల్ల తెలియుచున్నది.

దక్షిణ హైదరాబాదు

(స్వ. కీ. య. వి. లే. ఖ. రి)

బహుమాన ప్రధానోత్సవము

రక్తాక్షి సంవత్సర భాద్రపద బహుళ ౧ ఆదివారము నాడు సాయంత్రము ౫.30 గంటలకు నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర కేంద్ర సంఘము, హైదరాబాదు ఆంధ్రజనసంఘము, పరోపకారిణి బాలికాపాఠశాల కమిటీవారి పక్షమున రెసిడెన్సీ మార్కెటు సమీపముననున్న శ్రీధర్మయోగంతునందు విద్యార్థులకు, విద్యార్థినులకు, బహుమానముల నిచ్చుటకై బహిరంగసభ సమావేశము చేయబడినది. శ్రీపురుషులు పెక్కులకు విచ్చేసిరి. ఆంధ్రజనులగూడ పలువురు సభ సలంకరించిరి.

సుప్రసిద్ధాంధ్ర ప్రముఖు లగు శ్రీయుత పింగళి, వేంకటరామారెడ్డి దేశముఖు ఐదేవల్లిగారిగుణగణములను, దేశహితైక కార్యములందువారుజూపుచున్న సహానుభూతిని శ్రీయుతరావు బహద్దరు వెంకటరెడ్డిగారు (ఆంగ్లేయ భాష యందును, బూర్గుల, రామకృష్ణ రావుగారు బి. ఎ. డి. యల్, (ఉర్దూలోను), డాక్టరు రామస్వామి నాయుడుగారు (తెలుగులోను) ప్రశంసించుచు శ్రీవారిని వాటిసభకు ఆగ్రాసనాధిపత్యము వహించవలెనని గోరిరి.

అధ్యక్షులు తమ ఆరంభోపన్యాసమునందు సభాద్వేష్యములను వివరముగ చెబుచు ఆంధ్రులను గురించియు, ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధిని గురించియు చర్చించి తమకగ్రాసనాధిపత్య మొసంగినందులకు కృతజ్ఞతను మూచించిరి. రావుబహద్దరు వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షులను ప్రవచనాలంకృతులగు నొనర్చిరి.

పెద్ది నరసయ్యగారి పుత్రికారత్నంబగు శ్రీమతి తారాబాయియను చిన్ని బాలిక హోమ్స్కూలును నాయించుచు మృదు మధురస్వరముతో దైవప్రార్థనలనిపెను. తదనంతరము అధ్యక్షుడు బాలికాపాఠశాల వృత్తాంతమును నివేదించుచు కమిటీవారు పాఠశాలాభివృద్ధికై యునర్చుచున్న కృషిని ప్రశంసించిరి. పాఠశాలలోని బాలికలు అత్యుత్సాహముతో బాలికల విద్యావశ్యకతను నూచించుపాటలను బాడుచు కోలాటమాడిరి. తరువాత సంభాషణ (పాటరూపమున) జరిగెను. కపాకార్యదర్శి యగు పెద్దినరసయ్యగారు పాఠశాలనివేదికను జదివి వినిపించిరి. వీనిఆంధ్ర ఆంగ్లేయప్రతులు సభ్యులకు పంచి పెట్టబడెను. బాలికలందరకు కమిటీవారి బహుమానములు, మితాయి, అధ్యక్షులు స్వయముగ నొసంగిరి. పాఠశాలనివేదికవలన నిదీవృద్ధిహోమ్స్కూలుకు గున్న టుల చదువరులు గ్రహించగలరు. హైదరాబాదు ఆంధ్ర జనసంఘమునుగురించి అధ్యక్షుల ప్రశంస జరిగినతరువాత సంఘముయొక్క కార్యనివేదనమును శ్రీయుత అక్కినపల్లి బాసకీరామరావుగారు (కార్యదర్శి) కొండగడప జమీందారు ఉర్దూలోను, పండిత ఆదిరాజు వీరభద్రరావుగారు (సంయుక్త కార్యదర్శి) తెలుగులోను నివేదించిరి. సంఘము పక్షమున జరిగిన వ్యాసరచన పోటీపరీక్షయందు విజయ మొందినవారికి నీడిగుప బహుమతిప్రకారము బహుమానము లొసంగబడెను.

౧. శ్రీయుత పింగళి వెంకటరామారెడ్డిగారి సువర్ణరజిత సతకము (౨౦ రూపాయలవలె). ఉస్మానియా బి. ఎ, తరగతి యందు చదువుచున్న ఇల్లెండుల సీతారామరావుగారికి.

౨. ఆంధ్రజనసేవీకుమారి పుస్తకరూపమున బహుమానము (౧౫ రూపాయల వలెగల ఆంధ్రఆంగ్లేయగ్రంథములు) చాడర్లుటూగూలు విద్యార్థియగు భృగుబండ చంద్రమాళిగారికి.

౩. శ్రీ సదాశివరెడ్డి దేవాయిగారి ౧౦ రూపాయల గదు బహుమానము. సిటికారణి విద్యార్థియగు కంభంపాటి, పోమయాలగారికి.

౪. కూర్మాకేట వల్లకసంఘమువారి పుస్తకరూప బహుమానము (౫ రూపాయల వలెగల గ్రంథములు) ప్లాస్టిగడ్డ నూగూలునందు ఆయినవభారము చదువుచు పరీక్షాప్రతములు అత్యుత్తముగ వ్రాసి విజయమొందిన డాక్టరు రామస్వామి నాయుడుగారి పుత్రికారత్నంబగు శ్రీమతి సత్యవతిబాయిగారికి.

సుప్రసిద్ధ ఇంజనీయరును, భక్తాగ్రేసరులును, బహుళ గ్రంథరచయితలును నగు వేలూరి రంగధామ నాయుడుగారు స్వరచించిన గ్రంథములకు, ఆంధ్రకంపెనీవారు శ్రీశేషాద్రి రమణకవులచే రచియింపబడిన "నిజాంరాష్ట్ర ప్రశంస" యను నుత్తమగ్రంథముయొక్క ప్రతులను వైపరీక్షాభ్యర్థుల కందరకు నిచ్చుటకై దయచేసి సంఘమువారి కృతజ్ఞతకు బాట్రులైరి.

శ్రీధర్మ సంఘమునుగురించి అధ్యక్షుల ప్రశంస జరిగిన తర్వాత కేంద్రసంఘనిర్మాణము, ఉద్దేశ్యము, కార్యనివేదన మును గురించి శ్రీయుతులు కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారు (ఉర్దూలోను), వడ్లకొండ నరసింహారావుగారు (తెలుగులోను) నివేదించిరి.

తదనంతరము ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షులలో ను, హైస్కూలు లీవింగు ఫర్మి కలు పరీక్షయందును అత్యుత్తములుగ నుత్తీర్ణులైన సిక్రింజి విద్యార్థులకు బహుమానము లొసంగబడెను.

౧. మ. రా. పరాంకుశం నారాయణరావుగారికి సువర్ణ పతకము. — బి. ఏ, పరీక్ష.

౨. గంగరాజు రఘుపాదరావుగారికి సువర్ణపతకము — ఇంటరుమీడియటు పరీక్ష.

౩. పటుకరు నరసింహులుగారికి రజితపతకము — మెట్రికు (ఉస్మానియాపరీక్ష).

౪. నూరిధగవంతులుగారికి రజితపతకము — హైస్కూలు లీవింగు ఫర్మి కేట్ పరీక్ష (రాష్ట్ర) మనకంశకు ప్రథములుగా నుత్తీర్ణులై గోల్డెగారి విద్యార్థివేతనమును వీరు బొందిరి.

అధ్యక్షులు తమ యంత్యోపన్యాసమునందు బాలికాపాఠశాల కమిటీవారు చేయుచున్న వేనిని కొనియాడిరి. చందాల మూలమునను, దీపావళికి పేరిట ద్రవ్యమును సేకరించి జయప్రదముగ సర్కారువారియ్య అర్చనహోయముతో నక్షాపుటయు, కొంత పైకము బ్యాంకులో నిలువయుంచుటయు ప్రశంసార్హమని నెలవచ్చిరి. ఆంధ్ర జనసంఘమువారు చారిత్రిక పరిశోధన విషయమున నొనర్చిన సేవ జ్ఞాపకాత్ర మని నెలవచ్చిరి. నిజాంరాష్ట్రముయొక్క పూర్వచరిత్ర ఇంకను జయలవడలేదని యు, కాసనాదిప్రతులు, తాళపత్రగ్రంథములు మున్నగు నవి సంపాదించి, వానిని పరిశోధించినచో ఎన్నియోసంగతులు బయల్పడుననియు, ఈ పని అన్నిటి కంటె ఎక్కువ ఉత్సాహముననునదియు వక్కాణించిరి. ఇంతవరకు కీ. శే. చెలికాని ల చా. రా. పు, వంగూరి సుబ్బారావు, కొమత్తా జి. ల. కృష్ణ గి. రా. పు పంతులు గార్లు పరిశ్రమయొనర్చిరిగాని వారియకాలమరణమున తీరనినష్టమువాటిల్లినది గనుక నీ విషయమున రాష్ట్రీయులే శ్రద్ధ వహించుట అత్యవసరమనినదివిరి. ఓమ్మెర బోధనావ్యాఖ్యకు, రాజమల్లారెడ్డి, బ్రిటిషు ప్రాంతములోనివారు కారనియు, నిజాము రాష్ట్రమునకు జెందినవారేయనియు, పరిశోధకు లిటీవల ఈ ప్రాంతమున దొరకేన యధారములనుబట్టి నిర్ణయించుట రాష్ట్రీయుల కంతయో ఉత్సాహకరమని నెలవచ్చిరి.

కేంద్రసంఘము కేయమున్న పనిని చేరే క్లాసిఫై నవసరము లేదనియు, రావుబహద్దరు వెంకటరెడ్డిగారు దాని కధ్యక్షులు గను, పండిత మాడపాటి హనుమంతరావుగారు కార్యదర్శిగను నుండటయే దాని యుత్సాహమును చూచుచున్నదనియు అభిప్రాయపడిరి. గ్రంథాలయములు, సంఘములు మున్నగువాని సంఖ్య అభివృద్ధి జెందుమందుటయే దీనినిరంతరకృషికి సాక్ష్యమని నెలవచ్చిరి. శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులచే ఆంధ్రదిన పత్రికయందు నిజాంరాష్ట్రాంధ్రదేశమును గురించి వ్రాయబడిన నవ్యాసమునందు హనుమంతరావుగారి నాయకత్వమును గురించి వ్రాయబడినదంతయు అందరెఱిగినదియేగావున తిరిగి దేవులు అనవసరమనిరి. నిజాంరాష్ట్రాంధ్రసిద్ధిపైనే మన యభివృద్ధి యంతయు ఆధారపడియున్నదనియు, దీనికంపెను తోడ్పడుట అవశ్యకమనియు బోధించిరి.

బ్రిటిషు ఆంగ్లము మనవలన బొందిన సహాయమునకంటె మన యభివృద్ధికై సర్వినకృషి చాల తక్కువయనియు, ఆంధ్రుల పర్యతోముఖమైన యభివృద్ధికై కృషి పలువురున్న ఆంధ్రప్రతికయందు సహితము ఒక లక్షలనుండి ఆంధ్ర పోదరులను గురించిన సమాచారములను ప్రకటించుటకు ప్రతికాధిపతిగారు ప్రత్యేకకృషిపలుపలేదనియు నుడివిరి. మన సంఘములు, పత్రికలు, గ్రంథాలయములు, అన్ని సక్రమాభివృద్ధి గాంచిన మన మన తి కా ల ము లో నే వృద్ధి లో ని కి రాగలమనియు, మనయభివృద్ధి స్వయంసహాయముననే నాధారపడియుండుటను దెలిసికొని నితరులను నమ్మక కృషిపలువురు కర్తవ్యమనియు ప్రబోధము గావించిరి. తదనంతరము శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులను, సభ్యులను, తదితరులను కృతజ్ఞతానందము లర్పించుచు ఇదివరకు ఆంధ్రోద్యమవాస్తవీకై సేయబడినకృషిని నాటి అధ్యక్షులగు శ్రీ వెంకటరామారెడ్డిగారికి నివేదించుకొనుటలో నీకముందు శ్రీరెడ్డిగారు నాయకత్వమువహించి ఉద్యమమును సక్రమపద్ధతులపై నడువవలయు ననియే ఉద్యమాభిమానుల యుద్దేశ్యమనియు, నీ భారమునతప్పక వహించెదరన్న నమ్మకము గలదనియు నుడివిరి.

పువ్వుగచ్చుములు, తాంబూలాది సత్కారములు జరిగిన తర్వాత సభ రాత్రి ౭.౩౦ గంటలకు ముగిసెను.

జీవరత్నజ్ఞాన ప్రచారకమండలి పై మండలివారు ఆహింసా ధర్మప్రచారార్థమై భజన మండలి సహితము గతనెల ౨౨ వ తేదిన బొంబాయిచేరి నగర వివిధ ప్రాంతములలో భజనలుగావించుచు అనేకవేల కరపత్రములు యుచితముగా పంచిపెట్టుచు తమకర్తవ్యమును బహువుత్సాహముతో పూర్తిగావించుచున్నారు. వీరి సేవావిధానమును, నేటు సాహసముహజములు, అన్యమతస్థులనేమటు ఆమోదించుచు వేవకువేలు నగరకర్తనములో చేరుచున్నారు. చేపాల్చి తీర్చున వీరు చేయుచున్న ప్రబోధము చాల ఆకర్షణదాయకమై యుత్సాహమున్నది. శివశక్తి భాగ్యరెడ్డి వర్మగారి వ్యాఖ్యానము సర్వసమ్మతముగానుండి ఫలవంతముగా గన్పట్టుచున్నది. ఆశాధి, మూగ పశువుల మొరలాలించిన ప్రతిమను జాడు, ఉపకారతీవులయెడ తానినివరకు చేయుచున్న అనుచిత కర్మనుగురించి పశ్చాత్తాపహృదయుడై ఆభయదాన మొసగుచున్నాడు. అనేకపార్శి మహమ్మదీయ సోదరులుకూడ మండలియెడ సానుభూతి జూపుచున్నారు. ఇక హిందువులమాట చెప్పవేల, మండలివారి త్రివిధపతాకములలో "ఆహింసా పరమార్థము" "బిస్ మిల్లా రహిమా నెరహీమ్," "గాడ్ ఇజ్ రా" అను మహావక్యములు ప్రజలకు ఆనందమొన గూర్చుచుండెను.

ప్రతి కై నమందిరములో వీధిభజనలును, మండలి గౌరవ కార్యదర్శి శ్రీ లాల్ శేషుజీగారి ఆటలు, వ్యాఖ్యానములు, జరుపబడినవి. ఈ చతుర్థమాన యుత్సవము లో జైన మత సాంప్రదాయానుకూలముగ మతాచార్యులగు శ్రీ ముని మహారాజులు, సాధ్వీ మహేశ్వరులు తమ యువదేశానంతరము మండలివారి భజన, వ్యాఖ్యానములు, జరుపుకొనుటకు సమయమొసగుమందినందున గతతోమ్మిది సంవత్సరములనుండి మండలిచేయుచున్న సేవను గ్రహించిన మహాజనులు పదివేల రూప్యములు ఇదివరకు దానరూపముగ సహాయము చేయుటకు ప్రతిజ్ఞ చేసిరి. ఇంతవరకు తనూలైన పైకము ౬౦౦౦. బొంబాయినుండి ఈమండలి ప్రచారార్థము అహమదాబాదునకు ప్రయాణముచేయును. బెంగళూరునుండి మునిమహారాజ్ శ్రీతిలక విజయజీగారు దానముగ ౧౦౦౦ రూప్యములను బంపుచు నీవిధముగ వ్రాసియున్నారని తెలిసినది.

"హిందూ దేశములోని వివిధ జీవరత్నమండలిలో, రక్షిణ హైదరాబాదు మండలివారు సర్వతోముఖముగ తమకర్తవ్యమును బహుశ్రద్ధతో పూర్తిగావించుచున్నారు. అనేకవిధముల ఇంతచక్కగా పనిచేయుచున్న మండలి ఇదిఒక్కటియే" బొంబాయిలోని శ్రీశివయూ మండలివారుకూడ నిజప్రకారము తమ యభిప్రాయమును నెలవేించిరి.

వెలింగుటన్ సినీమా

మాం టు రో డ్డు

20.9.24 శనివారమునుండి 26.9.24 శుక్రవారమువరకు సాయంత్రం 6-15 ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు రాత్రి 9-30 మధ్యాహ్నము 2-15, మధ్యాహ్నము 2-15. బహుమతి యివ్వబడుటలు శని, ఆదివారములందు మాత్రమే విలువగలబహుమాన మివ్వబడును.

న్యాయాయుక్తులోని ప్రజలను దీర్ఘమవరచినది. ప్రస్తుతముగల శృంగారనాటకము లన్నిటిలో మిక్కిలిగాప్పటి, మెట్రిగోరాండు అతిప్రేమ, భోగముగలది. ఇంతటి ప్రేమగలద్రామా ఎప్పుడూ నుండరీంచబడినది లేదు. మిరెప్పడును చూచియుండర. అప్రియాచక్రవర్తి రాజ్యమునందు గొప్పయధ్యమునకు మునుపుండినద్యేమము, ప్రేమ, భోగము మొదలగునవి చూపితగినవి. పోషపోష ఈ ప్రదర్శనము చాలవంతోచుమును గలిగించును. వియనాలో జరిగినది మిక్కిలి ఉల్లాసముగానుండును. వియన్నా ప్రపంచమునందుండు పట్టణము లన్నిటికంటెను మిక్కిలి మనోహరమైనది.

చక్రవర్తిగారిప్రియులు, నారియొక్కవైభవము, గంభీరము మిక్కిలి ఆకర్షకమును కలిగించును.

మిగులనుందరమైన మేరి ఫిల్ బిన్ మిక్కిలిసాగెన్న నప్రియుడు నారకెట్టి వీరిద్దరుచేరినదియే మెట్రిగోరాండు.

గోదావరి హిందూ సమాజము వారు ప్రచురించిన భగవద్గీత

చక్కని ముద్రణచేయబడినది. సంపదనమైనది. సాగనైన గ్రంథములలో ముద్రణము. మేల పదితరము.
ఈ ముద్రణము నెవరైనను గ్రహించినను సర్వములను జెల్పించు, ఎల్లరకు సత్వంతోపయుక్తమై యుండును.
ప్రతిహిందూగృహమునందును నలంకరింపదగిన దినగ్రంథము.

ప్రేమ, స్వచ్ఛములు ఈ క్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూ సమాజం, రాజమండ్రి.
సెంట్రల్ బుక్స్ - డిపో, రాజమహేంద్రవరము.

(1398)

అనంగ ప్రభయాకాశి

ముగిలినము, ఇతరకారణములచే గలిగినవరముల
బహిష్కరి, ముద్రణములచే ద్రవ్యము, చిక్కినట్లు
కనబడుట, మొదలగునవి అలసిపోవుట మొదలగు
వాటిని నివేదికము, ఖర్చులేకయు తాగుచేసి, కాళ్ళతొక్కము నిర్మించు, కాస్త్రములముగా తయారుచేసిన ఈవ్యా
వధము నివారించుటకు ముఖ్యముగా ముద్రణములచే ద్రవ్యములను యింద్రజాలమువలె నూతనములను
కలిగించును. పూర్తిగాల పరిమళము ప్రాసిన యిహముగా పంపబడును. 80 గుళికలు 7 లు బుడ్డి 1 కి రూ 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఈతైలమును వైకివాడుటచే నపుంసకత్వము
ము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి
గంసారసౌఖ్యము తప్పక కలుగును.
ఒకటలము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10-0-0. ఇతరవివరములకు ప్రాసిన మాక్యటలగు ఉచితముగా పంపబడును.
రాజవైద్య నారాయణజీ, కేసరజీ, నెం. 49 బందరుబిడి, మదరాసు.

అన్ని కెమిస్టులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ కచ్చరు కార్డమమ్, సెనెగె మొదలగు వైకమును గలి
గించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్ట
బడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే
వీటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ కచ్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల
జాబితా పంపబడును.

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.
Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL Phone: 225 P. B. No. 314
Branches: Esplanade, Vepery Ootacamund.
Phone 37 102

"ఇ స నా ఫె లి" ని మలేరియాకు వాడుటవలన

ప్రపంచమందు మలేరియాకు జ్వరములందు అంతకు అమోఘమైన గుణ మిచ్చుచున్నదను పేరు కాని
గలిగినది. ఈ యావధముయొక్క నివారణకై గుఱించి వైద్యనిపుణులే అంగీకరించి యున్నారు. క్రైస్తవ తత్వాల
మునకు కొంతకాంతిచేయును. అట్టి జాగాలలో "ఇ స నా ఫె లి"ని వాడి పూర్తిగా గుణముకలిగినట్లు రుజువుగలదు.
మలేరియాకు ఇది సిద్ధమధుని ప్రసిద్ధిచెందినది.
బిడ్డలకు ప్రమాదముగానన్న "ఇ స నా ఫె లి"ను వాడవలెను.
(1521)

Gorio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభ

ఈ సంవత్సరము జరుగవలసిన 8 వ ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభయును నేవారేమ ధర్మ గ్రంథాలయ స్థాపనో
త్సవమును గుడివాడలో మే నెలాఖరులో జరిగిన మహాసభ
లతోపాటు జరుపుటకు కొంత ప్రయత్నము చేయబడినది. కాని
ఆయా కార్యములకు ఉపద్రవ్యలుగానుండి నిర్వహించుటకు అంగీ
కరించినవారికి కొన్ని యిబ్బందులు కలిగియుండుటచేత అవి
జరుపుటకు అప్పుడు వీలు కలుగలేదు. కృషివలనకును తదితర
గ్రామస్థులకును విరామము యుండును గనుక తత్సభ కార్యక
ర్మపక్షములో జరుపుటకు ఆనుకూలముగాను యుండును.
అందునివయ్యమై సన్మానసంఘము వీర్వరుచుటకును పథదినము
నిర్ణయించుటకును సన్మానసంఘ మహాసభ అధ్యక్షులను ఎన్ను
కొనుటకును వారియింక ఏర్పాటులగుర్చి విచారించుటకును
కృష్ణామండలములోని గ్రంథాలయ ప్రతినిధులసభ యీనెల
24 తేది బుధవారం పగలు 3 గంటలకు గుడివాడ నేవారేమ
భవనమున సమావేశము అగును గనుక ప్రతిగ్రంథాలయ పక్ష
మునను ఒక ప్రతినిధిని ఆయినను ఎన్నుకొని పంపకొరదను.
సమావేశకర్తలు:— నూరి నరసింహకాశ్రీ, ఆయ్యంగి
వెంకటరమణయ్య, నందూరి శివరావు, బ్ర. పట్టాభిరామశర్మ,
ఉప్పలూరి మల్లిఖార్జునరావు పంత్ కలశపూడి శ్రీతైలం, మరీదు
గోపయ్య, ఆదికపూడి రామకాశ్రీలు, గుత్తా వీరయ్యచౌదరి,
గుండు వెంకయ్య, ముసుమ వెంకట్రామయ్య, కానూరి వెంక
టాచలపతియ్య (తిరురనేని రామస్వామిచౌదరి కా! పట్టాభి
రామశర్మ, నూనూరి రామచంద్రుడు.

తాడిపత్రి స్థానిక జాతీయోప

సంఘము

1-9-24 వ తారీఖున సాయంత్రం 4 గంటలకు సర
స్వతీ జాతీయపాఠశాల భవనమునందు సమావేశమై కావించిన
తీర్మానములు.

(1) అనంతపురమండల జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శి
గారు పంపిన నోటీసుకారకు అనగా ప్రస్తుతముపుక్కు మండల
జాతీయోపసంఘము రద్దుపరచి తిరిగి సంఘము యేర్పడవలసి
యున్నదిగనుక మాస్థానిక సంఘమునంచి మండల సంఘమునకు
సభ్యులను యెన్నుకొని పంపమని తెలిపిన నోటీసుప్రకారం,
ఈసం మాస్థానిక సంఘము సమావేశమునకు 16 గురునఖ్యలు
హాజరయిరి. అందున 8 గురు ఆభ్యర్థులుగా? ఈదిగువవారికి
ఎక్కువ సమ్యక్తులు వచ్చినందున మండల సంఘమునకు
సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.
వడ్డమన్నాటి హనుమంతరావుగారు, జూజూరు టాకోజి
రావుగారు, మద్దెల వీరభద్రప్పగారు, కై. పార్థసారథిగారు,
సంకటి కొండారెడ్డిగారు.
అయినవనఖ్యలు క్రియంత సంకటి కొండారెడ్డిగారు
వాస్థానమునకు వెంటనే రాజీనామా యిచ్చినందున వీరిస్థానే
క్రియంత తాండూలే వెంకాజిరావుగారిని యెన్నుకొనడము
అయినది.

(2) మద్రాసులో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు
1 క్రియంత వడ్డమన్నాటి హనుమంతరావుగారు, 2 క్రియంత
జి. టాకోజిరావుగారు, 3 క్రియంత కై. పార్థసారథిగారు,
4 తాండూలే వెంకాజిరావుగారు ప్రతినిధులుగా ఎన్ను
కొనడమయినది.

.3) ఈ సంఘకార్యదర్శి క్రియంత చి. రామేశ్వర
రావుగారు రాజీనామా యిచ్చినందున వీరిస్థానే క్రియంత
కై. పార్థసారథిగారిని యెన్నుకొనడమయినది.

(4) ఈసంఘ కార్యదర్శిగారు యీ సంఘపు లెక్కలు
జనవరి లగాయితు యీ సమావేశములో పెట్టగా యిదిగున
కనుపరచిన పేరకు ఆమోదించడ మయినది.

జనుల, ఖర్చులు
జనవరిలాగాయితు సభ్యులచౌదాలు } 10-8-0
వనూళ్లు 42 సభ్యులకు
ఈదిగునగరికి టప్పులు నెలపులు } 2-9-6
కై. శీనప్పగారివద్ద నిలవ } 3-4-0

మొత్తము. 10-8-0 5-6-6
కెలవులు. 5-6-6
ఈదిగునకు నగదునిలువ. 5-1-6
కై. పార్థసారథి,
కార్యదర్శి

మై నూ రు చందన సబ్బు ను

పరిశీలించి చూడుడు.

మైసూరు గవర్నమెంటు ఫ్యాక్టరీలో తయారు చేయబడిన చందన సబ్బులు. మిక్కిలి బిచ్చవి.



మీకు ఎట్టి అభిప్రాయమున్నను యీ సబ్బుకంటెను మేలైనవి ఎక్కడనుండి వచ్చినప్పటికిని దీనికి సమానమైనది కాదను విషయమును మీరే తప్పక అంగీకరింతురు. పసిడి చెందిన నిభులు చే మిక్కిలి మేలైన సామానులను చేర్చి తయారు చేయబడుటచే శుద్ధమునందును, చక్కమునకు అందమునిచ్చుటయందును పేరుపొందినది.

దేహ శుభ్రమునకును, అందమునకును తగినది ఇదియే. వేసవి కాలమునందు గలుగు చమర కాయ, గడ్డలు మొదలగునవి రానియక ఆటంకపరచును.

స్వదేశి సామానులను కొనుడు, విదేశ సామానులను విడువదు.

(1560) అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.

మహమ్మదు ముహమ్మద్ హాజీ ఇబ్రాహం అండు కో., 32, గిడ్డంగి వీధి, మద్రాసు.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతవృత్త వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వైద్యులచే పరీక్షించిన వారి లోకానుభవచార కన్యామూలము:—ఈ దివ్యమధము మిక్కిలి చిలువదైనవకన్య, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమాలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధములేదనవచ్చు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మూలముల బుడ్డి 1-కి ధర 0.4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 5 బు 1-4-0. పాశ్చాత్య వైద్యులు మొదలు వైద్యులవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపాదకములతో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దివ్య తెలుపబడినవి అత్యుత్తమగు గుణమిచ్చును.

వృద్ధరాజసాయనము:—బలహీనత, రక్తిములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి క్రొవ్డులగు వ్యాధులు కలవారి కిది రామబాణముకావలెను. వైద్యులును కుదుర్చుటయేగాక మంచిర కృత్తిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెము:—కండ్లమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విశువని, తెలుసొప్పి మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు శిరో, నేత్రశోగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

చంద్రవహరీ:—ఎత్తరకము తీటు, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

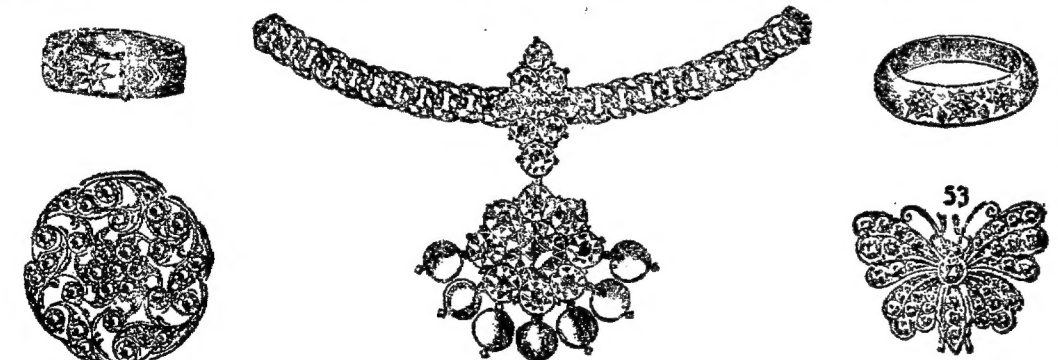
జాకీశాంజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీర్లు కారుట, మనక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవి మాయమగును. 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు భరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజను ఒకసారి మా ఔషధములు కొనివారాకే తెలియును.

పాశ్చాత్య వైద్యులచే పరీక్షించిన వారి లోకానుభవచార కన్యామూలము, వైద్యులచే పరీక్షించిన వారి లోకానుభవచార కన్యామూలము. 1

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

(594)



నవ్వుకమగు క్రొత్తమాదిరి నగలుదొరకు స్త్రీసము

ది ఆంధ్రా జ్యాయలరి మానిఫాక్చరీంగు కంపెనీ.

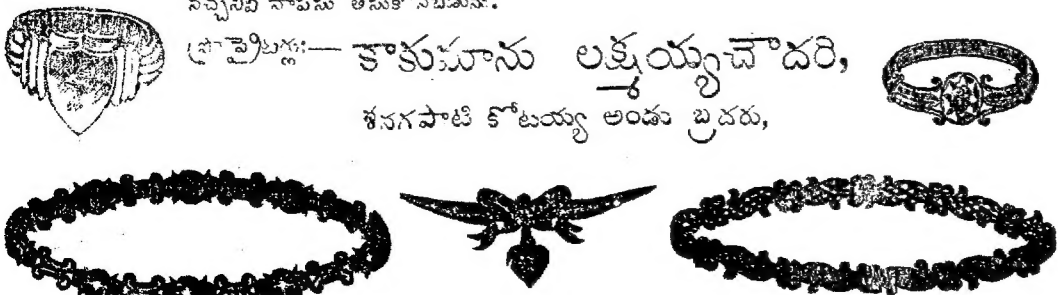
హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. గ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మావిధము అనేకరకములు క్రొత్తమాదిరి గాజులు, మెడగొల్లులు, కానుకలు అడ్డగ చైత్రాలు మొదలగు బంగారు నగలున్న నవరత్నములు వేసిన అనేకమాదిరలు అడ్డగలు, జడల్లలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగునన్ని వేండి తెలు కూజులు, టుమ్మగు, వేలాగిన్నెలు, కాపి నెట్లు మొదలగు పాత్రసామానులన్న అనేకరకములు కాళ్ళుగొలుములు, మొదలగు అన్ని విస్తృతము యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాను బంగార మనకున్న చాదివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును.

నచ్చనిది నావసు తీసుకొనబడును.

ప్రావీణము:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,



SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure, absolutely safe, highest testimony. Particulars free. Correspondence confidential. **HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).**

SANTI OIL

Simple, harmless, external application for rheumatic weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no loss of smell. Particulars free. Correspondence confidential. **HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).**

వైద్యుని విలువను, వైద్యుల సామర్థ్యమును గురించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు.

ఆతంకనిగ్రహమాత్రము

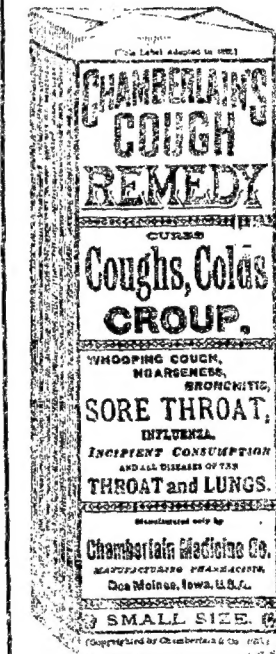
అన్ని జాతులవారును ఏమనుస్సందేనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యేనములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుచుకొనుడు.

32 మూలముల డబ్బా 1-కి ధర 1 0-0

ఉత్తరము వాసిన వ్యాధులగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు



చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు కోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రామ్మువడి నెము, కుక్కిదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి పటా పంచై ప్రోవును, అన్నిజాగా లో విక్రయించబడుచున్నది. (33-3)

తేలుకాటునకు ఔషధము



ఈ ఔషధము నువయో గించినతక్షణమే విషమును తీసివేసి, బాధనుపోగొట్టును. బుడ్డి 1-కి ధర 0.8-0. 1-3 బుడ్డవరకు పోస్తున్నప్పుడు 0.8-0 రు 4 లు అద్వాసుగా పంపిన ఒక డిజనుబుడ్డు తెలుపాచార్జి లేకనే పంపబడును.

RAJVAID SIR BAMANDASJI

KAVIRAJ

152 Harrison Road

Calcutta.

కఫహరిచూర్ణము

బుడ్డి 1-కి 0.8-0 (6 డబ్బీల మయగలది) 1-కి రు 2.0-0

ఈ చూర్ణము వంశములకలచే నేయబడినది.

కఫ, జలుబు, కాసవీసన, వైద్యులము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

అమృతాంజనము దిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

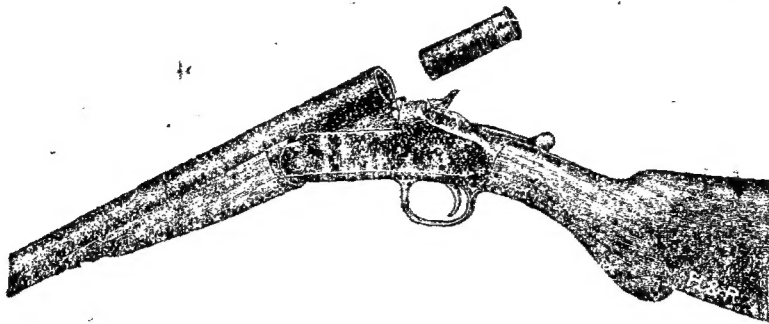
ఈమని, గుంటూరు జిల్లా.

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు తుపాకులు

17 పలువిధ మాదిరిలలో గలవు.

ధర రు 48 లు నుండి

రు 215 వరకు గలదు.



సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు 12 బోల్ ఎజెక్టరు తుపాకులు, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న విక్టరీ ఎజెక్టరు ఆమెరికన్ గన్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 48/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు, 30 అంగుళముల బారలుగలవి, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీల్ వెస్టు ఆరమ్మ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 52 1/2/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు 12 బోల్ రులు, లోనికీ గాలి ప్రవేశించుటకు వీలులేని 36 అంగుళముల ఉక్కు బారలుగలవి. యు. ఎస్. ఏ. లో నున్న హాంబుల్డ్ అండు రిచ్మండ్ అరమ్మ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 60/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - లోడింగు 12 బోల్ రుల హామరు బ్రీచి డ్రైడ్ నాట్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. టాపు లీవరు, 30 అంగుళముల ఉక్కు బారలుగలవి. యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీల్ వెస్టు ఆరమ్మ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 60/

సింగిల్ బారల్ 2 హాల్బోల్డ్ ఆక్స్ తుపాకి, ఆపాయములేని 12 బోల్ రులగలవి. జర్మనీలో తయారుచేయబడినది. రు 65/

ది పర్ ఫెక్టు సింగిల్ బారల్ బ్రీచి - లోడింగు తుపాకి 12 బోల్ రుల గలది. మామగాను ప్రత్యేకముగా 36 అంగుళముల ఎక్స్ ప్లాస్వీవ్ ప్రత్యేకఉక్కు బారలుతో బ్రెడ్లియమునందు తయారుచేయబడినది. వాల్ నట్ ఉడ్ స్ట్రాపు, ఫోర్ ఎండుగలది. అన్నివిధముల పేటలకుతగిన అమోఘమైన తుపాకి. తేలికయైనది, చేతితో సులభముగా తీసుకొని పోవచ్చును. 5 1/2 ఎల్. బి. పాసుల బరువుగలది. 1 కి ధర రు 80/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - లోడింగు 12 బోల్ రుల సైడ్ లీవరు హామర్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్లు తయారుచేయబడిన 12 అంగుళముల

ఉక్కు బారలు గలవి. లండనులోనున్న మిడ్ లాండు గన్ కంపెనీవారిచే తయారు చేయబడినది. రు 85/

డిటా డిటా డిటా డిటా బర్లింగ్ హామరు సి. జి. బాన్ చిల్ వారిచే తయారుచేయబడినది. రు 90/

సింగిల్ బారల్ సెమి హామరులెస్ 12 బోల్ రుల ఎజెక్టరు, 32 అంగుళముల బారలు గల తుపాకి లండనులోనున్న వెల్లి అండు స్కాట్టు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 95/

డిటా డిటా డిటా 34 అంగుళముల బారలుగలవి. రు 97 1/2/

డిటా డిటా డిటా 36 అంగుళముల బారలుగలవి. రు 100/

సింగిల్ బారలు 12 బోల్ రుల హామర్ లెస్ గాఫర్ ఆపాయములేని తుపాకి. చెక్కోర్డ్ ఫోర్ ఎండు అండు స్ట్రాపు, మార్టిని ఆక్స్, 32 అంగుళముల బారలుగలవి. లండనులోనున్న డబ్ల్యూ. డబ్ల్యూ. గ్రీన్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 110

సింగిల్ బారలు 12 బోల్ రుల హామరు హాండు - మేడ్ తుపాకి. ఫోర్ వర్షలాపు, 32 అంగుళముల బారలుగలవి. లండనులోనున్న సి. పేటెండు సన్స్ వారిచే తయారు చేయబడినది. రు 127 1/2/

డిటా డిటా డిటా డిటా బార్ లాకుతో సహా రు 135/

సింగిల్ బారల్ హాండు - మేడ్ బ్రీచి - లోడింగు 12 బోల్ రుల టాపులీవరు వాన్ ఎజెక్టరు సైడు హామరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు వీలులేనట్టి ఉక్కు బారలు. ఫోర్ వర్షలాపులు గలవి. లండనులోనున్న వెల్లి అండు స్కాట్టు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రు 165/

డిటా డిటా మిక్సిల్ మేల్ రెన్ బారులాకులు గలవి. రు 180/

సింగిల్ బారల్ హామర్ లెస్ హాండు మేడ్ 12 బోల్ రుల తుపాకి. ఆటోమాటిక్ సేప్టి. మిక్సిల్ మేల్ రెన్. చెక్కోర్డ్ ఫోర్ ఎండు, పిస్టల్ గ్రీప్ స్ట్రాపు, మిక్సిల్ మేల్ రెన్ సైడ్ లాకు గలది. రు 215/

స్పెన్సర్ & కో. లిమిటెడ్.

మదరాసు.

చెన్నై రాజధానిలో యున్న యితరకంపెనీ లన్నిటి కంటెను మేము సరసముగా సరఫరా చేయుచున్నామని రుజువుచేయగలము.

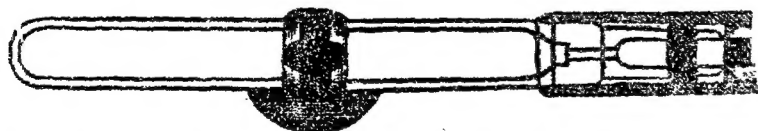
ఆయుధము లన్నియు బాగుగా మా ప్రవీణునిచే బుల్లెటు మార్గతో సహా పరిశీలించబడి తరువాత పంపబడును.

SPENCER & CO. Ltd., MADRAS.

నెల్ వ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్ లోన్ వేనా



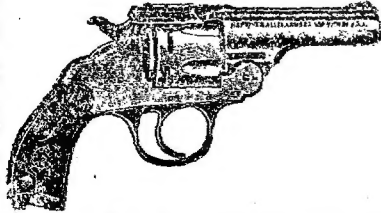
జాకా సెన్ వేన్ ప్రపంచమునందు, సూర్యులకి అని చెప్పదగిన ఈ "ఆ గేట్" కలము, ఆమెరికా ఆర్మీ లియా, మొదలగు ఖండములలో వివిధగా వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడెక్కడ మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కుటముగా జనాదరణ పొందుచున్నది.

సాధారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉక్కుపాకికి బదులు "ఆ గేట్" గానాపాకి నవయోగించుట యద్భుతముగ మాత్రం భావము. ఒకరూరి సిరాలో ముంపినయెడల అందును నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957)

మొలకపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.



ధరలు
చరనము.
క్యూటలాగు
ఉచితము



జారము 30, 32, 34 అంగుళములతో దొరకును తీసుకొని. కేబుల్ వెట్టలో గలిగినవి కూడ దొరకును. యు. వి. రామానుజం కెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. 10, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చ మ త్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కార గణితము, విశిష్ట గణితము, సాధారణ గణితము, మనోగణితము, త్రికోణ గణిత సమస్యలు, త్రికోణము, అద్భుతములు, చిట్టలు, చిట్టలకల్పము, యుక్తికల్పము, తమాసాలెక్కలు, గణితావధానము గలవు. మంత్రములు, మనోవిజయము, తెలివిన వృద్ధిచేయు రహస్యములు, విశిష్టవిశిష్టలెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునందు దశమానుభవము, చమత్కారమును, యుక్తియు తెలివియు కలుగును. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. వీనివల రు 1 య. వి. పి. చార్జ్ ఆ రి. య. 6 ప్రతులు రు 6 య. పలుయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, (2118) బంగళా, (గుంటూరు జిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

ఘాటును సువాసన గలవి

తాంబూలులులోగాని విడిగాగాని పుచ్చుకొనిన, అతి రుచి, వాయువు, జలుబుజ్వరము, సన్నిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు మొదలగు వ్యాధుల కిది వ్యత్యాసమువలన పనిచేయును. 250 మాత్రల సీసా రు 0-4-0 దబ్బె రు 2-9-0 వి. ఎ. రు 3-0-0. పి. జి. ఏ. అండు కంపెనీ. వెలిడేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

అశ్వశాంతినిరూపము

ఆంధ్ర యు ర్షే ది క్ ఫార్మ సి లి మి టె డ్

19 హార్న్ రోడ్డు, మాంటురోడు పోస్టు - మదరాసు.

66 చిక్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ.

వసంత కుసుమాకరము.

బనవరాజీయము మేహరోగప్రకరణము

191-వ పుట మధుమేహనందు సుప్రసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు.

ఇంకను హియ, అజీర్ణము, నిస్సత్తువ మొదలగు వ్యాధులలో గూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము. రక్తమును శుద్ధిజేయును.

ఇందు శతపుష్కాభకము, బంగారము, ముత్యము, వంగ భస్మము, కాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు.

20 మాత్రలుగల సీసా 1-టికి రూ. 5-0-0. ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

వసూలయిన మూలధనము రూ 1,45,959-4-0

నిర్దుష్టమైన శాస్త్రీయ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

నూరురూపాయలు ధరావతు ఇచ్చు ఏజెంట్లు కావలెను.



లికెంపు:—“ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ గురించియే ప్రతివారూ పత్రికలోను ఎడతెగక వ్యాసములు ముద్రించ బడుచున్నవి. అందులో తెలుపబడు వార్తలలో ఈ విషయ మైతూడ సదా ముద్రించ బడుచున్నది. ప్రతిపట్టణమునందును, దేశమునందును దీనిని గుఱించియే మాట్లాడుచున్నారు. ఆద్యుల మైన పుష్టిని, మంచి కేక్కిని కలిగించు టూనికులలో ఇది మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమైనది.

లెకొడిపారిస్:—“ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ దీనే దీనే గొప్ప జయమును పొందుచున్నది. అట్లు జయముగాంచుట మిక్కిలి వ్యాయముగా నున్నది. వ్యాధి కుదుర దని వదలి వేయబడిన లెక్కలేని రోగులకు ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, పుష్టిని గలుగజేయుచున్నది.



క్రెంచివారిచే కనిపెట్టబడిన గొప్ప ఎలిక్టిర్ గాడినవ్

ప్రపంచమునందుండు టూనిక్ లన్నిటిలో గొప్పది

లేక ప్రాణాధారమైనది. ప్రాణనరు బ్రాహ్మసేక్యా ర్థవారిచే కనిపెట్టబడినది. శేతస్సు, గుడ్డు సంబంధమైన, నెల్లు మిక్కిలి ముఖ్యమైన, ఉదారమైన, అతిపుష్టికరమైన జంతువులయొక్క భాగములనుండి తీయబడినది. ఇది వరలో ఉపయోగించిన వాటికంటెను మిక్కిలి బలము కలది, ఆరోగ్యకరమైనది. లోనికి పుచ్చుకొనుటకు మిక్కిలి

ఈదిగువతెలుపబడిన వ్యాధులకు ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ మిక్కిలి ఆమోఘమైనది

గండమాల, హైడ్రోగములు, మెదడు నరముల సంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వాససంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వేతధాతువు సంబంధమైన వ్యాధులు, అమెనోరియా, బ్లెనోరియా, డిస్ మెనోరియా, ఇంద్రియ సంబంధమైన వ్యాధులు, గర్భసంబంధమైన వమనములు, హేమరేజ్ (మూత్రనాళము, మెదడు, దంతములు, ఊపిరితిత్తులు మొదలగు భాగములకు సంబంధించినది) పాండురోగము, బలహీనము, అన్నివిధముల కఠినవ్యాధులు, క్లోరోసిస్, పిచ్చి, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, కనిసితరువాత నుండు శ్రమ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 14, 3 బుడ్ల ధర రూ 40, వి. పి. వ్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తగినది. తీపుగాను, మనోహరముగాను నుండును. జీర్ణరోగమునకు ఏలాటితోందర లేక సులభముగా జీర్ణమగును. ఆకలిని కలుగజేయునట్టియు, సాధారణమైనట్టియు టూనిక్ కు లన్నిటికంటెను ఇది శ్రేష్ఠమైనది. నిజముగా ఎలిక్టిర్ గాడినవ్ ఆరోగ్యము, చురుకుదనము, పుష్టి చేరికగలది.

అమితముగా పనిచేయుట, బడలిక, ఆయాసము, మాంసమును తినివేయుపుండు, హృదయము లేక మెదడు చెడుట, నరముల బలహీనత, పక్షవాదులు, దేహమంతటను లేక ముఖమునందు మాత్రము గలుగునది, నిద్రలేమి, తలనెప్పి, నాడివ్యాధి, తుంటిలోని నెప్పి, తిమిరు వాయువు, క్షయరోగము, ట్యూబర్ కులోసిస్, అతి మూత్రము, తిమిరు, గొడ్డురాలితనము, నపుంసకత్వము, స్పోటకముచే గలుగు వ్యాధులు, ఉబ్బనము, మేహ రోగము. పునఃవేపునముయొక్క వాపు లేక ఇన్ ఫ్లూ ఎంజా లేక మలేరియా వచ్చినతరువాత తేరుకొనుట.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు ఫోల్ ఏజెంట్లు,

మద్రస్ సన్స్ & కో., కెవినులు

క్రాఫోర్డు మార్కెట్టు

బొంబాయి

మద్రాసు డిపో:—వి. ఎస్. ఆర్. మూర్తి & సన్స్, 9, పోప్ హామ్స్, బ్రాడ్వే.



డాక్టరు లాబర్ (జర్నల్ డిటాకంటి) “నపుంసకత్వము, వంశ్యత్వము, క్లోరోసిస్, స్త్రీలకు గలుగు ఋతుసంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగు వ్యాధులకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చుచున్నది. ఈ వ్యాధికి రాజు వంటిది. టూబర్ కులోసిస్ ను నిర్మూలము చేయకపోయినప్పటికిని వ్యాధి హెచ్చుకాకుండ ఆటంకపరచును. సదరు వ్యాధిచే గలుగు వ్యయముల నన్నిటిని ఇది పూర్తి జేయును. వ్యవధిన భాగములను పూర్తి చేయుటయందీది మిక్కిలి ఖ్యాతి చెందినది. సదరు వ్యాధిచే తేనెతెల్లె పలెబోలుగా చేయబడినట్టి రక్తనాళముల నన్నిటిని ఇది పునరుద్ధరించును.”

